

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกำหนดการเดินเรือ

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยทั้งระบบ โดยมีการปรับปรุงโครงสร้างของกฎหมายตามหลักการเรื่องรัฐชายฝั่ง (Coastal State Jurisdiction) และรัฐเมืองท่า (Port State Jurisdiction) ให้มีความทันสมัย เป็นไปตามมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

๓. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือให้รองรับอนุสัญญาต่าง ๆ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือที่ต้องเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าเป็นภาคี

๔. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือให้เป็นไปตามอนุสัญญาต่าง ๆ ขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization: IMO) ซึ่งประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีสมาชิกต้องรับการตรวจประเมินในเวลาอันใกล้

๕. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือทั้งระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing : IUU Fishing) ตามข้อเสนอแนะของผู้แทนสหภาพยุโรป ควรเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อมิให้เกิดผลเสียอย่างร้ายแรงต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

เหตุผล

๑. เนื่องจากพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ได้ใช้บังคับเป็นเวลานานกว่า ๑๐๐ ปี แล้ว แม้ว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงมาโดยตลอดก็เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะเรื่องเฉพาะประเด็นในบางบทบัญญัติมาตราตามสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น มิได้มีการแก้ไขปัญหาการกำกับดูแลการเดินเรือและการบริหารจัดการเรือทั้งระบบ ส่งผลให้การกำกับดูแลการเดินเรือและการบริหารจัดการเรือไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๒. ประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization: IMO) จำเป็นต้องเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศซึ่งกำหนดมาตรฐานสากลความปลอดภัยในเรื่องเกี่ยวกับเรือ คนประจำเรือ ท่าเรือ ร่องน้ำทางเรือเดิน และสิ่งแวดลอมทางน้ำ รวมถึงเพื่อให้เรือไทยสามารถเข้าไปรับส่งสินค้ายังประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยได้รับการยอมรับในเวทีการค้าระหว่างประเทศด้านพาณิชย์นาวี ที่ผ่านมากการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศแต่ละฉบับ จำเป็นต้องมีการออกกฎหมายภายในระดับพระราชบัญญัติ ซึ่งมีขั้นตอนและใช้เวลานานในการเข้าเป็นภาคี ดังนั้น เพียงการบัญญัติไว้ในพระราชกำหนดให้อำนาจในการออกอนุบัญญัติเพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศไม่ว่าจะเป็นเรือโดยสาร เรือสินค้า หรือเรือประมง จะส่งผลให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทัดเทียมประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกัน

๓. ประเทศไทยจะต้องได้รับการตรวจประเมินภาคบังคับจากองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization: IMO) ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยประมาณ จำเป็นต้องมีการออกกฎหมายให้อำนาจในการออกอนุบัญญัติเฉพาะเรื่องเฉพาะประเด็น เพื่อรองรับพันธกรณีตามอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีแล้ว และที่จะเข้าเป็นภาคีในอนาคต ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการเร่งแก้ปัญหาแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยสาธารณะและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

๔. จากการที่ประเทศไทยได้รับการประกาศเตือนจากสหภาพยุโรปถึงการจัดให้มีมาตรการในการป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการกระทำประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการแก้ปัญหาแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม เพื่อให้การกำกับดูแลการเดินเรือและการบริหารจัดการในภาพรวมทั้งระบบสำหรับเรือ ท่าเรือและคนประจำเรือ ซึ่งรวมถึงเรือประมง เรือที่สนับสนุนการทำประมง คนประจำเรือประมง และท่าเรือประมง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้สามารถเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาในการทำการประมงสามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนและเป็นระบบ และยกระดับมาตรฐานการประมงของประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการประมง อุตสาหกรรมต่อเนื่อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หากมิได้มีการป้องกันและแก้ไขโดยเร่งด่วน จะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศได้

ดังนั้น จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ร่าง

พระราชกำหนด

การเดินเรือ

พ.ศ.

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่ง มาตรา ๒๒ ประกอบกับมาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ด้วยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ได้ใช้บังคับเป็น เวลานานกว่า ๑๐๐ ปี แล้ว แม้ว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงมาโดยตลอดก็เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะ เรื่อง เฉพาะประเด็นในบางบทบัญญัติมาตราตามสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น มิได้มีการแก้ไขปัญหาการกำกับดูแลการ เดินเรือและการบริหารจัดการเรือทั้งระบบ ส่งผลให้การกำกับดูแลการเดินเรือและการบริหารจัดการเรือ ไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization: IMO) จำเป็นต้องเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศซึ่งกำหนดมาตรฐานสากล ความปลอดภัยในเรื่องเกี่ยวกับเรือ คนประจำเรือ ท่าเรือ ร่องน้ำทางเรือเดิน และสิ่งแวดล้อมทางน้ำ รวมถึง เพื่อให้เรือไทยสามารถเข้าไปรับส่งสินค้ายังประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยได้รับการยอมรับในเวที การค้าระหว่างประเทศด้านพาณิชย์นาวี ที่ผ่านมาการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศแต่ละฉบับ จำเป็นต้องมีการออกกฎหมายภายในระดับพระราชบัญญัติ ซึ่งมีขั้นตอนและใช้เวลานานในการเข้าเป็นภาคี ดังนั้น เพียงการบัญญัติไว้ในพระราชกำหนดให้มีอำนาจในการออกอนุบัญญัติเพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคี อนุสัญญาระหว่างประเทศไม่ว่าจะเป็นเรือโดยสาร เรือสินค้า หรือเรือประมง จะส่งผลให้เกิดความรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพทัดเทียมประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกัน อีกทั้งประเทศไทยจะต้องได้รับการตรวจประเมิน ภาคบังคับจากองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization: IMO) ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยประมาณ จำเป็นต้องมีการออกกฎหมายให้อำนาจในการออกอนุบัญญัติเฉพาะเรื่องเฉพาะ ประเด็น เพื่อรองรับพันธกรณีตามอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีแล้ว และที่จะเข้า เป็นภาคีในอนาคต ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการเร่งแก้ปัญหาแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยสาธารณะและ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

จากการที่ประเทศไทยได้รับการประกาศเตือนจากสหภาพยุโรปถึงการทำให้มีมาตรการในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการกระทำประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการแก้ปัญหาแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม เพื่อให้การกำกับดูแลการเดินเรือและการบริหารจัดการในภาพรวมทั้งระบบสำหรับเรือ ท่าเรือและคนประจำเรือ ซึ่งรวมถึงเรือประมง เรือที่สนับสนุนการทำ การประมง คนประจำเรือประมง และท่าเรือประมง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้สามารถ เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาในการทำการประมงสามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนและเป็นระบบ และยกระดับ มาตรฐานการประมงของประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของ ผู้ประกอบการประมง อุตสาหกรรมต่อเนื่อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หากมิได้มีการป้องกันและแก้ไขโดย เร่งด่วน จะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศได้

โดยที่จำเป็นต้องมีการประกาศใช้บังคับกฎหมายให้ประชาชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบเป็นการ ล่วงหน้าก่อนการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นตามหลักนิติธรรมอันเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน และเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชกำหนดนี้

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดการเดินเรือ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น ต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

(๒) ประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

ลงวันที่ ๕ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

(๓) ประกาศเปลี่ยนแปลงพิกัตอัตราค่าธรรมเนียมประภาคารและโคมไฟ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๔

(๔) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖

(๕) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

(๖) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)

(๗) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๗

(๘) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๗๙

(๙) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๑

(๑๐) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๓

(๑๑) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๙๐

(๑๒) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๔๙๓

(๑๓) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๕๐๐

(๑๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๑๕) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๑) พุทธศักราช ๒๕๒๐

(๑๖) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๒) พุทธศักราช ๒๕๒๒

- (๑๗) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พุทธศักราช ๒๕๒๕
(๑๘) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พุทธศักราช ๒๕๓๕
(๑๙) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๕) พุทธศักราช ๒๕๔๐
(๒๐) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐
(๒๑) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ในพระราชกำหนดนี้

“น่านน้ำไทย” หมายความว่า บรรดาน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศไทย เว้นแต่จะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น

“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิดไม่ว่าจะใช้เพื่อบรรทุก ลำเลียง โดยสาร ลาก จูง ดัน ยก ขุด ลอก ทำการประมงหรือเพื่อทำการอื่นใด รวมทั้งยานพาหนะอย่างอื่นที่สามารถใช้น้ำได้ ทำนองเดียวกัน และให้หมายความรวมถึงแพ โป๊ะ อู่ลอย หรือแท่นขุดเจาะที่ยังไม่ได้ตั้งประจำที่อย่างถาวร

“เรือกล” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยเครื่องจักรกลไม่ว่าจะใช้กำลังอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม

“เรือที่มีใช้เรือกล” หมายความว่า เรือที่มีได้เดินด้วยเครื่องจักรกล

“เรือเดินทะเล” หมายความว่า เรือที่มีลักษณะตามปกติสำหรับใช้ในทะเลซึ่งอาจใช้เดินในลำน้ำได้ด้วย

“เรือประมง” หมายความว่า เรือที่ใช้สำหรับจับสัตว์น้ำ หรือทรัพยากรมีชีวิตอื่น ๆ ที่อยู่ในน้ำ

“เรือลากจูง” หมายความว่า เรือที่ใช้สำหรับลากจูงเรือลำอื่น

“อู่ลอย” หมายความว่า สิ่งลอยน้ำสำหรับใช้ซ่อมเรือต่อเรือหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นซึ่งอาจสูบน้ำเข้าเพื่อให้จมลงและรับเรือหรือสิ่งอื่นใดเข้าไว้บนห้องลอย และอาจสูบน้ำออกเมื่อต้องการให้ลอยขึ้น

“แพ” หมายความว่า สิ่งใด ๆ ที่นำมาประกอบหรือสร้างให้เป็นรูปร่างเพื่อใช้ลอยอยู่ในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบอันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือในทะเลภายในน่านน้ำไทย ไม่ว่าจะใช้เพื่อประโยชน์ใด ๆ เช่น อยู่อาศัย การพาณิชย์ และสิ่งดังกล่าวไม่สามารถเคลื่อนที่ด้วยตนเองได้ ทั้งนี้ ให้รวมถึงโป๊ะด้วยแล้วแต่กรณี

“ตันกรอส” หมายความว่า ขนาดของเรือที่คำนวณได้ตามข้อบังคับกรมเจ้าท่า

“ประกาศนียบัตรผู้ทำการในเรือ” หมายความว่า ประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความสามารถ ประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ ประกาศนียบัตรการฝึกอบรม ประกาศนียบัตรรับรอง ประกาศนียบัตรที่ออกโดยรัฐภาคีอื่นของอนุสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี

“ซากทรัพย์สิน” หมายความว่า ซากเรือหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของเรือ หรือเครื่องอุปกรณ์ของเรือ หรือสินค้าของเรือหรือสิ่งของใด ๆ ที่พบอยู่ในน้ำ ใต้น้ำหรือที่ชายฝั่ง

“สารที่เป็นอันตราย” หมายความว่า น้ำมัน สาร หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเมื่อปล่อยทิ้งลงสู่ทะเลหรือแหล่งน้ำใด ๆ แล้วอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในทะเลหรือแหล่งน้ำหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อความสวยงามตามธรรมชาติ หรือรบกวนการใช้ประโยชน์อื่น ๆ อันชอบด้วยกฎหมายจากทะเลหรือแหล่งน้ำนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศกำหนด

“ทำการนำร่อง” หมายความว่า เข้าทำหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำนายเรือ เฉพาะในเรื่องการเดินเรือ การบังคับเรือให้เคลื่อนเดินไปอย่างปลอดภัย โดยนายเรือรับรู้และเห็นชอบด้วยกับคำบอก คำแนะนำของผู้นำร่อง นายเรือมีหน้าที่ตรวจสอบความปลอดภัยในการเดินเรือ และมีอำนาจในการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงคำแนะนำของผู้นำร่องเมื่อเห็นว่าไม่ปลอดภัย

“การลากจูง” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ของเรือลำใดลำหนึ่งอันเกี่ยวกับการผลัดการดัน การดึง การเคลื่อนที่ การชนข้างหรือการลอยลำ ต่อเรืออื่นหรือสิ่งใด ๆ

“ทางน้ำ” หมายความว่า พื้นน้ำที่ใช้หรือสามารถใช้ในการเดินเรือได้ และให้หมายความรวมถึงแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ ทะเล ชายหาด ชายตลิ่ง และชายฝั่ง หรือพื้นน้ำอื่นใดที่กรมเจ้าท่าได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาด้วย

“สิ่งล่อล้าทางน้ำ” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่มีส่วนหนึ่งส่วนใดยึดติดกับพื้นดินไม่ว่าจะเป็นพื้นดินใต้น้ำหรือพื้นดินที่ติดต่อกับทางน้ำ เพื่อมิให้มีการเคลื่อนที่ไปมา

“เมืองท่า” หมายความว่า ท่าเล หรือถิ่นที่จอดเรือเพื่อบรรทุกหรือขนถ่ายคนโดยสารหรือของ

“ท่าเรือระหว่างประเทศ” หมายความว่า ท่าเรือที่ให้บริการในการจอดเทียบ บรรทุก หรือขนถ่ายของ หรือรับหรือส่งคนโดยสาร แก่เรือที่เป็นเรือเดินระหว่างประเทศ ทั้งนี้ไม่รวมถึงแท่นขุดเจาะ

“ท่าเรือที่มีใช้ท่าเรือระหว่างประเทศ” หมายความว่า ท่าเรือที่ให้บริการในการจอดเทียบ บรรทุก หรือขนถ่ายของ หรือรับหรือส่งคนโดยสาร แก่เรือทั่วไปที่มีใช้เรือเดินระหว่างประเทศ ทั้งนี้ไม่รวมถึงแท่นขุดเจาะ

“ผู้นำร่อง” หมายความว่า บุคคลที่มีใบอนุญาตผู้นำร่องและทำการนำร่อง

“ผู้ควบคุมเรือ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีทำหน้าที่บังคับเรือและรับผิดชอบสูงสุดในเรือ แต่ไม่รวมถึงผู้นำร่อง

“คนประจำเรือ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำการประจำอยู่ในเรือ

“คนโดยสาร” หมายความว่า คนที่อยู่ในเรือ เว้นแต่

(๑) คนประจำเรือ หรือผู้อื่นที่รับจ้างทำงานในเรือชั่วคราวเพื่อประโยชน์ของเรือนั้น

(๒) เด็กที่มีอายุต่ำกว่าหนึ่งปี

“ผู้พิทักษ์” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมเจ้าท่าซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้เป็นผู้ดูแลรักษาตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับซากทรัพย์สิ้นตามพระราชกำหนดนี้

“อาสาสมัครทางน้ำ” หมายความว่า องค์กร ชุมชน สมาคม นิติบุคคล หรือประชาชน ซึ่งได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าท่า กรมเจ้าท่า หรือเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าตามพระราชกำหนดนี้

“ผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ” หมายความว่า องค์กร ชุมชน สมาคม นิติบุคคล หรือประชาชน ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับทางน้ำ การคมนาคมและขนส่งทางน้ำ การพาณิชย์นาวี สิ่งแวดล้อมทางน้ำ การสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำ การกู้เรือ การรื้อถอนสิ่งกีดขวางทางน้ำ กฎหมาย และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคมและขนส่งทางน้ำ ซึ่งได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าท่า กรมเจ้าท่า หรือเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าตามพระราชกำหนดนี้

“เจ้าท่า” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายให้เป็นเจ้าท่า

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมเจ้าท่า

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้และให้มีอำนาจ

(๑) ออกกฎกระทรวงและออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้ และ

(๒) ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และเงินอย่างอื่นที่ต้องชำระไม่เกินอัตรา
ท้ายพระราชกำหนดนี้หรือตามพระราชกฤษฎีกา

(๓) ออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อรองรับการปฏิบัติให้ตามความตกลงระหว่างประเทศ

กฎกระทรวงและประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าธรรมเนียมหรือเงินอย่างอื่นที่ต้องชำระตามที่กำหนดไว้ใน
บัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ ในกรณีที่มีบทบัญญัติมาตราใดในพระราชกำหนดนี้กำหนดห้ามมิให้กระทำการ
อย่างหนึ่งอย่างใดเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า หรือมีบทบัญญัติกำหนดให้ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า และ
ไม่มีบทบัญญัติในมาตรานั้นกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย หรือค่าตอบแทนไว้
โดยเฉพาะ ถ้าบุคคลดังกล่าวได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าให้กระทำการได้ ให้ผู้ได้รับอนุญาตเสียค่าธรรมเนียม
ค่าใช้จ่าย ค่าตอบแทน หรือค่าธรรมเนียมประเภทอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอาจกำหนดการ
ยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย ค่าตอบแทน หรือค่าธรรมเนียมประเภทอื่น ๆ ดังกล่าวสำหรับบุคคล เรือ
ท่าเรือ คนประจำเรือ หรือพื้นที่ทางน้ำบริเวณใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการออกใบรับรอง ประกาศนียบัตร การออกใบแทนการ
ออกหนังสือใด ๆ รวมทั้งการขอคัดถ่ายสำเนาเอกสารและการขอให้เจ้าหน้าที่รับรองสำเนาเอกสารด้วย

การยื่นคำขอ การแจ้ง การอนุญาต การออกใบอนุญาต การออกหนังสือรับรอง การอนุมัติ
การลงนามหรือการดำเนินการอย่างใด ๆ ตามพระราชกำหนดนี้อาจกำหนดให้ดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้
อีกทางหนึ่งตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดในประกาศกรมเจ้าท่า

มาตรา ๘ ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับกรมเจ้าท่า และประกาศกรมเจ้าท่า
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับกรมเจ้าท่า และประกาศกรมเจ้าท่าตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การเดินทางเรือ การจอดเรือ เขตทางน้ำ สิ่งปลูกสร้างล่องลำทางน้ำ และการใช้ทางน้ำ

ส่วนที่ ๑

การเดินทางเรือและการจอดเรือในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การเดินเรือเข้ามา การเดินเรือผ่าน การเดินเรือออกจาก หรือการเดินเรือในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย

(๒) การจอดเรือและการเคลื่อนย้ายเรือในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย

(๓) การเดินเรือเข้าไป การเดินเรือผ่าน การเดินเรือออกจาก หรือการเดินเรือในเขตท่าเรือหรือเมืองท่า

(๔) การจอดเรือและการเคลื่อนย้ายเรือในเขตท่าเรือหรือเมืองท่า

(๕) กำหนดลักษณะ ประเภท และขนาดของเรือที่ต้องขออนุญาตอย่างใด ๆ และเสียค่าธรรมเนียมในการอนุญาต กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และการยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าว

(๖) การออกคำสั่งอย่างใด ๆ ของเจ้าท่าให้เจ้าของเรือ ผู้ควบคุมเรือ คนประจำเรือ ตัวแทนเจ้าของเรือ หรือตัวแทนผู้ควบคุมเรือต้องปฏิบัติ

(๗) หน้าที่ของเจ้าของเรือ ผู้ควบคุมเรือ คนประจำเรือ ตัวแทนเจ้าของเรือ หรือตัวแทนผู้ควบคุมเรือ

(๘) กำหนดลักษณะ ประเภท และขนาดของเรือที่เจ้าของเรือ ผู้ควบคุมเรือ ตัวแทนเจ้าของเรือ หรือตัวแทนผู้ควบคุมเรือ ต้องการวางหลักประกันในเรื่องใด ๆ และอัตราเงินประกันที่ต้องวางและการยกเว้นสำหรับเรือดังกล่าว

(๙) เรื่องอื่นใดตามที่เห็นสมควรเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

หลักประกันที่ต้องวางตาม (๘) ให้เจ้าท่าเก็บรักษาไว้ และให้ผู้วางหลักประกันมารับคืนเมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือตามระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด หากไม่มารับคืนภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันพ้นกำหนดดังกล่าว ให้ตกเป็นของเจ้าท่าเพื่อเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๐ ให้เจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ในการเฝ้าระวังการเดินเรือเข้า ออก และจอด และการเคลื่อนย้ายเรือในน่านน้ำไทยหรือเดินเรือผ่านน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย และควบคุมดูแลการจัดการจราจรในน่านน้ำดังกล่าว

ผู้ใดจะนำเรือตามประเภท ลักษณะ และขนาดตามที่เจ้าท่าประกาศกำหนด มาใช้หรือเข้ามาในน่านน้ำไทยต้องติดตั้งระบบสำแดงตัวเรือ (Automatic Identification System) และระบบสื่อสารตามที่เจ้าท่าประกาศกำหนด โดยเจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือต้องจัดให้ระบบดังกล่าวมีสภาพที่สำแดงตัวเรือและอยู่ในสภาพที่สื่อสารได้ตลอดเวลา

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการไล่ติดตามอย่างต่อเนื่องต่อเรือที่กระทำความผิดออกไปจนสิ้นสุดขอบเขตของน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยตามอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเลที่ประเทศไทยเป็นภาคีเพื่อบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายได้

มาตรา ๑๒ เรือตามลักษณะ ประเภทและขนาดที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อจะเดินในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย เดินผ่านน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย จอดเรือหรือเคลื่อนย้ายเรือจากที่จอดในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย นายเรือต้องแจ้ง รายงาน หรือขออนุญาตต่อเจ้าท่า และปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเรือเดินทะเลที่ไม่มีสัญชาติ หรือแสดงสัญชาติอันเป็นเท็จ หรือแสดงว่ามีสัญชาติตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไป เข้ามาในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้เจ้าท่ามีอำนาจดังนี้

- (๑) สั่งให้เรื่อนั้นเคลื่อนย้ายหรือไปจอดในที่ที่เจ้าท่ากำหนด
- (๒) สั่งให้เรื่อนั้นออกจากรน่านน้ำไทย หรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย
- (๓) สั่งกักเรือ

(๔) ขอให้ศาลสั่งยึดเรือและสิ่งต่าง ๆ ภายในเรือ เพื่อนำมาขายทอดตลาดและนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของรัฐที่เกิดจากการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ กับเรื่อนั้น

ให้เจ้าท่ามีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) และอาจกำหนดหลักเกณฑ์ในการขายทอดตลาดและการใช้จ่ายตาม (๔) ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๔ กรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเรือที่ยังไม่เข้ามาในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยลำใดไม่มีสัญชาติ หรือแสดงสัญชาติอันเป็นเท็จ หรือมีสัญชาติตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไป ให้เจ้าท่ามีอำนาจปฏิเสธมิให้เรื่อนั้นเข้ามาในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่เรือที่ซุกซ่อนของประเทศซึ่งองค์การสหประชาชาติหรือทบวงการชำนัญพิเศษภายใต้องค์การสหประชาชาติมีมติให้คว่ำบาตรด้วย

กรณีที่มีการนำเรือเข้ามาในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของไทย โดยฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่าตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาตรา ๑๓ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

เขตทางน้ำและทางเรือเดิน

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) กำหนดเขตท่าเรือ เขตจอดเรือ หรือเขตห้ามจอดเรือ
- (๒) กำหนดทางเรือเดิน หรือเส้นทางเดินเรือ
- (๓) กำหนดเขตควบคุมการเดินเรือ หรือเขตห้ามเดินเรือ

(๔) กำหนดเขตควบคุมการจราจร

(๕) กำหนดเมืองท่าหรือเขตเมืองท่า

(๖) กำหนดการจัดทำแผนแบ่งแนวจราจร และกำหนดเขตทางน้ำที่ต้องจัดทำแผนแบ่งแนวจราจร

(๗) กำหนดลักษณะ ประเภท และชนิดของเรือที่ต้องบังคับให้เดินหรือจอด วิธีการเดินเรือหรือจอดเรือ การควบคุมเรือ การลากจูงเรือ การเคลื่อนย้ายเรือ การขนถ่ายสินค้าหรือขนส่งผู้โดยสาร การอนุญาตให้เดินเรือจอดเรือ ลากจูงเรือ หรือเคลื่อนย้ายเรือ ช้อยกเว้นในการเดินเรือ จอดเรือ ลากจูงเรือ หรือเคลื่อนย้ายเรือ ทั้งในเขตหรือทางและนอกเขตหรือทางตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

(๘) กำหนดเครื่องหมายการเดินเรือ เครื่องช่วยการเดินเรือหรือระบบการเดินเรือที่ต้องมีการติดตั้งในแต่ละพื้นที่หรือในเรือแต่ละลำ รวมทั้งกำหนดให้เรือต้องเดินตามเครื่องหมาย เครื่องช่วยหรือระบบดังกล่าว หรือกำหนดให้เจ้าของเรือ นายเรือหรือบุคคลใด ๆ ต้องปฏิบัติตามใด ๆ ในแต่ละพื้นที่นั้น

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการบริหารจัดการ การให้บริการ หรือเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับเขตหรือทางและนอกเขตหรือทาง หรือเกี่ยวกับเครื่องหมายการเดินเรือ เครื่องช่วยการเดินเรือ หรือระบบการเดินเรือ ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๘)

(๑๐) กำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายในการใช้เขตและทาง การให้บริการเครื่องหมายการเดินเรือ เครื่องช่วยการเดินเรือ หรือระบบการเดินเรือ ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) และอาจกำหนดให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายดังกล่าวในกรณีใด ๆ ด้วยก็ได้

เมืองท่าใด ๆ ในราชอาณาจักรให้เป็นไปตามพื้นที่ของจังหวัดนั้น ๆ เว้นแต่รัฐมนตรีจะกำหนดเมืองท่าหรือเขตเมืองท่าตาม (๕) โดยกำหนดเป็นบางพื้นที่ในแต่ละจังหวัด รวมทั้งพื้นที่ในหลายจังหวัด กำหนดเฉพาะบางพื้นที่ในทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำภายในสิทธิอธิปไตยของไทย หรือกำหนดพื้นที่อย่างไรก็ได้ ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนข้อกำหนดตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามมาตรา นี้ ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งพักใช้ประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือน และให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสองและวรรคสาม มาบังคับใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ เพื่อควบคุมการเดินเรือและการรักษาความปลอดภัยทางน้ำ ห้ามมิให้ผู้ใดเดินเรือเข้าไปหรือเข้าไปด้วยวิธีการใด ๆ ในเขตควบคุมการเดินเรือและเขตห้ามเดินเรือ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า โดยต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าท่าประกาศกำหนด

ห้ามมิให้ผู้ใดเดินเรือ เคลื่อนย้ายเรือ หรือดำเนินการใด ๆ ในเขตควบคุมการเดินเรือ เขตห้ามเดินเรือ เขตจอดเรือ เขตห้ามจอดเรือ ทางเรือเดิน เส้นทางเดินเรือ และเขตควบคุมการจราจร โดยฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่าและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าท่าประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งพักใช้ประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือน กรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งเป็นครั้งที่สอง ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งพักใช้ประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือมีกำหนดไม่เกินหนึ่งปี และกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งเกินกว่าสองครั้งให้เจ้าท่ามีอำนาจยึดและเพิกถอนประกาศนียบัตรดังกล่าว

ผู้ควบคุมเรือที่ถูกพักใช้ ถูกยึดหรือถูกเพิกถอนประกาศนียบัตรตามวรรคก่อนมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้คำสั่งนั้นใช้บังคับได้

ในกรณีที่ผู้ควบคุมเรือตามวรรคหนึ่งได้รับประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือจากรัฐบาลต่างประเทศ ให้เจ้าท่าแจ้งพฤติการณ์ของผู้ควบคุมเรือดังกล่าวไปยังผู้แทนทางการทูตหรือผู้แทนทางการกงสุลของรัฐบาลต่างประเทศที่ออกประกาศนียบัตรให้ผู้นั้นที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายของประเทศดังกล่าว

มาตรา ๑๗ ให้เจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ดูแล รักษา พัฒนา หรือจัดทำทางน้ำ ร่องน้ำ และทางเรือเดิน รวมทั้งปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใด ๆ และวางทุ่นหรือทำเครื่องหมายหรือเครื่องช่วยการเดินเรือหรือระบบการเดินเรือ ในทางน้ำ ร่องน้ำ และทางเรือเดิน บริหารและจัดการสิ่งปลูกสร้าง ทุ่น เครื่องหมาย เครื่องช่วยการเดินเรือ และระบบการเดินเรือดังกล่าว และดำเนินการอื่นใด ทั้งในน่านน้ำไทยและน่านน้ำภายใต้อิทธิพลของไทย

การดูแล รักษา พัฒนาหรือจัดทำ ตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึง การขุดลอกทางน้ำ ร่องน้ำ และทางเรือเดิน การจัดทำหรือวางระบบการเดินเรือ เครื่องหมายการเดินเรือหรือเครื่องช่วยการเดินเรือ การสร้างสิ่งป้องกันคลื่น สิ่งป้องกันการกัดเซาะ สิ่งกันทราย และสิ่งกันคลื่น เชื่อนยกระดับเพื่อการเดินเรือ การขยายทางน้ำ การสร้างท่าเรือ การขุดเชื่อมทางน้ำเข้าไปในที่ดินเพื่อสร้างท่าเรือแทนการสร้างสิ่งล่งล้ำ ทางน้ำ การจัดให้มีสิ่งก่อสร้างอื่นใดในทางน้ำ รวมทั้งการบริหารจัดการสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นต้น

ห้ามมิให้ผู้ใดขุดลอก แก่ไข หรือทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเปลี่ยนแปลงทางน้ำ ร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคสามให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้หยุดการกระทำดังกล่าว

หากตรวจพบข้อเท็จจริงภายหลังว่าผู้ขออนุญาตยื่นเอกสารเป็นเท็จในการขออนุญาต หรือทำผิดเงื่อนไขท้ายใบอนุญาต ให้เจ้าท่ามีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวได้ และให้นำความในมาตรา ๓๐ มาใช้ บังคับเพื่อให้ทางน้ำกลับคืนสู่สภาพเดิม

ให้เจ้าท่า ผู้ที่เจ้าท่ามอบหมาย หรือผู้ที่เจ้าท่าร้องขอให้ช่วยเหลือ มีอำนาจเข้าไปในที่ดินของ เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่มีการขุดลอกหรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือดำเนินการใด ๆ ตามมาตรานี้ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อดำเนินการตรวจสอบ สั่งให้หยุดการกระทำ หรือควบคุมการ ดำเนินการดังกล่าว หรือเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการขุดลอก เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือปรับสภาพทางน้ำให้ กลับคืน และดำเนินการอื่นใดตามมาตรา ๑๗ แต่จะต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นทราบเสียก่อน และมีให้รบกวนการครอบครองเกินสมควร ทั้งนี้ให้ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี

มาตรา ๑๘ ให้กรมเจ้าท่ามีอำนาจปักหลักเขตควบคุมทางน้ำ ตรวจวัดแนวเขตทางน้ำ ทำเครื่องหมาย กำหนดพิกัด ติดตั้งระบบควบคุมแนวเขตทางน้ำ รื้อถอน เคลื่อนย้าย แก่ไข หรือเปลี่ยนแปลง หลักเขตหรือการปักหลักเขตควบคุมทางน้ำดังกล่าว รวมทั้งจัดทำหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงแนวเขตทางน้ำ เครื่องหมาย พิกัด ระบบควบคุมแนวเขตทางน้ำ แผนที่ เอกสารและข้อมูลใด ๆ ทางน้ำ และดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย หรือทำลายหลักเขตควบคุมทางน้ำ แนวเขตทางน้ำ เครื่องหมาย พิกัด ระบบควบคุมแนวเขตทางน้ำ แผนที่ เอกสาร หรือข้อมูลทางน้ำตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ได้รับ อนุญาตจากเจ้าท่า

ให้เจ้าท่า ผู้ที่เจ้าท่ามอบหมาย หรือผู้ที่เจ้าท่าร้องขอให้ช่วยเหลือ มีอำนาจเข้าไปในที่ดินของ เจ้าของหรือผู้ประกอบการที่ดินบริเวณที่เจ้าท่าจะทำการปักหลักเขตควบคุมทางน้ำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและ พระอาทิตย์ตก เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อตรวจสอบและควบคุมการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและ วรรคสอง หรือเพื่อดำเนินคดีหรือมาตรการทางปกครองกับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคสอง แต่จะต้องแจ้งให้ เจ้าของหรือผู้ประกอบการที่ดินนั้นทราบเสียก่อนและมีให้รบกวนการครอบครองเกินสมควร ทั้งนี้ให้ผู้มีสิทธิใน ที่ดินหรือผู้ประกอบการที่ดินนั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดอุปสรรคแก่การเดินทางเรือหรือทำให้ กระแสน้ำเปลี่ยนทิศทางหรือทำกิจกรรมทางน้ำอื่นใดที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยแก่ชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อมและการเดินเรือ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า โดยเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับแก่การกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อความปลอดภัยแก่การเดินทางเรือ เพื่อควบคุมการจราจรทางน้ำ การรักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลใด ๆ หรือเกี่ยวกับมลพิษหรือสิ่งแวดล้อมทางน้ำ ให้เจ้าท่ามีอำนาจ ประกาศกำหนดเขตควบคุมการเดินเรือ เขตห้ามเดินเรือ เขตจอดเรือ เขตห้ามจอดเรือ ทางเรือเดิน เส้นทาง เดินเรือ และเขตควบคุมการจราจรในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำภายใต้สิทธิอธิปไตยของไทยเป็นการเฉพาะคราวได้

การประกาศตามวรรคหนึ่งให้ปิดประกาศไว้ที่กรมเจ้าท่า และที่ทำการของเจ้าท่าเขตทุกแห่ง ตลอดจนประกาศโฆษณาในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของกรมเจ้าท่า

มาตรา ๒๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ควบคุมการสัญจรทางน้ำในน่านน้ำไทย โดยออกคำสั่ง กำหนดที่จอดเรือสำหรับเรือบางลำเป็นการเฉพาะคราวนอกเขตท่า นอกเขตจอดเรือ กำหนดจุดกลับลำเรือ จุดห้ามกลับลำเรือ เส้นทางเดินเรือ หรือสั่งการให้เรือลำใดลำหนึ่งเดินเรืออย่างไร ๆ หรือสั่งการโดยประการ อื่นให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือต้องปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยในการเดินเรือหรือการ สัญจรทางน้ำ

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ถ้าผู้ควบคุมเรือได้รับประกาศนียบัตร ผู้ควบคุมเรือจากรัฐบาลไทย ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งพักใช้ประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือไทยของผู้ควบคุมเรือ นั้น มีกำหนดไม่เกินหกเดือน กรณีที่มีการฝ่าฝืนเป็นครั้งที่สองให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งพักใช้ประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือ ไทยของผู้ควบคุมเรือ นั้นไม่เกินหนึ่งปี และกรณีที่มีการฝ่าฝืนเกินกว่าสองครั้งให้เจ้าท่ามีอำนาจยึดและเพิกถอน ประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือไทยของผู้ควบคุมเรือดังกล่าวได้

ผู้ควบคุมเรือไทยที่ถูกสั่งพักใช้ประกาศนียบัตรตามวรรคหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายใน หนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของ รัฐมนตรีให้คำสั่งนั้นมีผลบังคับได้

ในกรณีที่ผู้ควบคุมเรือตามวรรคหนึ่งได้รับประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือจากรัฐบาล ต่างประเทศให้เจ้าท่าแจ้งพฤติการณ์ของผู้ควบคุมเรือดังกล่าวไปยังผู้แทนทางการทูตหรือผู้แทนทางกงสุลของ รัฐบาลต่างประเทศที่ออกประกาศนียบัตรให้ นั้นที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายของประเทศ ดังกล่าว

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมงด้วยเครื่องมือใด ๆ หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดขวางทางเรือเดินหรือเป็นอันตรายแก่การเดินเรือในเขตท่าเรือ ร่องน้ำทางเรือเดิน หรือบริเวณที่เจ้าท่าประกาศกำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

ให้เจ้าท่ามีอำนาจเคลื่อนย้ายหรือถอดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง โดยให้ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ในการดำเนินการตามวรรคสองเจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบไม่ว่าทางแพ่งหรือทางอาญาในความเสียหายหรือความเสียหายอันเป็นผลจากการกระทำการหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ ในการดำเนินการดังกล่าว

ให้นำความในมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับแก่การฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่เรือหรือสิ่งอื่นใดจมลง เกยตื้น หรือถูกทิ้งร้าง ในทางน้ำใด ๆ ซึ่งเป็นหรือน่าจะเป็นอุปสรรค กีดขวาง หรือเป็นอันตรายแก่การเดินเรือหรือคนประจำเรือ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทัศนียภาพของทางน้ำ หรือสุขอนามัยของประชาชน ให้เจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ควบคุมเรือหรือสิ่งอื่นใดทำการกู้ เคลื่อนย้าย หรือทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้เรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นพ้นไปจากทางน้ำบริเวณนั้นโดยเร็วที่สุดเท่าที่อยู่ในวิสัยจะทำได้ด้วยค่าใช้จ่ายของตนเอง แต่ในกรณีที่เจ้าท่าเห็นว่าเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ควบคุมเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นอาจมีการถ่วงเวลาหรืออาจไม่ดำเนินการดังกล่าว เจ้าท่าจะมีคำสั่งให้เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ควบคุมเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าครอบครอง กู้ขึ้น เคลื่อนย้าย รั้ว หรือทำลาย ทั้งหมดหรือบางส่วนของเรือหรือทรัพย์สินอื่นในเรือ หรือวัตถุหรือสิ่งของทุกอย่างที่ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้น เครื่องอุปกรณ์ สินค้า พัสดุประจำเรือ หรืออับเฉาของเรือ หรือของใด ๆ จากเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้น

(๒) ดำเนินการเองหรือสนับสนุนให้มีเรือ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามมาตรานี้

(๓) ขายหรือจำหน่ายเรือหรือส่วนใด ๆ ของเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้น ที่ได้กู้ขึ้นหรือเคลื่อนย้าย อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจตาม (๑) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

(๔) เรียกค่าใช้จ่ายจากเจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้น ที่เจ้าท่าได้จ่ายไปเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรานี้

(๕) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการดำเนินการอย่างใด ๆ ตามมาตรานี้

เงินที่ได้จากการขายเรือหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของเรือหรือของสิ่งอื่นใดตามวรรคสองหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายถ้ามีเหลือให้เจ้าท่าเก็บรักษาไว้เพื่อประโยชน์ของผู้มีสิทธิได้รับเงินนั้น แต่หากเงินดังกล่าวไม่เพียงพอให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนที่ยังขาดอยู่

ห้ามมิให้ทำการขายตามวรรคสอง (๓) จนกว่าจะได้มีการประกาศแจ้งความถึงการขายที่ประสงค์จะทำนั้น เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวันในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีจำหน่ายในพื้นที่หรือใกล้กับพื้นที่ที่เจ้าท่าที่มีอำนาจและหน้าที่ในบริเวณดังกล่าว

เงินที่เจ้าท่าเก็บรักษาไว้ตามวรรคสามถ้าไม่มีผู้มีสิทธิได้รับเงินนั้นมาขอรับคืนภายในหนึ่งปีนับแต่ที่มีการขายตามวรรคสอง (๓) ให้เก็บรักษาไว้เพื่อใช้ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชกำหนดนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ให้เจ้าท่า ผู้ที่เจ้าท่ามอบหมาย หรือผู้ที่เจ้าท่าร้องขอให้ช่วยเหลือ มีอำนาจเข้าไปในเรือหรือสิ่งอื่นใดตามวรรคหนึ่ง และเข้าไปในบริเวณที่เรือหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวจอดอยู่ได้ตลอดเวลา เพื่อดำเนินการควบคุมการจราจรทางน้ำ กำหนดเขตควบคุมการเดินเรือเฉพาะคราว ตรวจสอบ สืบสวน สอบสวน และดำเนินการใด ๆ ตามพระราชกำหนดนี้และตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา ทั้งนี้ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือหรือของสิ่งอื่นใดดังกล่าวนั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่เรือหรือสิ่งอื่นใด จมลงหรือเกยตื้น ในทางน้ำใดๆ ในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตของประชาชน หรืออาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายร้ายแรงแก่การเดินเรือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ หรือประชาชน ให้เจ้าท่าดำเนินการอย่างไรใด ๆ ให้เรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นพ้นจากลักษณะเช่นว่านั้นหรือพ้นไปจากทางน้ำโดยทันที โดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

กรณีใดเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงตามวรรคหนึ่งรัฐมนตรีอาจกำหนดในกฎกระทรวง

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๔ วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก มาใช้บังคับแก่การดำเนินการของเจ้าท่าตามมาตรา นี้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่เรือ หรือสิ่งอื่นใด จมลง หรือเกยตื้น ในทางน้ำใด ๆ ในลักษณะที่เป็นหรือน่าจะเป็นอุปสรรคหรืออันตรายแก่การเดินเรือ เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นต้องทำเครื่องหมายและติดโคมไฟไว้ในที่ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากทุกทิศทางเพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่เรือลำอื่น ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เจ้าท่าประกาศกำหนด และเพื่อความปลอดภัยเจ้าท่าอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายสำหรับกรณีนั้น ๆ ได้

ให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือต้องให้มีการดูแลให้เครื่องหมายตามวรรคหนึ่งมีอยู่ตลอดเวลา และให้โคมไฟตามวรรคหนึ่งติดสว่างตลอดเวลา จนกว่าจะดำเนินการกู้เรือหรือสิ่งอื่นใดนั้นพ้นไปจากทางน้ำ

หากเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือหรือสิ่งอื่นใดไม่ปฏิบัติตามความในวรรคหนึ่ง ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งเอง โดยให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือหรือสิ่งอื่นใดรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ ๓

สิ่งล่องลำทางน้ำ

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้าง ติดตั้ง ดัดแปลง แกะไขหรือซ่อมแซม อาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่ว่าจะมีลักษณะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร หรือวางหุ่นทำเครื่องหมาย หรือกระทำได้ด้วยประการอื่นใดที่ล่องลำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำหรือใต้น้ำของทางน้ำ หรือในพื้นที่ดินใต้ทางน้ำ รวมทั้งบึง อ่างเก็บน้ำ และชายตลิ่งของบึงและอ่างเก็บน้ำดังกล่าว เว้นแต่กรณีมีเหตุผลความจำเป็นโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ เงื่อนไขและเหตุผลความจำเป็นในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง การต่อใบอนุญาต ประเภทที่ฟังอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อเป็นการรักษาทางน้ำ ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและการออกกฎกระทรวงตามความในวรรคสองให้กำหนดเกี่ยวกับอายุการใช้งาน การรื้อถอนสิ่งดังกล่าว การส่งมอบพื้นที่ทางน้ำคืนแก่เจ้าท่าและการปรับสภาพทางน้ำให้กลับคืนภายหลังสิ้นอายุการใช้งาน การต่ออายุการใช้งาน ระยะเวลาที่ต้องทำการซ่อมแซม และวิธีดำเนินการกรณีการใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในใบอนุญาต รวมทั้งหน้าที่ของผู้รับอนุญาต ในเงื่อนไขท้ายใบอนุญาตและในกฎกระทรวงดังกล่าวด้วย

เพื่อเป็นการสงวนรักษาทางน้ำและมีสิ่งปลูกสร้างล่งลำทางน้ำโดยไม่จำเป็น ในการพิจารณาอนุญาตตามวรรคก่อน ให้เจ้าท่าพิจารณาเป็นอันดับแรกให้มีการขุดเชื่อมทางน้ำเข้าไปในที่ดินเพื่อสร้างท่าเรือแทนการอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่งลำทางน้ำ การสร้างสะพานเหนือทางน้ำโดยมิให้มีตอม่อลงให้ทางน้ำ การวางสายเคเบิลในพื้นดินใต้ทางน้ำหรือเหนือทางน้ำและการสร้างท่อลอดหรืออุโมงค์ทางลอดในดินใต้ทางน้ำ โดยมิให้มีส่วนหนึ่งส่วนใดของสิ่งล่งลำทางน้ำดังกล่าวลงไปใต้น้ำหรือกีดขวางกระแส น้ำ เว้นแต่กรณีมีเหตุผลความจำเป็นไม่อาจดำเนินการดังที่กล่าวมาได้จึงให้เจ้าท่าพิจารณาอนุญาตตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต่อไป

ให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรานี้เสียค่าธรรมเนียมและค่าตอบแทนตามอัตราค่าตอบแทนที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอัตราค่าตอบแทนต้องไม่น้อยกว่าตารางเมตรละห้าสิบบาท และถ้าเป็นอาคารหรือสิ่งอื่นใดซึ่งมีลักษณะหรือวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจให้เสียเป็นสองเท่าของอัตราดังกล่าว

การกำหนดค่าตอบแทนตามวรรคสามให้คำนึงถึงสภาพของแต่ละท้องที่และประโยชน์ที่ผู้ปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองพึงได้รับ และหากเห็นเป็นการสมควรอธิบดีอาจกำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานและบุคคลใด ๆ ในแต่ละพื้นที่เพื่อพิจารณากำหนดค่าตอบแทนดังกล่าวสำหรับพื้นที่นั้น ๆ ก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร จะออกกฎกระทรวงยกเว้นหรือลดหย่อนค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนให้หน่วยงานหรือบุคคลใดตามมาตรานี้ก็ได้

ค่าตอบแทนที่เก็บได้ตามมาตรานี้ ให้ตกเป็นของกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้นแล้วแต่กรณีที่อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นอยู่ในเขตพื้นที่ที่กึ่งหนึ่ง ส่วนที่เหลือให้เก็บรักษาไว้เพื่อใช้ในการรื้อถอนสิ่งล่งลำทางน้ำ การฟื้นฟูทางน้ำให้กลับคืนสภาพเดิม การดูแลรักษา พัฒนาหรือจัดทำทางน้ำ ร่องน้ำ ทางเรือเดิน และการอื่นใด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี โดยให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บเงินค่าตอบแทนและส่งให้กรมเจ้าท่าตามสัดส่วนที่กำหนดดังกล่าว

เมื่ออายุการใช้งานตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคก่อนสิ้นสุดลง ให้ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งดำเนินการรื้อถอน ปรับสภาพทางน้ำให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยค่าใช้จ่ายของตนเองและส่งมอบพื้นที่ทางน้ำหรือการครอบครองทางน้ำบริเวณดังกล่าวคืนแก่เจ้าท่าภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นและผู้นั้นได้ยื่นคำร้องขอต่ออายุการใช้งานสิ่งล่งลำทางน้ำก่อนกำหนดอายุการใช้งานสิ้นสุดลง พร้อมทั้งได้ทำการซ่อมแซมรักษาสิ่งล่งลำทางน้ำให้คงสภาพและมีความปลอดภัยในการใช้งานตามที่เจ้าท่ากำหนดแล้ว

ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศให้พื้นที่ทางน้ำบริเวณใดเป็นเขตห้ามมิให้ปลูกสร้าง ตัดตั้ง ตัดแปลง แก้ไขหรือซ่อมแซม อาคารหรือสิ่งอื่นใด เมื่อได้ประกาศแล้วห้ามเป็นอันขาดมิให้เจ้าท่าอนุญาตให้มีการปลูกสร้าง ตัดตั้ง ตัดแปลง แก้ไขหรือซ่อมแซม อาคารหรือสิ่งอื่นใดตามมาตรานี้ เว้นแต่จะได้ประกาศยกเลิกและได้รับความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ให้เจ้าท่า ผู้ที่เจ้าท่ามอบหมาย หรือผู้ที่เจ้าท่าร้องขอให้ช่วยเหลือ มีอำนาจเข้าไปในที่ดินของ เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อาคาร สิ่งอื่นใด หรือที่มีการกระทำล่วงล้ำน้ำลำน้ำนั้นอยู่ ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบและดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามมาตรานี้ได้ แต่จะต้องแจ้งให้ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นทราบเสียก่อนและมีให้รบกวนการครอบครองเกินสมควร ทั้งนี้ ให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองที่ดินนั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการรื้อถอนสิ่งล่วงล้ำทางน้ำ ไม่ว่าสิ่งล่วงล้ำทางน้ำนั้นจะได้รับ อนุญาตจากเจ้าท่าตามมาตรา ๒๗ หรือไม่ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า หรือได้รับคำสั่งจากเจ้าท่า หรือมี กฎหมายกำหนดให้ต้องทำการรื้อถอนสิ่งล่วงล้ำทางน้ำดังกล่าว โดยก่อนดำเนินการให้แจ้งเจ้าท่าทราบ เพื่อดำเนินการควบคุมและตรวจสอบด้วย

ระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตให้รื้อถอนสิ่งล่วงล้ำทางน้ำ หรือการ แจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๗ ไม่ชำระค่าตอบแทนตามที่กำหนดใน กฎกระทรวงให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินค่าตอบแทนที่ค้างชำระ

มาตรา ๓๐ ผู้ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๗ ต้องปลูกสร้าง ติดตั้ง คัดแปลง หรือซ่อมแซม อาคารหรือสิ่งอื่นใดหรือวางฟันทันหรือเครื่องหมายให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต และต้องใช้สิ่งดังกล่าวให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์และเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต

เมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าอาคาร สิ่งอื่นใด ฟัน เครื่องหมาย หรือการกระทำด้วยประการอื่นใดที่ ได้รับอนุญาตตามพระราชกำหนดนี้ เสื่อมสภาพไม่อาจซ่อมแซมได้ ไม่ปลอดภัย กีดขวางทางน้ำ ถูกทิ้งร้างไม่ใช่ ประโยชน์ เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ดูแลรักษาหรือไม่ซ่อมแซมภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด มีการใช้สิ่ง ดังกล่าวไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเงื่อนไขในใบอนุญาต ไม่กระทำด้วยประการอื่นใดตามที่ได้รับอนุญาต ไม่มีการดำเนินการรื้อถอนสิ่งล่วงล้ำทางน้ำที่สิ้นอายุการใช้งาน ไม่มีการปรับสภาพทางน้ำให้กลับคืนสู่สภาพ เดิม ไม่ส่งมอบคืนการครอบครองทางน้ำให้แก่เจ้าท่าหรือไม่ชำระค่าตอบแทนตามมาตรา ๒๗ ไม่ชำระเบี้ยปรับ ตามมาตรา ๒๙ หรือทางราชการมีความจำเป็นต้องใช้หรือต้องให้คืนทางน้ำบริเวณดังกล่าว ให้เจ้าท่ามีคำสั่งให้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองดำเนินการรื้อถอน ซ่อมแซม หรือแก้ไข อาคาร สิ่งอื่นใดและฟันทันเครื่องหมาย พร้อมทั้ง ปรับทางน้ำให้กลับคืนสู่สภาพเดิมก่อนการอนุญาต หรือใช้อาคาร สิ่งอื่นใด ฟันหรือเครื่องหมายให้เป็นไปตามที่ ได้รับอนุญาต หรือกระทำด้วยประการอื่นใดตามที่ได้รับอนุญาต ภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนดโดยไม่น้อย กว่าเจ็ดวันแต่ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งจากเจ้าท่า

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) มีคำสั่งและดำเนินการเพิกถอนการอนุญาตตามมาตรา ๒๗
- (๒) มีคำสั่งให้ผู้รับอนุญาตคืนใบอนุญาตให้แก่เจ้าท่า
- (๓) มีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองและบริวารคืนพื้นที่ทางน้ำ และส่งมอบการ ครอบครองพื้นที่ทางน้ำและสิ่งล่วงล้ำทางน้ำทั้งหมดให้เจ้าท่า
- (๔) มีคำสั่งห้ามมิให้บุคคลใด ๆ ใช้อาคาร สิ่งอื่นใด ฟันเครื่องหมาย หรือมีคำสั่งงดเว้นกระทำ การด้วยประการอื่นใดในทางน้ำบริเวณดังกล่าว
- (๕) ดำเนินการรื้อถอนอาคาร ฟันเครื่องหมาย และสิ่งอื่นใด และนำไปให้พ้นทางน้ำบริเวณ ดังกล่าว

(๖) ดำเนินการเองหรือสนับสนุนให้มีเรือ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามมาตรานี้

(๗) ปรับทางน้ำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม

(๘) มีคำสั่งอื่นใดตามที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยหรือเพื่อให้ทางน้ำกลับคืนสู่สภาพเดิม

(๙) นำสิ่งที่ได้จากการดำเนินการตามมาตรานี้ไปทิ้ง ทำลาย จำหน่าย หรือขายทอดตลาด โดยนำเงินที่ได้มาชดใช้ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการดำเนินการ ส่วนที่เหลือให้เก็บรักษาไว้เพื่อคืนแก่เจ้าของ ส่วนที่ขาดให้เรียกจากเจ้าของ และกรณีที่ไม่มีผู้ใดมารับเงินดังกล่าวภายในหนึ่งปีให้เจ้าท่าเก็บเงินดังกล่าวไว้ใช้จ่ายในการดำเนินการตามพระราชกำหนดนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

(๑๐) ดำเนินการอื่นใด หรือมีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองดำเนินการอื่นใดตามที่เห็นสมควรเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรานี้

มาตรา ๓๑ ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๘ ต้องรื้อถอนอาคารหรือสิ่งอื่นใดให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือผู้ใดได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๗ แล้วปลูกสร้างหรือกระทำการสิ่งล่วงล้ำทางน้ำไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะการฝ่าฝืนหรือการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตนั้นจะได้กระทำการหรือตั้งแต่วันที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับให้เจ้าท่ามีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นให้เสร็จสิ้นโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งปี และอาจมีคำสั่งห้ามมิให้ผู้ใดใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนจนกว่าจะได้รื้อถอนหรือแก้ไขแล้วเสร็จด้วยก็ได้ เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใด ให้เจ้าท่าปิดคำสั่งดังกล่าวไว้ ณ อาคาร หรือสิ่งอื่นใดนั้น

เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า ให้เจ้าท่ามีอำนาจรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นได้ทันที และอาจมีคำสั่งห้ามมิให้ผู้ใดใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนจนกว่าจะได้รื้อถอนหรือแก้ไขแล้วเสร็จด้วยก็ได้ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมดของเจ้าท่าในกรณีที่ต้องรื้อถอนเพียงบางส่วน หากการรื้อถอนนั้นมีผลให้ส่วนที่ไม่ต้องรื้อถอนได้รับความเสียหายด้วยประการใด ถ้าการรื้อถอนนั้นได้กระทำตามวิธีที่วิญญูชนพึงกระทำแล้ว เจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว

ในการดำเนินการรื้อถอนตามมาตรา ๓๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการเองหรือสนับสนุนให้มีเรือ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการใด ๆ ตามมาตรานี้ การตรวจสอบ การดำเนินมาตรการทางปกครองและการดำเนินคดีอาญา ให้เจ้าท่า ผู้ที่เจ้าท่ามอบหมาย หรือผู้ที่เจ้าท่าร้องขอให้ช่วยเหลือ มีอำนาจเข้าไปในสิ่งล่วงล้ำทางน้ำ บริเวณสถานที่ตั้งของสิ่งล่วงล้ำทางน้ำนั้น และสถานที่ที่อยู่ต่อเนื่องหรือปิดล้อมทางเข้าสิ่งล่วงล้ำทางน้ำนั้นได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก โดยต้องแจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน และในกรณีที่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จก็ให้มีอำนาจดำเนินการต่อไปภายหลังพระอาทิตย์ตกได้ โดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอำนวยความสะดวกพอสมควร

ในกรณีที่ไม้ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งล่วงล้ำทางน้ำตามวรรคหนึ่ง เมื่อเจ้าท่าได้ดำเนินการรื้อถอนหรือแก้ไขสิ่งล่วงล้ำทางน้ำนั้นแล้ว ให้เจ้าท่ามีอำนาจยึดและเก็บรักษาไว้หรือขายและถือเงินไว้แทนได้ เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือแก้ไขและการขายแล้ว เหลือเท่าใดให้เก็บรักษาไว้เพื่อใช้ในการรื้อถอนสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ การปรับสภาพทางน้ำให้กลับคืน การดูแลรักษา พัฒนาหรือจัดทำทางน้ำ ร่องน้ำ และทางเรือเดิน และการอื่นใด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

หากเจ้าท่าโดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวงคมนาคมเห็นว่าการรื้อถอนสิ่งล่วงล้ำทางน้ำตามมาตรา ๒๗ ให้กลับคืนสู่สภาพเดิม เป็นการพันวิสัยหรือเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร ให้สิ่งล่วงล้ำทางน้ำนั้นตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาที่เจ้าท่ามีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง และให้อธิบดีแจ้งกระทรวงการคลังเพื่อดำเนินการต่อไป

การพิจารณาของเจ้าท่าตามวรรคห้าให้เจ้าท่าเสนอความเห็นต่อปลัดกระทรวงคมนาคมภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาที่เจ้าท่ามีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง และให้ปลัดกระทรวงคมนาคมพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของเจ้าท่า ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงคมนาคมอาจหารือปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปลัดกระทรวงมหาดไทยด้วยก็ได้

ในการดำเนินการของเจ้าท่าตามมาตรา นี้ หากเจ้าท่าได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าท่าไม่ได้ และเจ้าท่าไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๓ เมื่อได้รับคำสั่งจากเจ้าท่าตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ให้ผู้ได้รับคำสั่งหยุดการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนนั้นโดยพลัน

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำไม่ยอมชดใช้ค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๓๒ ภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด หรือในกรณีที่ไม้ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้นำวัสดุที่ถูกรื้อจากอาคารหรือสิ่งอื่นใดออกขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นให้นำไปชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เจ้าท่าได้เสียไปในการจัดการรื้อถอนและค่าตอบแทนตามมาตรา ๒๗ และถ้ามีเงินเหลือจากการดังกล่าวให้เจ้าท่าเก็บรักษาไว้เพื่อคืนเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใด แต่หากเงินดังกล่าวไม่เพียงพอให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนที่ยังขาดอยู่นั้น

เงินที่เจ้าท่าเก็บรักษาไว้ตามวรรคสองถ้าไม่มีผู้มีสิทธิได้รับเงินนั้นมาขอรับคืนภายในหนึ่งปีนับแต่ที่มีการขายตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาไว้เพื่อใช้ในการรื้อถอนสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ การปรับสภาพทางน้ำให้กลับคืน การดูแลรักษา พัฒนาหรือจัดทำทางน้ำ ร่องน้ำหรือทางเรือ และการอื่นใด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา ๓๕ ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับเรือ ท่าเรือ คนประจำเรือ สิ่งใด ๆ ที่สร้างในทางน้ำ เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ และเรื่องอื่นใดสำหรับใช้หรือปฏิบัติงานในท่าเรือ เรือ และทางน้ำ รวมทั้งมาตรฐานด้านความปลอดภัย และมาตรฐานในเรื่องอื่นใดตามพระราชกำหนดนี้

ให้ผู้ซึ่งประสงค์จะขอให้ตรวจรับรองมาตรฐานและขอใบรับรองมาตรฐานตามวรรคแรก ยื่นคำขอและเสียค่าธรรมเนียม ตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอาจ กำหนดการยกเว้นค่าธรรมเนียมและการมอบหมายให้บุคคลหรือองค์กรใดตรวจและออกใบรับรองแทนใน กฎกระทรวงดังกล่าวด้วยก็ได้

มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้หรือให้ผู้อื่นใช้ท่าเรือเพื่อการรับส่งคนโดยสารหรือสินค้าหรือ สิ่งอื่นใด เว้นแต่ผ่านการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยและได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

การตรวจรับรองมาตรฐานความปลอดภัย ใบรับรองมาตรฐานความปลอดภัย การขออนุญาต การอนุญาต และแบบใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ใบรับรองมาตรฐานความปลอดภัยและใบอนุญาตตามมาตรานี้ให้มีอายุไม่เกิน ๑๒ เดือน

ให้ผู้ขอใบรับรองหรือขออนุญาตตามมาตรานี้เสียค่าธรรมเนียมการตรวจสอบมาตรฐานความ ปลอดภัย การรับใบรับรองมาตรฐานความปลอดภัย และการรับอนุญาตตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอาจ กำหนดการยกเว้นค่าธรรมเนียมและการมอบหมายให้บุคคลหรือองค์กรใดตรวจและออกใบรับรองแทนใน กฎกระทรวงดังกล่าวด้วยก็ได้

มาตรา ๓๗ เพื่อตรวจสอบความปลอดภัยและการใช้ท่าเรือ ให้เจ้าท่า ผู้ที่เจ้าท่ามอบหมาย หรือผู้ที่เจ้าท่าร้องขอให้ช่วยเหลือ มีอำนาจเข้าไปในบริเวณสถานที่ตั้งของท่าเรือ นั้น และเข้าไปในสถานที่อยู่ ต่อเนื่องหรือปิดล้อมทางเข้าท่าเรือ นั้นได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก โดยต้องแจ้งเจ้าของ หรือผู้ครอบครองล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง และในกรณีที่ต้องดำเนินการไม่แล้วเสร็จก็ให้มีอำนาจดำเนินการ ต่อไปภายหลังพระอาทิตย์ตกได้ ทั้งนี้ต้องมีให้เป็นการรบกวนการครอบครองเกินสมควร

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองท่าเรือและที่ดินตามวรรคหนึ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๘ เจ้าท่ามีอำนาจระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ รวมทั้งมีอำนาจสั่ง ห้ามใช้และให้แก้ไขท่าเรือที่ใช้ในการรับส่งคนโดยสารหรือสินค้าหรือสิ่งอื่นใดในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบอันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย ซึ่งมีสภาพไม่ปลอดภัยในการใช้หรืออาจเกิดอันตรายแก่ประชาชนหรือแก่การเดินทางเรือ หรือไม่ผ่านการ ตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยและไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าตามมาตรา ๓๖ ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน และไม่เกิน ๑๒ เดือน โดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบเป็นหนังสือ

ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้ปิดคำสั่งไว้ ณ ท่าเรือที่ใช้ในการรับส่งคน โดยสาร หรือสินค้า หรือสิ่งอื่นใดนั้น และให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้รับคำสั่งนั้นแล้ว

เจ้าของหรือผู้ครอบครองซึ่งได้รับคำสั่งจากเจ้าท่าตามความในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมีสิทธิ อุทธรณ์ต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง คำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่อธิบดี ยังมีได้มีคำวินิจฉัยให้คำสั่งห้ามใช้นั้นมีผลใช้บังคับได้

ในกรณีตามวรรคสองถ้าไม่มีการอุทธรณ์คำสั่งหรือมีการอุทธรณ์แต่อธิบดีสั่งให้ยกอุทธรณ์ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่เจ้าท่ากำหนดหรือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้ รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้เจ้าท่ามีอำนาจจัดการแก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งโดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง รับผิดชอบเสียค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้แก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เจ้าทำเพิกถอนคำสั่งห้ามใช้ ยกเลิกคำสั่งระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง แต่ในกรณีที่เจ้าทำจัดการแก้ไขเอง จะรอการเพิกถอนคำสั่งห้ามใช้ ยกเลิกคำสั่งระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว ไว้ก่อนจนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองจะชำระค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมอย่างไร ๆ ที่ต้องชำระให้เจ้าทำก็ได้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาตามคำสั่งของเจ้าทำในวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ ในการอนุญาตให้ใช้ท่าเรือที่ทำการบรรทุกหรือขนถ่ายสินค้าอันตราย เจ้าทำอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตต้องมีผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับสินค้าอันตรายตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่อธิบดีประกาศกำหนด

ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ท่าเรือนั้นในการบรรทุกหรือขนถ่ายสินค้าอันตรายโดยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าทำกำหนดตามวรรคหนึ่ง

ส่วนที่ ๔

การใช้ทางน้ำ

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ทางน้ำในลักษณะที่เป็นการกีดขวางแก่การสัญจรหรือไม่ปลอดภัยแก่การใช้ทางน้ำของประชาชน หรือใช้ทางน้ำในลักษณะที่อาจมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชน ไม่ว่าจะด้วยประการใด ๆ หรือใช้ในเชิงธุรกิจ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าทำ โดยเจ้าทำอาจกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยและกำหนดให้มีพนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลใด ปฏิบัติหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกในการใช้ทางน้ำนั้นด้วยก็ได้

ประเภทและลักษณะการใช้ทางน้ำที่ต้องขออนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต แบบใบอนุญาต วิธีการดำเนินการกรณีมีการใช้ทางน้ำไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในใบอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาต และค่าตอบแทนพนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่ดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยให้ผู้ขออนุญาตเสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินที่เก็บได้หรือได้รับตามวรรคก่อนหรือตามบทบัญญัติอื่น ๆ ในพระราชกำหนดนี้ที่มีได้มีบทบัญญัติกำหนดไว้โดยเฉพาะ เงินที่มีผู้บริจาค เงินค่าปรับที่เจ้าทำหรือคณะกรรมการเปรียบเทียบได้รับจากการเปรียบเทียบภายหลังหักเป็นค่าสินบนนำจับและเงินรางวัลในการจับแล้ว และเงินอื่นใดที่กรมเจ้าท่า หรือเจ้าท่าได้รับไว้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรใด ๆ และให้เก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในการรื้อถอนสิ่งล่วงล้ำทางน้ำ และสิ่งใด ๆ ในทางน้ำ การฟื้นฟูสภาพทางน้ำ การดูแลรักษา พัฒนาหรือจัดทำทางน้ำ ร่องน้ำและทางเรือเดินเป็นสินบนนำจับหรือรางวัลในการจับ เป็นค่าตอบแทนตามวรรคแรก ค่าตอบแทนอาสาสมัครทางน้ำและผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ และการอื่นใด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง กรณีไม่ปฏิบัติตามประกาศในวรรคสอง หรือมีการใช้ทางน้ำไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ให้นำความในมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ เพื่อตรวจสอบการใช้สอยทางน้ำตามมาตรา ๔๐ หรือดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง ให้เจ้าท่ามีอำนาจเข้าไปในบริเวณที่มีการใช้ทางน้ำ และเข้าไปในที่ดินของบุคคลใด ๆ ที่ปิดล้อมบริเวณที่มีการใช้ทางน้ำนั้น แต่จะต้องแจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินก่อนนั้นไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง และมีให้รบกวนการครอบครองเกินสมควร ทั้งนี้ให้ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี

เมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าการใช้สอยทางน้ำตามที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๐ ไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต เสื่อมสภาพ ไม่อาจซ่อมแซมได้ ถูกทิ้งร้าง ไม่ใช้ประโยชน์ ไม่มีการใช้อีกต่อไป ผู้รับอนุญาต เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ดูแลรักษา หรือไม่ซ่อมแซมภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ามีคำสั่งกำหนด หรือทางราชการมีความจำเป็นต้องใช้บริเวณดังกล่าว ให้เจ้าท่ามีคำสั่งให้ผู้รับอนุญาต เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่น้อยกว่าสิบห้าวันแต่ไม่เกินสิบสองเดือน

- (๑) เพิกถอนการอนุญาตให้ใช้ทางน้ำ
 - (๒) ให้ผู้รับอนุญาตคืนใบอนุญาตให้แก่เจ้าท่า
 - (๓) ให้คืนพื้นที่และส่งมอบการครอบครองพื้นที่ทั้งหมดให้เจ้าท่า
 - (๔) ห้ามมิให้บุคคลใด ๆ ใช้ทางน้ำในบริเวณดังกล่าว
 - (๕) ดำเนินการรื้อถอนสิ่งก่อสร้าง เท ทิ้ง หรือนำลงไปในทางน้ำ และนำไปให้พ้นทางน้ำ
 - (๖) ให้มีการฟื้นฟูทางน้ำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม และ
 - (๗) มีคำสั่งอื่นใดตามที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยหรือเพื่อให้ทางน้ำกลับคืนสู่สภาพเดิม
- ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕

การกลับลำเรือ การเข้าจอดเทียบท่า และการออกจากเขตท่า

มาตรา ๔๒ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือเดินทะเลหรือเรือที่มีความยาวเกินกว่าที่อธิบดีประกาศกำหนด กลับลำเรือในแม่น้ำ ลำคลอง ร่องน้ำ หรือทางเรือเดิน เว้นแต่ในเวลาที่ทางน้ำนั้นไม่มีเรืออื่นแล่นเข้าออกหรือผ่านไปมา

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือเดินทะเลลำใดที่จอดเทียบท่าขนส่งสินค้าหรือท่ารับส่งคนโดยสารเคลื่อนเรือออกจากท่า เว้นแต่ในเวลานั้นไม่มีเรืออื่นแล่นเข้าออกหรือผ่านไปมาในแม่น้ำ ลำคลอง ร่องน้ำ หรือทางเรือเดินในบริเวณนั้น หรือได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าท่ากำหนด

มาตรา ๔๔ ผู้ควบคุมเรือของเรือที่จะเข้าท่าหรือจอดเทียบท่าต้องใช้ความเร็วต่ำและใช้ความระมัดระวังอันสมควร โดยเจ้าท่าอาจประกาศเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแต่ละพื้นที่เพื่อกำหนดว่าอัตราความเร็วเท่าใดเป็นความเร็วต่ำและการเดินเรืออย่างไรเป็นการใช้ความระมัดระวังอันสมควรตามมาตรา

ผู้ควบคุมเรือที่เดินอยู่ในแม่น้ำ ลำคลอง ทะเล หรือทางน้ำใด ๆ ต้องควบคุมให้เรือเดินโดยใช้ความเร็วไม่เกินหรือน้อยกว่าอัตราที่เจ้าท่าประกาศกำหนด

มาตรา ๔๕ ห้ามเรือที่เดินอยู่ในแม่น้ำ ลำคลอง หรือทะเล แล่นตัดหน้าเรือกลที่กำลังเดินขึ้นหรือล่องอยู่ในระยะสามร้อยห้าสิบเมตร กรณีเรืออื่นให้แล่นตัดหน้าได้เมื่อเห็นเป็นระยะที่ปลอดภัย เป็นระยะที่ไม่กระชั้นชิดและคาดหมายได้ว่าเป็นระยะที่จะไม่โดนกัน

หากเห็นเป็นการสมควรเจ้าท่าอาจประกาศกำหนดในแต่พื้นที่ให้เพิ่มหรือลดระยะที่ห้ามแล่นตัดหน้าตามวรรคหนึ่ง และอาจกำหนดระยะที่ปลอดภัย ระยะที่ถือว่าไม่กระชั้นชิด และระยะที่คาดหมายได้ว่าเรือจะไม่โดนกันตามวรรคหนึ่งได้

ในกรณีที่เป็นเพื่อความปลอดภัยเจ้าท่าอาจเข้าไปควบคุมการจราจรทางน้ำในบริเวณใด ๆ เป็นการเฉพาะคราว และอาจสั่งให้เรือแล่นตัดหน้าเรือที่กำลังเดินขึ้นหรือล่องอยู่ในระยะที่มากกว่าหรือน้อยกว่าระยะตามวรรคหนึ่งและวรรคสองในช่วงเวลาใดก็ได้

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ หรือฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งของเจ้าท่าตามมาตรา ๔๔ หรือมาตรา ๔๕ ถ้าผู้ควบคุมเรือนั้นได้รับประกาศนียบัตรที่รัฐบาลไทยออกให้ ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งพักใช้ประกาศนียบัตรที่กำหนดไม่เกินหกเดือน

ผู้ควบคุมเรือไทยที่ถูกสั่งพักใช้ประกาศนียบัตรตามวรรคหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้คำสั่งนั้นมีผลบังคับได้

ในกรณีที่ผู้ควบคุมเรือตามวรรคหนึ่งได้รับประกาศนียบัตรผู้ควบคุมเรือจากรัฐบาลต่างประเทศ ให้เจ้าท่าแจ้งพฤติการณ์ของผู้ควบคุมเรือดังกล่าวไปยังผู้แทนทางการทูตหรือผู้แทนทางการกงสุลของรัฐบาลต่างประเทศที่ออกประกาศนียบัตรให้ในที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายของประเทศดังกล่าว

ส่วนที่ ๖

การจอดเรือ

มาตรา ๔๗ เรือทุกลำที่ทอดสมอหรือผูกอยู่กับหลักหรือกำลังเดินอยู่ในทางน้ำต้องติดตั้งและเปิดใช้ โคมไฟสีขาวหนึ่งดวงไว้ในที่ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากทุกทิศทาง เว้นแต่กรณีที่เรือนั้นจอดผูกเทียบกับฝั่งแม่น้ำ และในกรณีเพื่อความปลอดภัยเจ้าท่าอาจมีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือลำใดที่ทอดสมอที่ผูกอยู่กับหลัก กำลังเดินอยู่ในทางน้ำ หรือที่จอดผูกเทียบกับฝั่งแม่น้ำ ต้องปฏิบัติตามอย่างอื่นใดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เจ้าท่าประกาศกำหนดด้วยก็ได้

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้เรือเดินทะเลหรือเรือที่มีความยาวเกินกว่าที่กำหนดในประกาศกรมเจ้าท่าผูกโยงกับฝั่งไม่ว่าด้วยเชือกลวดหรือเชือกอย่างอื่นจนไม่มีช่องเหลือระหว่างเรือนั้นกับฝั่งสำหรับให้เรืออื่นเดินได้ เว้นแต่กรณีที่เรือนั้นจอดเทียบท่าหรือเทียบฝั่งเพื่อทำการบรรทุก หรือขนถ่ายสินค้าหรือเพื่อรับหรือส่งคนโดยสารขึ้นหรือลงจากเรือในแม่น้ำหรือเขตท่าใดๆ

มาตรา ๔๙ ห้ามมิให้ใช้เชือกลวดหรือเชือกอย่างอื่นผูกโยงระหว่างเรือเดินทะเลหรือเรือที่มีความยาวเกินกว่าที่กำหนดในประกาศกรมเจ้าท่าที่จอดเทียบท่ากับทุ่นโยงในลำน้ำหรือในเขตท่า เว้นแต่กรณีที่เรือนั้นเตรียมออกจากท่าที่จอดเทียบอยู่นั้น

มาตรา ๕๐ ในแม่น้ำหรือลำน้ำใด ๆ ห้ามมิให้เรือซึ่งมิใช่เรือเดินทะเลจอดผูกกับฝั่งในลักษณะที่ล้ำเข้าไปในทางเรือเดินหรือกีดขวางการเดินเรือ

ส่วนที่ ๗

การทอดสมอใกล้เคียงหรือเกาสมอข้าม สาย ท่อ หรือสิ่งก่อสร้างที่ทอดใต้น้ำ

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่มีการวางสายโทรศัพท์ สายไฟฟ้า หรือสายอื่นใด หรือท่อ หรือสิ่งก่อสร้างใดที่ทอดใต้น้ำ ไม่ว่าจะอยู่บนผิวพื้นท้องน้ำหรือใต้ผิวพื้นท้องน้ำ ในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย หรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย ให้ผู้วางสายหรือท่อดังกล่าวต้องจัดให้มีเครื่องหมายแสดงไว้ ณ ที่ซึ่งสาย ท่อ หรือสิ่งก่อสร้างนั้นทอดลงน้ำโดยให้ทำเป็นเสาสูงมีป้ายใหญ่สีขาวรูปกลมติดปลายเสา กลางป้ายมีข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษว่า “สาย ท่อ หรือสิ่งก่อสร้างใต้น้ำ ห้ามทอดสมอและเกาสมอ” และในกรณีที่เห็นสมควรเจ้าท่าจะมีคำสั่งให้ผู้วางสายหรือท่อดังกล่าวดำเนินการวางทุ่นหรือเครื่องหมายอื่นใดแสดงไว้ด้วยก็ได้

กรณีที่ไม่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เจ้าท่าสั่งให้ผู้วางสายหรือท่อดังกล่าวดำเนินการตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่มีการดำเนินการให้เจ้าท่าดำเนินการเองและให้เรียกค่าใช้จ่ายจากผู้วางสายหรือท่อดังกล่าว

หากเห็นเป็นการสมควรเจ้าท่าอาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติในส่วนนี้ก็ได้

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือของเรือลำใดหรือผู้ใดทอดสมอภายในระยะข้างละหนึ่งร้อยเมตร นับจากที่ซึ่งสาย ท่อ หรือสิ่งก่อสร้างที่ทอดใต้น้ำนั้น หรือลากแห อวน เครื่องจับสัตว์น้ำ หรือเครื่องมือใด ๆ ข้ามเขตที่แสดงเครื่องหมายไว้

หมวด ๒

การนำร่อง

มาตรา ๕๓ ให้กรมเจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ในการนำร่องและกำกับดูแลกิจการนำร่อง

มาตรา ๕๔ อธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้ส่วนราชการอื่น องค์กรปกครองท้องถิ่น หรือเอกชน ประกอบกิจการนำร่องได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง

(๑) กำหนดคุณสมบัติของผู้นำร่องและผู้ฝึกการนำร่อง กำหนดชั้นความรู้ของผู้นำร่อง วิธีการที่จะสอบความรู้และออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นผู้นำร่อง

(๒) กำหนดหน้าที่และมรรยาทของผู้นำร่อง

(๓) กำหนดจำนวนผู้นำร่องที่จะอนุญาตให้ทำการนำร่องและจำนวนผู้ฝึกงานการนำร่อง ประจำท่าหรือน่านน้ำแห่งใดแห่งหนึ่ง

(๔) กำหนดค่าธรรมเนียมสอบความรู้ผู้นำร่อง

(๕) กำหนดวิธีการเก็บและแบ่งเงินผลประโยชน์ที่ได้มาจากการนำร่องเช่น จะแบ่งให้แก่ผู้นำร่องและผู้ฝึกการนำร่องเท่าใดแบ่งเป็นเงินสำรองหรือเงินทุนตั้งไว้เพื่อการใด และเก็บไว้ ณ ที่ใดเท่าใด

(๖) กำหนดเขตท่าหรือน่านน้ำใดๆ ที่ต้องให้มีการนำร่องโดยใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือของเทศบาล หรือหุ้นส่วนบริษัทหรือเอกชนทำการนำร่องรวมทั้งวางข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๗) กำหนดเขตท่าหรือน่านน้ำใดๆ ซึ่งบังคับให้เป็นเขตที่ต้องเดินเรือโดยมีผู้นำร่อง รวมทั้งวางข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวกับขนาดและชนิดของเรือที่ยกเว้นไม่ต้องบังคับใช้ผู้นำร่องการเพิ่มหรือลดหย่อนค่าจ้างนำร่องแก่เรือบางประเภท

(๘) กำหนดขนาดเรือที่จะต้องเสียค่าจ้างนำร่องและอัตราค่าจ้างนำร่อง

(๙) กำหนดการลงทัณฑ์และจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาการลงทัณฑ์แก่ผู้นำร่องเมื่อผู้นำร่องกระทำผิดข้อบังคับซึ่งว่าด้วยหน้าที่และมรรยาทของผู้นำร่อง ซึ่งทัณฑ์ที่จะลงได้นั้นมีสองสถาน ได้แก่ การดำเนินโทษเป็นลายลักษณ์อักษร หรือการปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือลดชั้นเงินเดือนหรือตัดเงินเดือนแล้วแต่กรณี

(๑๐) กำหนดแบบบัญชีและรายงานสำหรับให้ผู้นำร่องของส่วนราชการ องค์กรปกครองท้องถิ่น หรือหรือของเอกชนที่ทำการนำร่องทำยื่นต่อกรมเจ้าท่า

(๑๑) กำหนดระยะเวลาที่ต้องยื่นแบบบัญชีและรายงานตาม (๑๐)

(๑๒) ค่าธรรมเนียมการออกและการต่ออายุใบอนุญาตนำร่อง

มาตรา ๕๖ เมื่อได้มีกฎกระทรวงกำหนดเขตท่าหรือน่านน้ำใด ๆ ให้เป็นเขตที่ต้องเดินเรือโดยมีผู้นำร่องเรือทุกประเภทที่เดินทางเข้าหรือออกจากเขตท่าหรือน่านน้ำนั้น ๆ ต้องเดินเรือโดยใช้ผู้นำร่อง เว้นแต่จะมีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการเป็นผู้นำร่องโดยไม่ได้รับใบอนุญาตผู้นำร่อง

มาตรา ๕๘ ห้ามมิให้ผู้นำร่องทำการนำร่องนอกเหนือใบอนุญาตที่ได้รับอนุญาตหรือเกินกว่าชั้นของใบอนุญาตผู้นำร่อง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าในกรณีที่มีความจำเป็น

มาตรา ๕๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๘ วรรคสอง และมาตรา ๗๐ ห้ามมิให้ผู้นำร่องกระทำการใด ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ยอมไปทำการนำร่องเรือลำใดลำหนึ่งที่ได้ติดต่อสื่อสารหรือให้สัญญาณขอให้ตนไปทำการนำร่องโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควรหรือ

(๒) ละทิ้งการนำร่องไปกลางคันจากเรือลำใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๖๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้สอดส่องกิจการและมรรยาทผู้นำร่องหรือของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือบริษัทที่ตั้งขึ้นเพื่อทำการนำร่องหรือของเทศบาลเฉพาะที่เกี่ยวกับการนำร่อง

มาตรา ๖๑ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๖๐ มีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่และตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารต่าง ๆ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องหรือใช้ในการนำร่องได้ในระหว่างเวลาทำการตามปกติ

(๒) เรียกผู้นำร่อง ลูกจ้างของผู้นำร่องหรือเจ้าหน้าที่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือเทศบาลที่ทำการนำร่องมาสอบถามถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการนำร่อง หรือถึงความประพฤติของผู้นำร่อง หรือของบุคคลนั้น ๆ เพียงเท่าที่เกี่ยวกับกิจการนำร่อง

(๓) สั่งให้ผู้นำร่องคนใดไปพบแพทย์ หรือรับการตรวจร่างกายหรือสายตาเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้สอดส่องกิจการและมรรยาทของผู้นำร่องตรวจพบว่าเรือหรือเครื่องมือเครื่องใช้ใด ๆ ที่ใช้ในการนำร่องชำรุดบกพร่อง ไม่เป็นที่ปลอดภัยที่จะใช้ในการนำร่องให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้เจ้าของจัดการซ่อมแซมความชำรุดบกพร่องดังกล่าวและห้ามมิให้ผู้ใดนำเรือหรือเครื่องมือเครื่องใช้นั้นมาใช้ในการนำร่องในระหว่างที่ยังซ่อมแซมไม่เสร็จ

เจ้าของเรือหรือผู้นำร่องผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้เจ้าท่ามีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นำร่องนั้น ลดชั้นใบอนุญาตหรือสั่งให้ยึดใบอนุญาตเป็นเวลาไม่เกินสองปี

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นำร่องผู้ใดมีโรคภัยหรือมีร่างกายไม่สมประกอบทำให้ไม่เหมาะสมแก่การเป็นผู้นำร่องต่อไป หรือกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้หรือตามข้อบังคับที่ออกตามพระราชกำหนดนี้ อธิบดีมีอำนาจพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอน หรือลดชั้นใบอนุญาตหรือสั่งยึดใบอนุญาตของผู้นำร่องเป็นระยะเวลาไม่เกินสองปี

ผู้นำร่องผู้ใดที่ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งอาจอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้คำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่งใช้บังคับได้

มาตรา ๖๔ การกระทำความผิดหรือการทำละเมิดของผู้นำร่องในระหว่างปฏิบัติหน้าที่นำร่องเรือลำหนึ่งลำใดไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อความรับผิดชอบทางแพ่งของเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือลำนั้น

มาตรา ๖๕ ให้ผู้ใช้บริการนำร่องเสียค่าจ้างนำร่องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีปัญหาว่าผู้ใดต้องเสียค่าจ้างนำร่องให้เจ้าของเรือซึ่งมีชื่อในทะเบียน ผู้ควบคุมเรือหรือตัวแทนของเจ้าของเรือในขณะที่มีการนำร่องนั้นเป็นผู้รับผิดชอบ

มาตรา ๖๖ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือผู้ใดใช้ผู้ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการนำร่องหรือใช้ผู้นำร่องให้ทำการนำร่องนอกเหนือใบอนุญาตผู้นำร่องหรือใช้ผู้ที่ถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้นำร่องเรือของตนเว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

มาตรา ๖๗ ห้ามมิให้ผู้ใดที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการนำร่องแสดงตนว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้นำร่องโดยนำใบอนุญาตนำร่องของผู้อื่นมาแสดงหรือโดยใช้เครื่องหมายสัญญาณใดๆ สำหรับใช้ในการนำร่องเพื่อขอทำการนำร่องและห้ามมิให้ผู้ใดจัดหาใบอนุญาตนำร่องหรือเครื่องหมายสัญญาณให้ผู้อื่นใช้เพื่อกระทำการดังกล่าว

มาตรา ๖๘ ผู้ควบคุมเรือมีหน้าที่จัดเตรียมสภาพเรืออุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการเดินเรือเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำร่อง

ในกรณีที่ผู้นำร่องเห็นว่าผู้ควบคุมเรือไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่งและอาจเกิดความปลอดภัยในการเดินเรือหรืออันตรายแก่ตนได้ ผู้นำร่องสามารถปฏิเสธการนำร่องเรือลำนั้นได้

มาตรา ๖๙ ในการรับผู้นำร่องขึ้นเรือหรือส่งผู้นำร่องลงจากเรือให้ผู้ควบคุมเรือบังคับเรือด้วยความเร็วต่ำ กำบังคลื่นลมและเตรียมอุปกรณ์การรับส่งผู้นำร่องเพื่อให้ผู้นำร่องสามารถขึ้นเรือหรือลงจากเรือได้อย่างปลอดภัยและจัดเตรียมอุปกรณ์การช่วยชีวิตสำหรับผู้นำร่อง

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่ผู้ควบคุมเรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๖๙ ผู้นำร่องอาจปฏิเสธการนำร่องเรือลำนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้นำร่องรายงานการปฏิเสธพร้อมเหตุผลต่อเจ้าท่าโดยพลัน

มาตรา ๗๑ ขณะที่ผู้นำร่องอยู่ในเรือลำใด ถ้าไม่มีเจ้าพนักงานศุลกากรอยู่ในเรือลำนั้นด้วย ให้ผู้นำร่องผู้นั้นทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานศุลกากรในกรณีที่อาจมีการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

ในกรณีที่ปรากฏว่าจะมีการขนถ่ายสินค้าใด ๆ ออกจากเรือหรือบรรทุกขึ้นเรือโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้นำร่องแจ้งแก่ผู้ควบคุมเรือถึงการกระทำผิดดังกล่าว

ผู้ควบคุมเรือผู้ใดที่ได้รับแจ้งจากผู้นำร่องตามวรรคสองแล้วยังพยายามกระทำความผิดให้ผู้นำร่องมีอำนาจสั่งกักเรือลำนั้นไว้เพื่อรอคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต่อไป

หมวด ๓

การลากจูงเรือ

มาตรา ๗๒ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการลากจูงเรือ ตามชนิด ประเภท ขนาดและลักษณะของการลากจูงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

ให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการลากจูงเรือเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตลากจูงเรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดคุณสมบัติผู้ลากจูงเรือและผู้ฝึกการลากจูงเรือ กำหนดชั้นความรู้ผู้ลากจูงเรือ วิธีการสอบความรู้และออกใบอนุญาตลากจูงเรือ

(๒) กำหนดหน้าที่และมรรยาทของผู้ลากจูงเรือ

(๓) กำหนดค่าธรรมเนียมสอบความรู้ผู้ลากจูงเรือ

(๔) กำหนดค่าจ้างลากจูงเรือและการเพิ่มหรือลดหย่อนค่าจ้างลากจูงแก่เรือบางประเภท

(๕) กำหนดเขตท่าหรือน่านน้ำใด ๆ ที่บังคับให้เป็นเขตที่ต้องเดินเรือโดยมีผู้ลากจูงเรือ

(๖) กำหนดเขตท่าหรือน่านน้ำใด ๆ ที่ต้องให้มีการลากจูงเรือโดยใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือขององค์การปกครองท้องถิ่นหรือเอกชน ทำการลากจูงเรือตลอดถึงวางข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนั้น

(๗) กำหนดแบบบัญชีและรายงานสำหรับให้ผู้ลากจูงเรือที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือขององค์การปกครองท้องถิ่นหรือเอกชนยื่นต่อกรมเจ้าท่าเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการลากจูงเรือและการเดินเรือลากจูง

(๙) ค่าธรรมเนียมการออกและการต่ออายุใบอนุญาตลากจูงเรือ

(๑๐) กำหนดเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับการลากจูง

มาตรา ๗๔ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการลากจูงเรือเกินกว่าที่ได้กำหนดไว้ในใบอนุญาตลากจูงเรือ

มาตรา ๗๕ ให้อธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสอดส่องกิจการลากจูงเรือ” มีจำนวนไม่เกินห้าคน โดยให้มีอำนาจหน้าที่

(๑) ดูแลสอดส่องมรรยาทและสุขภาพของผู้ลากจูงเรือของรัฐและเอกชน

(๒) พิจารณาสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ลากจูงเรือ

(๓) จัดทำรายงานเสนออธิบดีเพื่อพิจารณาเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการลากจูงเรือของเอกชนในกรณีที่ว่ามีการปล่อยปลະละเลยไม่ควบคุมดูแลความปลอดภัยและมรรยาทของผู้ลากจูงเรือ

(๔) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนให้เป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอดส่องกิจการและมรรยาทของผู้ลากจูงเรือ

(๕) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่อธิบดีมอบหมายในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสอดส่องกิจการมรรยาทและสุขภาพของผู้ลากจูงเรือ

มาตรา ๗๖ การประชุมคณะกรรมการสอดส่องกิจการลากจูงเรือต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๗๗ เจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการสอดส่องกิจการลากจูงเรือแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๗๕ (๔) มีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่และตรวจดูสมุดบัญชีเอกสารต่าง ๆ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องหรือใช้ในการลากจูงเรือได้ในเวลาทำการตามปกติ

(๒) เรียกผู้ลากจูงเรือ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชนที่ผู้ลากจูงเรือสังกัดอยู่มาสอบถามเกี่ยวกับกิจการลากจูงเรือหรือความปลอดภัยหรือเรื่องอื่นใดเท่าที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่

ให้เจ้าหน้าที่ทำรายงานเกี่ยวกับการตรวจสอบและข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับส่งให้แก่คณะกรรมการสอดส่องกิจการลากจูงเรือโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๗๘ เมื่อคณะกรรมการสอดส่องกิจการลากจูงเรือพิจารณารายงานของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๗ แล้วอาจสั่งให้

(๑) เพิกถอนใบอนุญาตลากจูงเรือ

(๒) พักใช้ใบอนุญาตลากจูงเรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการสอดส่องกิจการลากจูงเรือเห็นสมควร

(๓) สั่งให้งดใช้เรือหรือเครื่องอุปกรณ์ใด ๆ ที่ใช้ในการลากจูงเรือที่ชำรุดหรือไม่ปลอดภัยที่จะใช้ในการลากจูงเรือ และสั่งให้เจ้าของเรือทำการซ่อมแซมเรือหรือเครื่องอุปกรณ์นั้นในระหว่างที่ยังซ่อมแซมไม่เสร็จห้ามมิให้นำเรือหรือเครื่องอุปกรณ์นั้น ๆ มาใช้ในการลากจูงเรือ

มาตรา ๗๙ ผู้ลากจูงเรือซึ่งได้รับคำสั่งของคณะกรรมการสอดส่องกิจการลากจูงเรือตามมาตรา ๗๘ มีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิบดีภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งคำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุดแต่ในระหว่างที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของอธิบดีให้คำสั่งของคณะกรรมการสอดส่องกิจการลากจูงเรือใช้บังคับได้

มาตรา ๘๐ ให้ผู้ให้บริการลากจูงเรือเสียค่าจ้างลากจูงเรือตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีปัญหาว่าผู้ใดต้องเสียค่าจ้างลากจูงเรือให้เจ้าของเรือซึ่งมีชื่อในทะเบียน ผู้ควบคุมเรือหรือตัวแทนของเจ้าของเรือในขณะที่มีการลากจูงเรือเป็นผู้รับผิดชอบเสียค่าจ้างลากจูงเรือ

มาตรา ๘๑ ห้ามมิให้ผู้ลากจูงเรือผู้ใดไม่ยอมไปทำการลากจูงเรือลำใดลำหนึ่งที่ได้ทำการติดต่อสื่อสารหรือให้สัญญาอนุญาตให้ตนไปทำการลากจูงเรือโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควรหรือละทิ้งการลากจูงเรือไปกลางคันจากเรือลำใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือนำเรือหรือเครื่องอุปกรณ์ของเรือลากจูงที่เจ้าท่าหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งให้ซ่อมแซมแต่ยังไม่ได้มีการซ่อมแซมให้แล้วเสร็จไปใช้ในการลากจูงเรือโดยผู้ควบคุมเรือที่จะถูกลากจูงไม่ยินยอม

มาตรา ๘๒ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือผู้ใดใช้ผู้ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ลากจูงเรือหรือใช้ผู้ลากจูงเรือให้ทำการลากจูงเรือนอกเหนือใบอนุญาตหรือใช้ผู้ที่ถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้ลากจูงเรือของตน เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

มาตรา ๘๓ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือผู้ใดเดินเรือในเขตท่าที่บังคับให้ต้องมีการลากจูงเรือโดยไม่ใช้ผู้ลากจูงเรือ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

มาตรา ๘๔ ห้ามมิให้ผู้ใดที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ลากจูงเรือแสดงตนว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ลากจูงเรือโดยนำใบอนุญาตของผู้อื่นมาแสดงหรือโดยใช้เครื่องหมายสัญญาใด ๆ สำหรับใช้ในการลากจูงเรือเพื่อขอทำการลากจูงเรือและห้ามมิให้ผู้ใดจัดทำใบอนุญาตหรือเครื่องหมายสัญญาให้ผู้อื่นใช้เพื่อกระทำการดังกล่าว

หมวด ๔

ความปลอดภัยของเรือและท่าเรือ

ส่วนที่ ๑

ความปลอดภัยของตัวเรือ

มาตรา ๘๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการควบคุมเรือต่างประเทศในน่านน้ำไทยหรือในเมืองท่าของประเทศไทยเพื่อความปลอดภัยในการเดินเรือการรักษาความปลอดภัยและการควบคุมและป้องกันมลพิษทางน้ำ และเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศใด ๆ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี

มาตรา ๘๖ ให้เจ้าท่ามีอำนาจขึ้นไปบนเรือต่างประเทศที่เข้ามายังหรือออกไปเมืองท่าในน่านน้ำไทย หรือเรือที่ใช้อยู่ในน่านน้ำไทยเพื่อตรวจสอบสภาพเรือ อุปกรณ์และเครื่องใช้ประจำเรือ การจัดคนเข้าทำการในเรือเอกสารประจำเรือ การบรรทุกคนโดยสารและสินค้าและใบสำคัญรับรองต่าง ๆ ของเรือ เพื่อให้เป็นที่แน่ใจว่าเรือนั้นมีมาตรฐานความปลอดภัยในการเดินเรือการรักษาความปลอดภัยการบริหารจัดการเพื่อความปลอดภัยและการป้องกันมลพิษทางน้ำถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศที่ออกตามความในอนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล รวมทั้งอนุสัญญาระหว่างประเทศที่รัฐที่เรือนั้นมีสัญชาติเป็นภาคีหรือตามอนุสัญญาระหว่างประเทศอื่นที่ประเทศไทยเป็นภาคี

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ตรวจพบว่าเรือต่างประเทศลำใดมีข้อบกพร่องไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๘๕ หรือประกาศกรมเจ้าท่าที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้กักเรือลำนั้นหรือห้ามไม่ให้เรือลำนั้นออกเดินทางจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงหรือประกาศกรมเจ้าท่าดังกล่าว เว้นแต่เพื่อไปยังอู่ซ่อมที่อยู่ใกล้ที่สุดซึ่งสามารถซ่อมแซมเรือนั้นได้และเมื่อเรือนั้นได้รับการซ่อมแซมหรือแก้ไขข้อบกพร่องให้เป็นการถูกต้องแล้วให้เจ้าท่าอนุญาตให้เรือนั้นเดินทางต่อไปได้โดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เจ้าท่าออกคำสั่งกักเรือนั้นหรือห้ามไม่ให้เรือนั้นออกเดินทางตามวรรคหนึ่งให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้แทนทางการทูตหรือผู้แทนทางกงสุลของประเทศที่เรือนั้นจดทะเบียนทราบ

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่เจ้าท่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าเรือต่างประเทศลำใดมีสภาพไม่เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย หรือเป็นเรือที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด การค้ายาสูบ หรือการกระทำความผิดเป็นโจรสลัด การกระทำที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศไทย เป็นเรือไม่มีสัญชาติหรือมีตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไป เป็นเรือที่ซุกซ่อนของประเภชซึ่งองค์การสหประชาชาติหรือทบวงการชำนัญพิเศษภายใต้องค์การสหประชาชาติมีมติให้คว่ำบาตรด้วย เจ้าท่าอาจสั่งห้ามไม่ให้เรือลำนั้นเข้ามาในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำใด ๆ ที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย หรือท่าเรือใด ๆ ในประเทศไทย หรืออาจสั่งให้เรือนั้นออกไปจากน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำใด ๆ ที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยหรือท่าเรือใด ๆ ในประเทศไทย หรือสั่งให้เรือนั้นเดินเรือไปตามเส้นทางใด ๆ ที่เจ้าท่ากำหนด หรือสั่งให้เรือนั้นจอดอยู่ในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งจนกว่าจะได้รับคำสั่งเป็นอย่างอื่นจากเจ้าท่า

กรณีที่มีการฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าท่าตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๑๓ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๙ เมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าเรือที่ได้รับอนุญาตให้บรรทุกคนโดยสาร บรรทุกสินค้าหรือบรรทุกคนโดยสารและสินค้าลำใด อยู่ในสภาพที่ไม่มีมาตรฐานความปลอดภัยไม่มีมาตรฐานการป้องกันมลพิษทางน้ำ หรือไม่มีมาตรฐานการปกป้องสิ่งแวดล้อมทางน้ำให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งห้ามใช้เรือลำนั้นจนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองจะได้แก้ไขให้เรียบร้อย

ส่วนที่ ๒

คนประจำเรือ

มาตรา ๙๐ เว้นแต่จะมีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เรือเดินระหว่างประเทศทุกลำที่เข้ามาในน่านน้ำไทยต้องมีบัญชีคนประจำเรือไว้บนเรือ

มาตรา ๙๑ ให้คนประจำเรือทุกคนที่ปฏิบัติการอยู่บนเรือเดินระหว่างประเทศทุกลำที่เข้ามาในน่านน้ำไทยต้องมีหนังสือคนประจำเรือหรือเอกสารอื่นที่เทียบเท่ากัน

คนประจำเรือตามวรรคหนึ่งต้องแสดงหนังสือคนประจำเรือหรือเอกสารอื่นที่เทียบเท่ากันของตนต่อเจ้าท่าหรือเจ้าหน้าที่อื่นใดซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายขอตรวจดู

หลักเกณฑ์ วิธีการ แบบหนังสือหรือเอกสารคนประจำเรือ และเงื่อนไขในการขอรับ การออก และการเพิกถอนหนังสือหรือเอกสารคนประจำเรือ บัญชีคนประจำเรือ เอกสารหรือหนังสืออื่น ๆ เกี่ยวกับคนประจำเรือ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙๒ เรือเดินระหว่างประเทศที่เข้ามาในน่านน้ำไทยทุกลำต้องมีคนทำการในเรือซึ่งเป็นคนประจำเรือที่ได้รับประกาศนียบัตรผู้ทำการในเรือและคนประจำเรืออื่นๆ ที่ครบถ้วนและถูกต้องตรงตามชนิด ประเภทและขนาดของเรือตามที่กำหนดไว้ในเอกสารประจำเรือของเรือ นั้น ซึ่งเป็นไปตามอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เรือลำใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้เจ้าท่าหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายมีอำนาจกักเรือ นั้นไว้จนกว่าจะได้จัดให้มีคนประจำเรือครบถ้วนและถูกต้อง

มาตรา ๙๓ ผู้ใดเป็นคนทำการในเรือเดินระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในน่านน้ำไทยและอยู่ในตำแหน่งที่ต้องมีประกาศนียบัตรผู้ทำการในเรือตามอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ต้องมีประกาศนียบัตรดังกล่าวไว้บนเรือที่ตนทำการอยู่

เมื่อเจ้าท่าหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายขอตรวจดูประกาศนียบัตรผู้ทำการในเรือ บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องนำออกแสดง

มาตรา ๙๔ ห้ามมิให้เรือเดินระหว่างประเทศลำใดที่อยู่ในเขตน่านน้ำไทยออกเดินเรือโดยมีคนทำการในเรือไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดในเอกสารประจำเรือ นั้นซึ่งเป็นไปตามอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๙๕ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือของเรือเดินระหว่างประเทศที่เข้ามาในน่านน้ำไทยรับบุคคลใด ๆ ไว้บนเรือ นอกจากคนประจำเรือตามที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อคนประจำเรือหรือคนโดยสารที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อคนโดยสารในกรณีที่เป็นเรือโดยสารหรือบุคคลที่ได้รับการว่าจ้างจากเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือให้ทำงานเป็นการชั่วคราวในเรือเพื่อประโยชน์ของเรือ นั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ผู้ควบคุมเรือปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในการช่วยเหลือบุคคลซึ่งตกอยู่ในอันตรายที่อาจสูญหาย เสียชีวิต หรือบาดเจ็บในทะเล

มาตรา ๙๖ ในกรณีที่มีบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คนประจำเรือตามที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อคนประจำเรือหรือไม่ใช่คนโดยสารที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อคนโดยสาร ลักลอบขึ้นเรือเดินระหว่างประเทศที่เข้ามาในน่านน้ำไทยให้ผู้ควบคุมเรือควบคุมตัวบุคคลดังกล่าวไว้และแจ้งพร้อมทั้งส่งมอบตัวผู้นั้นให้เจ้าท่าหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าเมืองทราบทันทีเมื่อมาถึงเมืองท่าแห่งแรก เพื่อให้ นำตัวผู้นั้นไปดำเนินการตามกฎหมาย

มาตรา ๙๗ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือหรือคนประจำเรือดื่มหรือเสพสุรา เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือสิ่งเสพติดอื่นใดในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่และห้ามมิให้บุคคลใดปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่มีเมามาหรืออยู่ภายใต้ฤทธิ์ของสุรา เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือสิ่งเสพติดอื่นใด

ผู้ควบคุมเรือหรือคนประจำเรือที่ได้รับประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตที่ออกตามข้อบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือ ซึ่งกระทำผิดในวรรคก่อนหรือต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีอาญา ให้เจ้าท่ามีอำนาจยึด เพิกถอน หรือเรียกคืนประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตใด ๆ ได้

ส่วนที่ ๓

การรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือ

มาตรา ๙๘ เพื่อให้การปฏิบัติด้านการรักษาความปลอดภัยทางน้ำให้เป็นไปตามอนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ให้อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับกรมเจ้าท่ากำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของท่าเรือระหว่างประเทศและการออกหนังสือ รับรองว่าท่าเรือแห่งหนึ่งแห่งใดได้ปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว

ให้ผู้ขอออกหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่งเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙๙ ให้เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือบุคคลอื่นซึ่งรับผิดชอบงานปฏิบัติการของเรือ และเจ้าของหรือผู้ประกอบการท่าเรือระหว่างประเทศจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน พร้อมทั้งจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำเรือและท่าเรือแล้วแต่กรณีให้เป็นผู้รับผิดชอบ ด้านการรักษาความปลอดภัยและต้องจัดให้มีช่องทางสื่อสารสำหรับติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ รักษาความปลอดภัยประจำเรือกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือตลอดเวลาโดยปฏิบัติตาม ข้อบังคับกรมเจ้าท่าตามมาตรา ๙๘

มาตรา ๑๐๐ ให้เจ้าของท่าเรือหรือผู้ประกอบการกิจการท่าเรือระหว่างประเทศแสดงหนังสือ รับรองว่าได้ปฏิบัติตามข้อบังคับตามมาตรา ๙๘ ไว้ในที่ที่แลเห็นได้ง่ายในสถานประกอบการของตน

มาตรา ๑๐๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจเข้าไปในท่าเรือระหว่างประเทศเพื่อทำการตรวจสอบว่าได้มี การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของท่าเรือระหว่างประเทศหรือไม่

มาตรา ๑๐๒ เมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าท่าเรือระหว่างประเทศใดปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของท่าเรือระหว่างประเทศให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหากเจ้าท่าพบว่าท่าเรื่อนั้นไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องให้ เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้งดใช้ท่าเรือดังกล่าวจนกว่าจะได้มีการปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๐๓ ให้อธิบดีมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขว่าด้วย การรักษาความปลอดภัยของท่าเรือที่มีใช้ท่าเรือระหว่างประเทศและการออกหนังสือรับรองว่าท่าเรือแห่งหนึ่ง แห่งใดได้ปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว

ให้ผู้ขอออกหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่งเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐๔ ให้เจ้าของท่าเรือหรือผู้ประกอบการกิจการท่าเรือที่มีใช้ท่าเรือระหว่างประเทศ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของท่าเรือตามที่กำหนด ในประกาศกรมเจ้าท่า

มาตรา ๑๐๕ ให้เจ้าของท่าเรือหรือผู้ประกอบการกิจการท่าเรือที่มีใช้ท่าเรือระหว่างประเทศ แสดงหนังสือรับรองว่าได้ปฏิบัติตามประกาศที่กำหนดในมาตรา ๑๐๔ ไว้ ในที่ที่แลเห็นได้ง่ายในสถานประกอบการ ของตน

มาตรา ๑๐๖ ให้เจ้าท่ามีอำนาจเข้าไปในท่าเรือใด ๆ ที่มีใช้ท่าเรือระหว่างประเทศเพื่อทำการ ตรวจสอบว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของท่าเรือหรือไม่

มาตรา ๑๐๗ เมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าท่าเรือที่มีใช้ท่าเรือระหว่างประเทศใดปฏิบัติไม่ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของท่าเรือให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หากเจ้าท่าพบว่าท่าเรือใดไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้ท่าเรือดังกล่าวจนกว่าจะได้มีการปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๐๘ ให้เจ้าท่าหรือผู้ควบคุมเรือต่างประเทศแสดงหนังสือรับรองไว้ในที่ที่แลเห็นได้ชัดว่าได้ปฏิบัติตามประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศที่ออกตามความในอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล

มาตรา ๑๐๙ เมื่อเจ้าท่าตรวจพบว่าเรือต่างประเทศลำใดปฏิบัติไม่ถูกต้องตามประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศที่ออกตามความในอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเลให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หากเจ้าท่าพบว่าเรือต่างประเทศลำดังกล่าวไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งกักเรือลำดังกล่าวไว้จนกว่าจะได้มีการปฏิบัติให้ถูกต้อง

ส่วนที่ ๔

การขนส่งสินค้าอันตราย

มาตรา ๑๑๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดข้อห้ามและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการขนส่งการบรรทุก การขนถ่ายสินค้าอันตราย และเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าอันตราย เพื่อความปลอดภัยในการเดินเรือ การควบคุมและป้องกันมลพิษทางน้ำ และเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือจะเข้าเป็นภาคีหรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการปกป้องสิ่งแวดล้อมทางน้ำ

ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการเองหรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการจัดการศึกษาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับขนส่ง การบรรจุหีบห่อ การจัดเก็บ การจัดแยก การจัดทำและแสดงเครื่องหมายสินค้าอันตราย และการออกประกาศนียบัตรรับรองในเรื่องดังกล่าว

มาตรา ๑๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการบรรจุหีบห่อ การจัดเก็บ การจัดแยก การจัดทำและแสดงเครื่องหมาย การจัดให้มีเอกสารที่จำเป็นการบรรทุกและการขนถ่ายสินค้าอันตราย การแจ้งและการรายงานเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอันตราย รวมทั้งมาตรฐานการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าอันตราย

มาตรา ๑๑๒ การกำหนดชั้นของสินค้าอันตรายให้เป็นไปตามประกาศกรมเจ้าท่า

มาตรา ๑๑๓ การขนถ่ายสินค้าอันตรายจากเรือลำหนึ่งไปยังเรืออีกลำหนึ่ง การขนถ่ายจากเรือขึ้นบกหรือการขนถ่ายจากบกลงเรือ ให้เจ้าท่าหรือผู้ควบคุมเรือแจ้งให้เจ้าท่าทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนการขนถ่าย

การยกเว้นให้เรือชนิดใดหรือการขนถ่ายสินค้าอันตรายชนิดใด หรือประเภทใดไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามประกาศกรมเจ้าท่า

มาตรา ๑๑๔ ให้เรือชนิดหนึ่งชนิดใดที่บรรทุกสินค้าอันตรายต้องชั่งหรือแสดงเครื่องหมายหรือต้องให้สัญญาณใด ๆ ตามที่กำหนดในประกาศกรมเจ้าท่า

มาตรา ๑๑๕ ในการขนส่งสินค้าอันตรายโดยทางเรือในขณะหรือก่อนการนำสินค้านั้นขึ้นเรือ ผู้ส่งต้องจัดให้มีฉลากแสดงสภาพอันตรายของสินค้านั้นให้ชัดเจนที่หีบห่อเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้าอันตรายและต้องแจ้งเป็นหนังสือเกี่ยวกับสภาพอันตรายของสินค้านั้นและวิธีป้องกันมิให้เกิดอันตรายรวมทั้งชื่อ และที่อยู่ของผู้ส่งให้ผู้ควบคุมเรือทราบ

ในกรณีที่มีการบรรจุสินค้าอันตรายที่จะขนส่งไว้ในตู้สินค้าหรือภาชนะขนส่งอย่างอื่นผู้ส่งต้อง ทำคำรับรองหรือคำสำแดงเป็นหนังสือว่าการบรรจุสินค้าอันตรายเข้าภาชนะขนส่งได้กระทำโดยถูกต้องตาม มาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๑๑

ห้ามมิให้ผู้ใดส่งหรือขนส่งสินค้าอันตรายโดยทางเรือโดยที่มิได้มีการปฏิบัติให้ถูกต้องตาม วรรคหนึ่งหรือวรรคสองหรือมีการปฏิบัติตามแต่แสดงข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับสินค้านั้น

มาตรา ๑๑๖ ผู้ควบคุมเรือต้องตรวจสอบอย่างระมัดระวังตามควรแก่กรณีมิให้มีการนำสินค้า อันตรายขึ้นเรือโดยฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๑๑

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการลักลอบนำสินค้าอันตรายขึ้นเรือผู้ควบคุมเรืออาจปฏิเสธ ที่จะรับขนหีบห่อนั้นได้เว้นแต่ผู้ส่ง เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งของดังกล่าวจะยอมให้เปิดหีบห่อเพื่อตรวจดู

ส่วนที่ ๕

การขนส่งสินค้าที่มีใช้สินค้าอันตราย

มาตรา ๑๑๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดข้อห้ามและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการ ขนส่ง การบรรจุหีบห่อ และการขนถ่ายสินค้าที่มีใช้สินค้าอันตราย เพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ ประเทศไทยเป็นภาคีหรือจะเข้าเป็นภาคี เพื่อควบคุมการจราจรทางน้ำ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการปกป้อง สิ่งแวดล้อมทางน้ำ

ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการเองหรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการจัดการศึกษาหรือฝึกอบรม เกี่ยวกับขนส่ง การบรรจุหีบห่อ การจัดเก็บ การจัดแยก การจัดทำและแสดงเครื่องหมายสินค้าที่มีใช้สินค้า อันตราย และการออกประกาศนี้บัตรรับรองในเรื่องดังกล่าว

มาตรา ๑๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑๗ ให้อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับกรมเจ้าท่ากำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบรรจุหีบห่อ การจัดเก็บ การจัดแยก การจัดทำและแสดงเครื่องหมาย การ จัดให้มีเอกสารที่จำเป็น การบรรจุหีบห่อและการขนถ่ายสินค้าที่มีใช้สินค้าอันตราย การแจ้งและการรายงาน เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่มีใช้สินค้าอันตราย รวมทั้งมาตรฐานการศึกษาหรือฝึกอบรมและการ ปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าที่มีใช้สินค้าอันตราย

หมวด ๕

การสืบสวนสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำและการช่วยเหลือกู้ภัยทางทะเล

มาตรา ๑๑๙ ในหมวดนี้ คำว่า “อุบัติเหตุทางน้ำ” ให้หมายถึงกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ คือ

(๑) เรือเกยตื้น เรือติดตื้นเรืออัปปาง เรือเกิดอัคคีภัย มีการสละหรือละทิ้งเรือใหญ่ หรือเรือ โคนกัน

(๒) มีการเสียชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัสของบุคคลใด ๆ ในเรือ เรือช่วยชีวิต แพช่วยชีวิตหรือ ยานช่วยชีวิตที่ต้องมีประจำเรือใหญ่ตามกฎหมาย

(๓) เกิดความเสียหายต่อตัวเรือเครื่องจักร หรือเครื่องอุปกรณ์ของเรือซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพ หรือความสามารถในการเดินเรือได้อย่างปลอดภัยของเรือ

(๔) เกิดภาวะมลพิษหรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม

(๕) อุบัติเหตุหรือเหตุการณ์อย่างอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๐ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่ใช้บังคับแก่เรือที่ใช้ในราชการทหารและเรือของทาง ราชการที่ไม่ได้ใช้ในทางพาณิชย์

ส่วนที่ ๑

การรายงานอุบัติเหตุทางน้ำและการสืบสวนเบื้องต้น

มาตรา ๑๒๑ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุทางน้ำที่เกี่ยวข้องกับเรือลำหนึ่งลำใดและเหตุดังกล่าว เกิดขึ้นในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย ให้ผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือใน เมืองท่าที่สามารถแจ้งเหตุได้รายงานการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำดังกล่าวให้เจ้าท่าทราบโดยพลัน ทางวิทยุ โทรศัพท โทรสาร หรือวิธีการสื่อสารอื่นใดที่เจ้าท่าประกาศกำหนด โดยระบุสาระสำคัญเบื้องต้นเกี่ยวกับ

(๑) สถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุทางน้ำ

(๒) สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุทางน้ำนั้น

(๓) ความเสียหายหรืออันตรายที่เกิดขึ้น และ

(๔) พฤติการณ์หรือข้อเท็จจริงที่สำคัญอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางน้ำดังกล่าว

(๕) คู่กรณี (ถ้ามี)

(๖) มูลค่าความเสียหายโดยประมาณ

(๗) สาระสำคัญอื่นใดที่กำหนดเพิ่มเติมในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๒ ให้อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับกรมเจ้าท่าเพื่อกำหนดว่าอุบัติเหตุทางน้ำที่ได้รับ รายงานตามมาตรา ๑๒๑ กรณีใดบ้างที่จะต้องให้เจ้าท่าทำการสืบสวนเบื้องต้นหรือจะต้องให้คณะกรรมการ สอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำทำการสอบสวน และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และเงื่อนไขในการสืบสวน และการจัดทำรายงาน

มาตรา ๑๒๓ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๑๒๑ และเป็นกรณีที่เจ้าท่าจะต้องทำการสืบสวนเบื้องต้นตามข้อบังคับกรมเจ้าท่า ให้เจ้าท่าไปยังที่เกิดเหตุเพื่อทำการสืบสวนเบื้องต้นโดยไม่ชักช้าเท่าที่อยู่ในวิสัยที่เจ้าท่านั้นจะสามารถดำเนินการได้เมื่อคำนึงถึงสถานการณ์และยานพาหนะที่จะต้องใช้ในการเดินทางไปยังสถานที่ดังกล่าว

มาตรา ๑๒๔ ให้เจ้าท่าที่มีเขตอำนาจเหนือบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุทางน้ำและมีอำนาจหน้าที่ทำการสืบสวนเบื้องต้น

มาตรา ๑๒๕ ในการทำการสืบสวนเบื้องต้นตามมาตรา ๑๒๓ ให้เจ้าท่าผู้ทำการสืบสวนมีอำนาจ

(๑) ทำการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและจัดทำบันทึกเหตุการณ์และข้อเท็จจริงที่ได้พบเห็นเมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ

(๒) ดำเนินการหรือจัดให้มีการดำเนินการอันสมควรเพื่อป้องกันหรือหลีกเลี่ยงมิให้เกิดอันตรายแก่เรือลำอื่นที่สัญจรอยู่และสิ่งแวดลอมในบริเวณนั้นทั้งนี้เท่าที่อยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ในพฤติการณ์เช่นนั้น

(๓) สั่งให้ผู้ควบคุมเรือจัดทำรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมจากที่ได้รายงานตามมาตรา ๑๒๑ ตามแบบรายงานที่เจ้าท่าประกาศกำหนด

(๔) ประกาศกำหนดพื้นที่บริเวณเกิดเหตุ และสั่งให้บุคคลใด ๆ ออกจากพื้นที่บริเวณเกิดเหตุสั่งห้ามมิให้บุคคลใด ๆ เข้าไปในพื้นที่บริเวณเกิดเหตุ หรืออนุญาตให้บุคคลใด ๆ อยู่ในพื้นที่บริเวณเกิดเหตุ

มาตรา ๑๒๖ ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๒๕ ให้เจ้าท่ามีอำนาจขึ้นไปบนเรือหรือเข้าไปในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางน้ำเพื่อ

(๑) ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ สภาพตัวเรือเครื่องอุปกรณ์ของเรือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทำการบันทึกภาพทำเครื่องหมายบนเอกสารหรือสิ่งของใด ๆ เพื่อแสดงว่าเป็นเอกสารหรือหลักฐานต้นฉบับหรือเป็นหลักฐานเฉพาะสำหรับการสอบสวนข้อเท็จจริงต่อไป

(๓) บันทึกถ้อยคำของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง และ

(๔) กระทำการอื่นใดเพื่อการแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุตามความจำเป็น

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าท่าตามวรรคหนึ่งให้ผู้ควบคุมเรือหรือผู้ดูแลสถานที่หรือผู้อยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๒๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๒๕ โดยใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒๖ ให้เจ้าท่าผู้ทำการสืบสวนเบื้องต้นดำเนินการโดยไม่ทำให้เรือต้องเสียเวลาเดินทางโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือทำให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ที่เกี่ยวข้องต้องเดือดร้อนรำคาญเกินสมควร

มาตรา ๑๒๘ ในการสืบสวนเบื้องต้นถ้าเจ้าท่าผู้ทำการสืบสวนพบว่าเรือที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางน้ำลำใดอยู่ในสภาพที่เสียหายซึ่งมีผลกระทบต่อความปลอดภัยและประสิทธิภาพของเรือ ให้เจ้าท่าสั่งให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือจัดการแก้ไขจนเป็นที่เชื่อได้ว่าเรื่อนั้นอยู่ในสภาพที่มีความปลอดภัยเพียงพอและเรื่อนั้นจะไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อความปลอดภัยในการเดินเรือของเรืออื่น ๆ ในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยหรือก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมในน่านน้ำดังกล่าว ให้เจ้าท่ามีอำนาจไม่อนุญาตให้เรือออกจากท่าหรือที่จอดเรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำสั่ง

มาตรา ๑๒๙ ให้เจ้าทำผู้ทำการสืบสวนเบื้องต้นจัดทำรายงานและรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงทั้งหมดที่ได้จากการสืบสวนเบื้องต้นส่งให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๓๐ ให้ผู้ควบคุมเรือที่ได้รับคำสั่งจากเจ้าทำตามมาตรา ๑๒๕ (๓) จัดทำรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมและส่งรายงานดังกล่าวให้เจ้าทำผู้ทำการสืบสวนเบื้องต้นนั้นโดยเร็วก่อนที่เรือนั้นจะออกจากท่าหรือเดินทางต่อไป

ผู้ควบคุมเรือที่จัดทำรายงานเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งต้องไม่แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือโดยปกปิดข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

ส่วนที่ ๒

การสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำ

มาตรา ๑๓๑ การสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำตามพระราชกำหนดนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อพิสูจน์ทราบสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำและสาเหตุการเสียชีวิต หรือการบาดเจ็บสาหัสของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางน้ำ

(๒) เพื่อให้ได้ทราบข้อเท็จจริงว่าการเกิดอุบัติเหตุหรือการเสียชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัสของบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุนั้นมีสาเหตุไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนจากการที่คนประจำเรือคนหนึ่งคนใดได้กระทำการใด ๆ ที่เป็นการประพฤตินิยมชอบ หย่อนความสามารถ ประมาทเลินเล่อ ขาดทักษะหรือจงใจละเมิดกฎหมายหรือไม่ เพื่อที่จะได้หาทางป้องกันและแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

(๓) เพื่อให้ได้ทราบข้อเท็จจริงว่าบุคคลอื่นใดที่ไม่ใช่คนประจำเรือได้กระทำการใด ๆ ที่เป็นการประพฤตินิยมชอบ หย่อนความสามารถ ประมาทเลินเล่อ ขาดทักษะหรือจงใจละเมิดกฎหมายอันมีส่วนทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือการเสียชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัสของบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุหรือไม่

(๔) เพื่อเป็นพื้นฐานในการพิจารณาว่ามีความจำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายหรือข้อบังคับใหม่หรือจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือข้อบังคับเดิมเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในลักษณะเดียวกัน หรือไม่

(๕) เพื่อกำหนดแนวทาง วิธีการหรือมาตรการในการป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุทางน้ำขึ้นอีก

มาตรา ๑๓๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเรียกว่า “คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำ” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงคมนาคมหรือผู้แทนเป็นประธานกรรมการ และกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนกรมเจ้าท่าไม่เกินสี่คน กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คนซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีความรู้เชี่ยวชาญหรือความเจตนาดีด้านการเดินเรือซึ่งไม่ได้เป็นข้าราชการจำนวนสองคนและผู้มีความรู้เชี่ยวชาญหรือความเจตนาดีด้านช่างกลเรือซึ่งไม่ได้เป็นข้าราชการจำนวนสองคน

ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งผู้แทนกรมเจ้าท่าคนใดคนหนึ่งตามวรรคหนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา ๑๓๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติตาม (๑) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๒) – (๕) ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยในฐานะคนประจำเรือ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๓๔ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครบวาระแล้วให้ดำเนินการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ภายในหกสิบวันกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

มาตรา ๑๓๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๓๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๓

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนและให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งก็ได้โดยให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่เป็นคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำ

มาตรา ๑๓๖ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย เบี้ยประชุมกรรมการ

มาตรา ๑๓๗ ในการประชุมของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการ (ถ้ามี) เป็นประธานในที่ประชุมถ้าประธาน และรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๓๘ การประชุมคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓๙ ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำตามมาตรา ๑๓๒ ให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ทำการสอบสวนเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำใด ๆ ที่ต้องดำเนินการสอบสวนตามข้อบังคับกรมเจ้าท่าที่ออกโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีหรือตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี และจัดทำรายงานการสอบสวนกรณีดังกล่าวเสนอรัฐมนตรีทราบ และแจ้งอธิบดีเพื่อดำเนินการต่อไป

(๒) ศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำ

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะมาตรการความปลอดภัยด้านการเดินเรือและการป้องกันมลพิษทางน้ำอันเกิดจากเรือ

(๔) ขึ้นไปบนเรือหรือเข้าไปในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางน้ำเพื่อตรวจสอบหรือรวบรวมเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดตามที่เห็นสมควร

(๕) เรียกให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการหรือให้ส่งเอกสารหรือสิ่งของใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนของคณะกรรมการ

(๖) จัดทำรายงานการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำโดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดในข้อบังคับกรมเจ้าท่าในรอบระยะเวลาหนึ่งปี และแจ้งอธิบดีให้ความเห็นก่อนนำเสนอรัฐมนตรีพิจารณาและดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

(๗) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และเงื่อนไขในการสอบสวน

(๘) ประกาศกำหนดในเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๔๐ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงจากการสืบสวนเบื้องต้นของเจ้าท่าหรือจากการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำว่าการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำ หรือการเสียชีวิต การบาดเจ็บสาหัสของบุคคลใด ๆ หรือการเกิดมลพิษทางน้ำที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุนั้นมีสาเหตุทั้งหมดหรือบางส่วนจากการที่คนประจำเรือคนหนึ่งคนใดได้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ ที่เป็นการประพฤตินิยมน่าสงสัยหรือมีความสามารถประมาทเลินเล่อ ขาดทักษะ หรือจงใจละเมิดกฎหมาย

(๑) ในกรณีที่คนประจำเรือนั้นได้รับประกาศนียบัตรผู้ทำการในเรือจากรัฐบาลไทยให้เจ้าท่าผู้ทำการสืบสวนเบื้องต้นหรือคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำ แล้วแต่กรณีรายงานหรือแจ้งอธิบดีเพื่อพิจารณาดำเนินการลงโทษทางวินัยต่อไป

(๒) ในกรณีที่คนประจำเรือนั้นได้รับประกาศนียบัตรผู้ทำการในเรือจากรัฐบาลต่างประเทศให้เจ้าท่าผู้ทำการสืบสวนเบื้องต้นหรือคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำแล้วแต่กรณีแจ้งข้อเท็จจริงดังกล่าวไปยังผู้แทนทางการทูตหรือผู้แทนทางกงสุลของรัฐบาลต่างประเทศที่ออกประกาศนียบัตรนั้นเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๑๔๑ ถ้อยคำ คำให้การ ข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐาน ที่ผู้ใดให้ไว้แก่เจ้าท่าหรือคณะกรรมการสอบสวน ไม่ผูกพันผู้นั้นให้ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง และผู้นั้นไม่ผูกพันต้องให้ถ้อยคำหรือยืนยันถ้อยคำต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล ตาม ถ้อยคำ คำให้การ ข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐาน ที่ได้ให้ไว้แก่เจ้าท่าหรือคณะกรรมการสอบสวน

ห้ามมิให้ผู้ใดอ้างรายงานการสืบสวนเบื้องต้นหรือรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน รวมทั้งข้อเท็จจริง ความเห็น ข้อเสนอ คำพิเคราะห์หรือข้อสรุปที่ปรากฏในรายงานเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีไม่ว่าทางแพ่งหรือทางอาญาหรือทางปกครอง เว้นแต่กรณีที่ในคดีนั้นไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณาในประเด็นแห่งคดีที่เป็นประเด็นสำคัญ แต่ห้ามเป็นอันขาดมิให้ศาล พนักงานอัยการ และพนักงานสอบสวนเรียกหลักฐานและถ้อยคำในเอกสารที่มีผู้ใดให้ไว้แก่ผู้สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามหมวดนี้

ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้ประสงค์จะอ้างรายงานหรือสิ่งที่ปรากฏในรายงานดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานยื่นคำขอต่อศาลให้ดำเนินการไต่สวนถึงเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องอ้างสิ่งดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในคดีนั้นเพื่อให้ศาลพิจารณาว่าจะอนุญาตให้อ้างสิ่งดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่เพียงใด

มาตรา ๑๔๒ ห้ามมิให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล มีหมายเรียกหรือมีคำสั่งให้เจ้าทำผู้ทำการสืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำไปให้ถ้อยคำ เป็นพยาน หรือส่งรายงานการสืบสวนและรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำดังกล่าว

เว้นแต่กรณีเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและคดีนั้นไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาใช้เพื่อประกอบในการพิจารณาในประเด็นแห่งคดีที่เป็นประเด็นสำคัญอย่างยิ่งได้ ให้ผู้ประสงค์ที่จะอ้างรายงานหรือสิ่งที่ปรากฏในรายงานตามวรรคก่อนเป็นพยานหลักฐานในคดียื่นคำขอต่อศาลให้ดำเนินการไต่สวนถึงเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องอ้างสิ่งดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในคดีนั้น เพื่อให้ศาลพิจารณาว่าจะอนุญาตหรือมีคำสั่งให้อ้างสิ่งดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่เพียงใด

เมื่อศาลมีคำสั่งตามวรรคก่อนอย่างใดแล้ว ให้แจ้งเจ้าทำผู้ทำการสืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำเพื่อดำเนินการตามที่ศาลมีคำสั่งต่อไป

ส่วนที่ ๓

การค้นหาและการช่วยเหลือทางน้ำ

มาตรา ๑๔๓ ให้กรมเจ้าท่าและเจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานในการค้นหาและการช่วยเหลือทางน้ำกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ให้กรมเจ้าท่าและเจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการเองหรือสนับสนุนให้มี

(๑) การจัดการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการค้นหาและการช่วยเหลือทางน้ำ และความปลอดภัยทางน้ำ

(๒) การออกประกาศนียบัตรรับรองสถาบันหรือบุคคลเกี่ยวกับการค้นหาและการช่วยเหลือทางน้ำ และความปลอดภัยทางน้ำ การยกเลิกหรือเพิกถอนประกาศนียบัตรดังกล่าว

(๓) การขึ้นทะเบียนและประกาศให้บุคคลใด ๆ เป็นผู้เชี่ยวชาญทางน้ำด้านการค้นหาหรือด้านการช่วยเหลือทางน้ำ และความปลอดภัย การยกเลิกหรือเพิกถอนทะเบียนและประกาศดังกล่าว

(๔) เรือ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ในการค้นหาและการช่วยเหลือทางน้ำ และความปลอดภัยทางน้ำ

(๕) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในเรื่องอื่นใดเพื่อให้เจ้าของเรือ ผู้ครอบครองเรือ ผู้ควบคุมเรือ คนประจำเรือ บุคคลใด ๆ ที่อยู่ในเรือ ตัวแทนเจ้าของเรือหรือผู้ครอบครองเรือ และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรานี้

หากเห็นเป็นการสมควรอาจค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายใด ๆ ตามมาตรานี้ รวมทั้งการยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายดังกล่าวตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วยก็ได้

ให้อธิบดีโดยอนุมติคณะรัฐมนตรีจัดทำแผนการค้นหาและการช่วยเหลือ แผนการตอบสนองในกรณีเกิดภัยทางน้ำ และให้อธิบดีมีอำนาจออกประกาศ ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามแผนดังกล่าว

หมวด ๖

การป้องกันโรคติดต่อ

มาตรา ๑๔๔ ให้เจ้าท่าเสนอรัฐมนตรีเพื่อออกประกาศกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ประเภทและลักษณะโรคติดต่ออันตราย ลักษณะและขนาดของการติดเชื้อโรคติดต่ออันตราย รวมทั้งประเภท ลักษณะและขนาดของเรือที่มีหรืออาจมีการติดเชื้อโรคติดต่ออันตรายในเรือ ที่เรือต้องจอดหรือกักอยู่ในพื้นที่ตั้งด่านป้องกันโรคติดต่ออันตราย

(๒) เมืองท่าของประเทศใดที่มีหรืออาจมีการติดเชื้อโรคติดต่ออันตราย และยกเลิกประกาศดังกล่าวเมื่อเห็นว่าเมืองท่าของประเทศดังกล่าวมีความปลอดภัย

(๓) เรือลำใดที่มีหรืออาจมีการติดเชื้อโรคติดต่ออันตราย หรือมีหรืออาจมีบุคคลใด ๆ ในเรือซึ่งเป็นโรคติดต่ออันตราย และยกเลิกประกาศดังกล่าวเมื่อเห็นว่าเรือดังกล่าวมีความปลอดภัย

(๔) พื้นที่ตั้งด่านป้องกันโรคติดต่ออันตรายในน่านน้ำไทยและน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย

และให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) หลักเกณฑ์และวิธีการในการป้องกันโรคติดต่ออันตรายจากเรือ คนประจำเรือ ผู้โดยสารคนที่เดินทางมากับเรือ สินค้าและสิ่งต่าง ๆ ที่บรรทุกมากับเรือ

(๒) หลักเกณฑ์และวิธีการควบคุมเรือ การเดินเรือและการเคลื่อนย้ายเรือ ไปยังหรือออกจากด่านป้องกันโรคติดต่ออันตราย รวมทั้งการควบคุมเรือ เดินเรือ จอดเรือ และเคลื่อนย้ายเรือในด่านป้องกันโรคติดต่ออันตราย การเดินเรือออกจากด่านป้องกันโรคติดต่ออันตราย และข้อยกเว้นใด ๆ

(๓) หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อควบคุมคนประจำเรือ การตรวจสอบ การกักกัน การขึ้นและลงเรือ การเข้าไปยังและออกจากบริเวณที่เรือจอด และข้อยกเว้นใด ๆ

(๔) หลักเกณฑ์และวิธีการยับยั้งการแพร่กระจายโรคติดต่ออันตรายในกรณีฉุกเฉิน และการให้เจ้าท่าทำลายเรือ

(๕) ค่าใช้จ่ายที่เจ้าของเรือต้องเสียในการควบคุมเรือ การดูแลและรักษาคนประจำเรือ การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ และค่าใช้จ่ายอื่นใด รวมทั้งข้อยกเว้นอย่างไรใด ๆ

(๖) การมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนเจ้าท่าตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติในหมวดนี้ และค่าตอบแทนให้แก่บุคคลนั้น

(๗) หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการในเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องและข้อยกเว้นในเรื่องนั้น

เรือลำใดที่เดินมาจากเมืองท่าของประเทศที่มีหรืออาจมีการติดเชื้อโรคติดต่ออันตรายหรือเรือลำใดที่มีหรืออาจมีการติดเชื้อโรคติดต่ออันตราย หรือมีหรืออาจมีบุคคลใด ๆ ในเรือซึ่งเป็นโรคติดต่ออันตราย ตามประกาศของรัฐมนตรีในวรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) หากเจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือดังกล่าวประสงค์จะนำเรือเข้ามาหรือจอดในน่านน้ำไทยหรือ น่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย ต้องนำเรื่อนั้นไปจอด ณ พื้นที่ตั้งด่านป้องกันโรคติดต่ออันตรายและปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีและกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรานี้และปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าหรือพนักงานแพทย์ทุกประการและห้ามมิให้เคลื่อนย้ายเรือโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า และกรณีที่เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือดังกล่าวประสงค์จะเดินเรือผ่านน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย ต้องเดินเรือตามเส้นทางที่เจ้าท่ากำหนดและปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าหรือพนักงานแพทย์ทุกประการ

ห้ามมิให้บุคคลใด ๆ เข้าหรือออกจากตัวเรือที่มีหรืออาจมีผู้ที่เป็นโรคติดต่ออันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรานี้ โดยมีได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือพนักงานแพทย์

มาตรา ๑๔๕ เมื่อเจ้าท่าได้พบหรือทราบว่าเป็นเรือลำใดที่อยู่ในเขตน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยหรือเข้ามาในเขตน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยมีคน สัตว์ ซากศพ หรือสิ่งของที่มีหรือเป็นพาหะของโรคติดต่ออันตราย ตามประเภทและชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือเดินทางมาจากประเทศหรือถิ่นที่มีโรคติดต่ออันตรายตามที่รัฐมนตรีประกาศให้เจ้าท่ามีอำนาจ

(๑) สั่งให้เรื่อนั้นไปจอดเรือและอยู่ในด่านป้องกันโรคติดต่ออันตราย หรือที่ที่กำหนดโดยเดินเรือหรือเคลื่อนเรือไปตามเส้นทางที่เจ้าท่ากำหนด และให้คงอยู่ในที่ตั้งกล่าวและห้ามเคลื่อนย้ายเรือจนกว่าจะได้รับคำสั่งจากเจ้าท่าเป็นอย่างอื่นหรือ

(๒) สั่งเรื่อนั้นให้ออกไปจากน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยโดยเดินเรือหรือเคลื่อนเรือไปตามเส้นทางที่เจ้าท่ากำหนด

(๓) ขึ้นไปบนเรือลำดังกล่าวเพื่อตรวจสอบคน สัตว์ ซากศพ หรือสิ่งของบนเรือ

มาตรา ๑๔๖ เรือลำใดที่อยู่ในน่านน้ำไทย หรือเดินเรือเข้า ออกหรือผ่านน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยที่มีคน สัตว์ ซากศพ หรือสิ่งของที่มีหรือเป็นพาหะของโรคติดต่ออันตรายตามประเภทและชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้ผู้ควบคุมเรือชักธงแสดงให้เห็นว่ามีโรคติดต่ออันตรายเกิดขึ้นบนเรือโดยในเวลากลางวันให้ชักธงสีเหลือง มีธงประมวลอาณัติสัญญาณสากลอยู่ข้างล่างและในเวลากลางคืนให้ชักโคมไฟสีแดงไว้ที่ปลายเสาหน้า

มาตรา ๑๔๗ ให้ผู้ควบคุมเรือที่อยู่ในน่านน้ำไทย หรือเดินเรือเข้า ออกหรือผ่านน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยที่มีคน สัตว์ ซากศพ หรือสิ่งของที่มีหรือเป็นพาหะของโรคติดต่ออันตรายตามประเภทและชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแจ้งแก่เจ้าท่าทันทีว่าในเรือของตนมีโรคติดต่อดังกล่าว

มาตรา ๑๔๘ เมื่อเจ้าท่าออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือปฏิบัติตามมาตรา ๑๔๕ (๑) และ (๒) ให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าโดยพลัน

มาตรา ๑๔๙ ห้ามมิให้เรือลำใดนอกจากเรือของเจ้าท่าหรือของเจ้าหน้าที่เข้าเทียบข้างเรือหรือรับคน สัตว์ ซากศพ หรือสิ่งของจากเรือที่ชักธงหรือโคมไฟตามมาตรา ๑๔๖ หรือที่เจ้าท่ามีคำสั่งให้ผู้ควบคุมเรือปฏิบัติตามมาตรา ๑๔๕

ให้เจ้าท่าหรือเจ้าหน้าที่มีอำนาจขึ้นไปบนเรือตามวรรคหนึ่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๕๐ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการขนถ่ายคน สัตว์ ซากศพ หรือสิ่งของ ออกจากเรือที่มีคน สัตว์ ซากศพ หรือสิ่งของที่ติดเชื้อ ที่มี หรือเป็นพาหะของโรคติดต่ออันตราย ตามประเภท ชนิด และขนาดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือพนักงานแพทย์

มาตรา ๑๕๑ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือ คนประจำเรือ หรือบุคคลใด ๆ ที่อยู่ในเรือ ออกจากเรือที่มีโรคติดต่ออันตรายตามประเภทและชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๕๒ เมื่อมีบุคคลใด ๆ ขึ้นไปบนเรือที่มีโรคติดต่ออันตรายตามประเภทและชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เจ้าท่าหรือเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งกักบุคคลดังกล่าวไว้ที่ด่านป้องกันโรคติดต่ออันตรายหรือสถานที่อื่นใดด้วยก็ได้

มาตรา ๑๕๓ ห้ามมิให้ผู้ใดนำศพจากเมืองท่าต่างประเทศเข้ามาในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย เว้นแต่จะได้มีการบรรจุศพนั้นไว้ในหีบหรือมีเครื่องหุ้มห่ออย่างมิดชิดแน่นหนาแล้วไหลไม่ได้และมีใบมรณะบัตรหรือเอกสารอื่นใดในทำนองเดียวกันกำกับมาด้วยโดยระบุถึงสาเหตุของการตาย ซึ่งเอกสารดังกล่าวนี้มีผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมลงนามรับรองสาเหตุการตายและกงสุลไทยหรือโนตารีพับลิกของเมืองท่าต้นทางที่ขนส่งศพลงเรือลงชื่อเป็นพยาน

เมื่อเรือที่ขนส่งศพมาถึงน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย ผู้ควบคุมเรือต้องแจ้งให้เจ้าท่าทราบโดยพลัน

หมวด ๗

การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางน้ำ

มาตรา ๑๕๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดข้อห้ามและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางน้ำหรือการป้องกันมลพิษทางน้ำ ในอากาศเหนือทางน้ำหรือบริเวณท่าเรือ และเสียงในบริเวณทางน้ำหรือท่าเรือหรือจากเรือ เพื่อนุวัติการตามอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือจะเข้าเป็นภาคี หรือเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางน้ำในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย

เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามความในหมวดนี้ ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการเองหรือสนับสนุนให้มีหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ เรือ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุและอุปกรณ์ ในการกำจัด บำบัด และทำลายสารอันตราย มลพิษ หรือสิ่งใด ๆ และดำเนินการใด ๆ ตามหมวดนี้โดยจะกำหนดอัตราค่าตอบแทนในการดำเนินการดังกล่าวไว้ในกฎกระทรวงก็ได้

มาตรา ๑๕๕ ภายใต้บังคับของมาตรา ๑๕๔ ให้อธิบดีออกข้อบังคับกรมเจ้าท่ากำหนดข้อห้ามและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันมลพิษทางน้ำ มลพิษในอากาศเหนือทางน้ำ มลพิษบริเวณท่าเรือ หรือมลพิษอันเกิดจากเสียงจากเรือหรือสิ่งใด ๆ

ให้เจ้าท่า ผู้ที่เจ้าท่ามอบหมาย หรือผู้ที่เจ้าท่าร้องขอให้ช่วยเหลือ มีอำนาจเข้าไปในเรือหรือบริเวณที่มีการกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๕๘ เพื่อดำเนินการควบคุมการจราจรทางน้ำ ควบคุมการเดินเรือ ตรวจสอบ สืบสวน สอบสวน และดำเนินการใด ๆ ตามพระราชกำหนดนี้ ทั้งนี้ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือหรือบริเวณดังกล่าวมีอำนาจความสะดวกตามควรแก่กรณี

มาตรา ๑๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๗ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) เท ทิ้งหรือทำด้วยประการใด ๆ ให้สิ่งปฏิกูล อับเฉา น้ำเสีย หรือสิ่งใด ๆ ตามที่เจ้าท่าประกาศกำหนด นอกเหนือจากน้ำมันปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย หรือ

(๒) เท ทิ้งหรือทำด้วยประการใด ๆ ให้น้ำมันปิโตรเลียม หรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ หรือสารที่เป็นอันตรายใด ๆ ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำหรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย

(๓) ขนถ่ายหรือเคลื่อนย้าย สิ่งปฏิกูล อับเฉา น้ำเสีย น้ำมันปิโตรเลียม หรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ สารที่เป็นอันตราย หรือสิ่งใด ๆ ตาม (๑) และ (๒) จากเรือไปสู่เรือ จากเรือไปสู่ท่าเรือ หรือจากท่าเรือไปสู่เรือ หรือไปที่อื่นใดตามที่เจ้าท่าประกาศกำหนด รวมทั้งบรรจุ จัดทำหีบห่อ กำจัด บำบัด ทำลาย แปรรูปหรือเปลี่ยนสภาพสิ่งดังกล่าวในทางน้ำ ในเรือหรือในบริเวณท่าเรือ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

ให้ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรานี้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนและทางราชการอันเกิดจากการกระทำความผิดในวรรคหนึ่ง และต้องชดเชยค่าใช้จ่ายในการขจัดสิ่งเหล่านั้นและการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมรวมทั้งค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่ต้องทางราชการต้องเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดนั้น

ในระหว่างที่คดียังไม่ถึงที่สุด และมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดน่าจะเป็นผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากเห็นเป็นการสมควรให้เจ้าท่าสั่งให้ผู้นั้นวางหลักประกันทางการเงินตามจำนวนที่เจ้าท่ากำหนด และให้เจ้าท่าริบหลักประกันดังกล่าวมาชดเชยเป็นค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายตามวรรคก่อนได้หากภายหลังคดีถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดและไม่ยอมชดเชยเป็นค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น แต่หากคดีถึงที่สุดแล้วผู้นั้นมีได้เป็นผู้กระทำความผิดให้เจ้าท่าแจ้งให้ผู้นั้นมารับหลักประกันคืน และหากผู้นั้นมีได้มารับคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้เจ้าท่าริบหลักประกันนั้นและเก็บรักษาไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาทางน้ำและค่าใช้จ่ายใด ๆ ตามที่กำหนดในพระราชกำหนดนี้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เจ้าท่ามีอำนาจ

(๑) สั่งให้ผู้ที่ต้องสงสัยซึ่งมีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ากระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ผู้ซึ่งซึ่งมีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีส่วนทำให้เกิดเหตุตามวรรคหนึ่ง เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือที่เป็นต้นเหตุหรือใช้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งปฏิกูล อับเฉา น้ำเสีย น้ำมันปิโตรเลียม หรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม หรือเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ทำการขจัดสิ่งเหล่านั้นให้พ้นไปจากทางน้ำภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ดำเนินการเองหรือมอบหมายให้บุคคลใดขจัดน้ำมันปิโตรเลียม หรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม หรือเคมีภัณฑ์ สิ่งปฏิกูล อับเฉา น้ำเสีย หรือสิ่งใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ออกไปจากทางน้ำ

(๓) ขึ้นไปในเรือหรือเข้าไปในบริเวณที่มีการเท ทิ้งหรือทำด้วยประการใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง เพื่อทำการตรวจสอบ ขจัดน้ำมันปิโตรเลียม หรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม หรือเคมีภัณฑ์ สิ่งปฏิกูล อับเฉา น้ำเสีย หรือสิ่งใด ๆ และดำเนินการอื่นใดตามมาตรานี้ โดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือหรือสถานที่บริเวณนั้นอำนวยความสะดวกพอสมควร

(๔) สั่งกักเรือหรือยานพาหนะอื่นใดที่เป็นต้นเหตุให้สิ่งปฏิกูล อับเฉา น้ำเสีย น้ำมันปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งใด ๆ ลงในแม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย หรือที่ใช้ในการดำเนินการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และสั่งให้ไปจอด ณ ที่ใด ๆ ภายในระยะเวลาที่กำหนด และห้ามมิให้เคลื่อนย้ายเรือดังกล่าวจนกว่าการดำเนินคดีจะถึงที่สุด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าและได้วางหลักประกันตามที่กำหนดในมาตรานี้

(๕) สั่งอายัดสิ่งใด ๆ นอกจาก (๔) ที่เป็นต้นเหตุหรือที่ใช้ในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง โดยให้อยู่ในความดูแลของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และห้ามมิให้ขาย จำหน่าย จ่ายหรือโอนให้แก่ผู้ใด จนกว่าการดำเนินคดีจะถึงที่สุด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า

(๖) สั่งยึดสิ่งปฏิกูล อับเฉา น้ำเสีย หรือสิ่งใด ๆ น้ำมันปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ ตามวรรคหนึ่ง

(๓) สั่งให้ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรานี้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการขจัดสิ่งเหล่านั้น

(๘) สั่งให้ผู้ฝ่าฝืนดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรานี้

(๙) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการใด ๆ ตามมาตรานี้ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือ นายเรือ คนประจำเรือ ตัวแทนเจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือ ตัวแทนนายเรือ และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติ

(๑๐) ดำเนินการเองหรือสนับสนุนให้มีสถานที่ เรือ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ หน่วยงาน สำนักงาน และเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา ๑๕๗ การเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้สิ่งปฏิกูล อับเฉา น้ำเสีย น้ำมัน ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ หรือสิ่งใด ๆ ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย ให้ทำได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการปฏิบัติการตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) เป็นการกระทำโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า หรือ

(๓) เป็นการกระทำด้วยความจำเป็นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตของบุคคล

การขอและการอนุญาตให้กระทำการตาม (๒) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ได้รับอนุญาตตาม (๒) ให้ผู้รับอนุญาตเสียค่าใช้จ่ายในการขจัดสิ่งดังกล่าว และให้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕๘ ห้ามมิให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือลำใดปล่อยทิ้งหรือทำให้สารที่เป็นอันตราย น้ำหรือสิ่งของที่อาจจะมีสิ่งมีชีวิตจากต่างถิ่นอยู่ สิ่งใด ๆ ที่มีสารที่เป็นอันตรายปนอยู่ สารหรือสิ่งใดอื่นใดตามที่เจ้าท่าประกาศกำหนด พ้นจากเรือลงในทางน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำหรือทะเลสาบในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยเกินกว่ามาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๕๙ ทั้งนี้ไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เป็นการปล่อยทิ้งจากการสำรวจ การแสวงหาประโยชน์หรือจากกระบวนการที่เกี่ยวกับการสำรวจและการแสวงหาทรัพยากรแร่บนพื้นท้องทะเลนอกชายฝั่งหรือเป็นการปล่อยทิ้งเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์อันชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการลดหรือการควบคุมมลพิษหรือโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าท่าประกาศกำหนด หรือเป็นเหตุสุดวิสัย ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตของบุคคล

การปล่อยทิ้งตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการรั่ว การกำจัด การหก การซึม การสูบ การแพร่กระจายหรือการเทสารที่เป็นอันตรายหรือสิ่งใด ๆ ที่มีสารที่เป็นอันตรายปนอยู่ด้วย

ให้ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรานี้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการขจัดสิ่งเหล่านั้น

เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้เจ้าของเรือ ผู้ควบคุมเรือ ตัวแทนเจ้าของเรือและหรือตัวแทนผู้ควบคุมเรือ หรือบุคคลใด ๆ ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของมาตรานี้วางหลักประกันทางการเงินตามจำนวนที่เจ้าท่ากำหนด เพื่อนำมาชดใช้เป็นค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการขจัดสิ่งเหล่านั้นในกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่ชำระตามที่เจ้าท่าเรียกร้อง

หลักประกันที่ต้องวางตามวรรคก่อนให้เจ้าท่าเก็บรักษาไว้ และให้ผู้วางหลักประกันมารับคืนเมื่อพ้นระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด หากไม่มารับคืนภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันพ้นกำหนดดังกล่าว ให้ตกเป็นของเจ้าท่าเพื่อเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายตามพระราชกำหนดนี้

ให้เจ้าท่ามีอำนาจตามมาตรา ๑๕๖ วรรคสี่ ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๑๕๙ เพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๑๕๘ ให้อธิบดีประกาศกำหนดชั้นและรายชื่อของสารที่เป็นอันตรายมาตรฐานการควบคุม การปล่อยทิ้งสารที่เป็นอันตราย วิธีการกำจัดสารที่เป็นอันตราย และเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๖๐ ในกรณีที่เจ้าท่าตรวจพบหรือพิสูจน์ทราบว่ามีเรือลำใดที่จะเข้ามาหรืออยู่ในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยมีสารที่เป็นอันตรายหรือสินค้าอันตรายบรรจุอยู่ในเรือลำนั้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือโดยมีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าเรือหรือสิ่งของที่บรรจุอยู่ในเรือนั้นอาจก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อทรัพย์สินหรือสุขภาพของบุคคลใด ๆ ให้เจ้าท่ามีอำนาจ

(๑) สั่งห้ามมิให้เรือนั้นเข้ามาในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย

(๒) สั่งให้เรือนั้นไปจอดเรือและอยู่ในที่ที่กำหนดให้โดยเดินเรือหรือเคลื่อนเรือไปตามเส้นทางที่เจ้าท่ากำหนดและให้คงอยู่ในที่ดังกล่าวและห้ามเคลื่อนย้ายเรือจนกว่าจะได้รับคำสั่งจากเจ้าท่าเป็นอย่างอื่น

(๓) สั่งเรือนั้นให้ออกไปจากน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยโดยเดินเรือหรือเคลื่อนเรือไปตามเส้นทางที่เจ้าท่ากำหนด

มาตรา ๑๖๑ ในกรณีที่เจ้าท่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าเรือต่างประเทศลำใดไม่มีมาตรฐานการป้องกันมลพิษทางน้ำ หรือไม่มีมาตรฐานการปกป้องสิ่งแวดล้อมทางน้ำ ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่ง

(๑) ห้ามมิให้เรือลำนั้นเข้ามาในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยหรือบริเวณท่าเรือใด ๆ ในประเทศไทย

(๒) ให้เรือนั้นออกไปจากน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยหรือบริเวณท่าเรือใด ๆ ในประเทศไทย

(๓) ให้เรือนั้นเดินเรือไปตามเส้นทางใด ๆ ที่เจ้าท่ากำหนด หรือ

(๔) ให้เรือนั้นอยู่ในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งและห้ามเคลื่อนย้ายจากที่นั้นจนกว่าจะได้รับคำสั่งเป็นอย่างอื่นจากเจ้าท่า

มาตรา ๑๖๒ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุขึ้นแก่เรือหรือเกิดขึ้นในเรือหรือในท่าเรือ ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่าสารที่เป็นอันตรายหรือสินค้าอันตรายที่อยู่ในเรือหรือในท่าเรือนั้นก่อให้เกิดมลพิษขึ้นในประเทศไทย น่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทย และเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อป้องกันหรือบรรเทาผลพิษที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้น ให้รัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าของเรือหรือบุคคลใด ๆ ที่ครอบครองเรือนั้น

(๒) ผู้ควบคุมเรือของเรือนั้น

(๓) คนประจำเรือ ลูกเรือ หรือบุคคลใด ๆ ที่อยู่บนเรือนั้น

(๔) ผู้นำร่องของเรือนั้น

(๕) เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ควบคุมเรือลากจูง ที่ทำการลากจูงเรือนั้น

(๖) ตัวแทนเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ควบคุมเรือนั้น และตัวแทนเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ควบคุมเรือลากจูงเรือนั้น

(๗) ผู้ช่วยเหลือภัยที่ครอบครองเรือนั้นอยู่และเป็นผู้รับผิดชอบงานปฏิบัติการช่วยเหลือภัยเรือนั้นหรือบุคคลใด ๆ ที่เป็นลูกจ้าง หรือตัวแทนของผู้ช่วยเหลือภัยดังกล่าว หรือ

(๘) เจ้าท่า กรมเจ้าท่า เจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่า การท่าเรือแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่ของการท่าเรือแห่งประเทศไทย เจ้าของหรือผู้ครอบครองท่าเรือ หรือผู้ควบคุมดูแลท่าเรือ ในกรณีที่เรือนั้นอยู่ในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของประเทศไทยหรือน่านน้ำของเขตท่าเรือดังกล่าวหรือสารที่เป็นอันตรายหรือสินค้าอันตรายอยู่บนท่าเรือหรือในเขตท่าเรือนั้น หรือ

(๙) บุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ตามที่เห็นสมควร รวมทั้งสั่งให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการใด ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เรือนั้นต้องอยู่หรือต้องไม่อยู่ในสถานที่ที่ระบุในคำสั่ง หรือต้องเคลื่อนย้ายไปยังสถานที่ที่ระบุในคำสั่ง หรือต้องออกไปจากพื้นที่หรือบริเวณที่ระบุในคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ระบุในคำสั่ง

(๒) ให้เรือนั้นออกนอกราชอาณาจักรภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๓) ให้ขนหรือนำสารที่เป็นอันตรายหรือสินค้าอันตรายออกนอกราชอาณาจักร น่านน้ำไทย และหรือน่านน้ำที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของไทยภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามเส้นทางและวิธีการที่ระบุในคำสั่ง

(๔) ให้เรือนั้นเคลื่อนย้ายไปยังสถานที่หรือบริเวณที่ระบุในคำสั่งหรือให้เคลื่อนย้ายไปตามเส้นทางและวิธีการที่ระบุในคำสั่ง

(๕) ให้เรือนั้นไม่ให้เคลื่อนย้ายไปยังสถานที่หรือบริเวณที่ระบุในคำสั่งหรือไม่ให้เคลื่อนย้ายไปตามเส้นทางและวิธีการที่ระบุในคำสั่ง

(๖) ให้ทำการหรือไม่ทำการขนย้าย หรือขนถ่ายสารที่เป็นอันตรายหรือสินค้าอันตรายขึ้นจากเรือ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ระบุในคำสั่ง หรือ

(๗) ให้ใช้หรือไม่ใช้มาตรการช่วยเหลือภัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ระบุในคำสั่ง

(๘) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือ เจ้าของหรือผู้ครอบครองสารสารที่เป็นอันตรายหรือสินค้าอันตรายจ่ายค่าเสียหาย ค่าชดเชยหรือค่าใช้จ่ายตามจำนวนที่กำหนดในคำสั่ง

มาตรา ๑๖๓ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่าการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๖๒ ไม่เป็นการเพียงพอที่จะป้องกันหรือบรรเทาภาวะมลพิษหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้น รัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้เจ้าท่าหรือบุคคลใด ๆ ตามมาตรา ๑๖๒ ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้ทำการจมเรือหรือทำลายเรือนั้นหรือส่วนใด ๆ ของเรือ ทำความสะอาดหรือกำจัดกากปนเปื้อนสารพิษของเรือตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในคำสั่ง

(๒) ให้ทิ้ง กำจัด บำบัด ทำลายหรือแปรรูปสารที่เป็นอันตรายหรือสินค้าอันตราย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในคำสั่ง

(ก) ให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใด ๆ เข้าควบคุมเรือ รวมทั้งเข้ายึดถือและครอบครองสารที่เป็นอันตรายหรือสินค้าอันตราย เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพย์สินทุกอย่างบนเรือ และจัดการอย่างใด ๆ กับสาร สินค้า และสิ่งต่าง ๆ บนเรือที่ได้เข้ายึดถือและครอบครองนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในคำสั่ง

(ข) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือ เจ้าของหรือผู้ครอบครองสารสารที่เป็นอันตรายหรือสินค้าอันตรายจ่ายค่าเสียหาย ค่าชดเชยหรือค่าใช้จ่ายตามจำนวนที่กำหนดในคำสั่ง

หากภายหลังเจ้าท่าได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเรือ สารเป็นอันตรายหรือสินค้าอันตราย และสิ่งใด ๆ ที่ได้ยึดถือและครอบครองตามวรรคหนึ่ง ปราศจากการปนเปื้อนสารพิษ ได้รับการบำบัดการปนเปื้อนสารพิษ ได้รับการแก้ไขหรือมีการดำเนินการอย่างใด ๆ จนปลอดภัย ปราศจากการรั่วไหลและไม่เกิดการปนเปื้อนสู่ภายนอกตามเกณฑ์มาตรฐานที่รัฐมนตรีกำหนดแล้ว ให้เจ้าท่าเสนอรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อดำเนินการคืนเรือ สาร สินค้า และสิ่งดังกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องปฏิบัติเพื่อป้องกันมลพิษหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่มารับคืนตามวรรคก่อนภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้เรือ สารเป็นอันตรายหรือสินค้าอันตราย และสิ่งใด ๆ นั้นดังกล่าวตกเป็นของกรมเจ้าท่า โดยให้เจ้าท่าดำเนินการจำหน่าย ทิ้ง บำบัด กำจัด ทำลาย หรือดำเนินการอย่างใด ๆ ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๖๔ ในกรณีที่ได้มีการปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีตามความในมาตรา ๑๖๒ หรือมาตรา ๑๖๓ บุคคลใด ๆ ที่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีที่กระทำการตามอำนาจหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง

หมวด ๘ ซากทรัพย์สิน

มาตรา ๑๖๕ ผู้ใดพบหรือเข้าครอบครองซากทรัพย์สินใด ๆ ในน่านน้ำไทย หรือพบหรือเข้าครอบครองซากทรัพย์สินใด ๆ นอกน่านน้ำไทย แล้วนำเข้ามาในน่านน้ำไทย

(๑) ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของซากทรัพย์สินนั้นให้แจ้งแก่ผู้พิทักษ์ว่าตนได้พบและเข้าครอบครองซากทรัพย์สินดังกล่าวแล้วและให้ระบุเครื่องหมายของซากทรัพย์สินดังกล่าวเท่าที่สามารถสังเกตได้ด้วย

(๒) ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่ได้เป็นเจ้าของซากทรัพย์สิน ให้แจ้งแก่ผู้พิทักษ์ว่าตนได้พบและเข้าครอบครองซากทรัพย์สินดังกล่าวแล้วระบุเครื่องหมายของซากทรัพย์สินดังกล่าวเท่าที่สามารถสังเกตได้ด้วย และให้ยึดถือซากทรัพย์สินนั้นไว้รอคำสั่งของผู้พิทักษ์หรือส่งมอบแก่ผู้พิทักษ์ตามที่ผู้พิทักษ์สั่ง

มาตรา ๑๖๖ ในกรณีที่เรืออับปาง เกยตื้นหรือตกลอยอยู่ในภยันตราย ณ ที่ใด ๆ บนชายฝั่งหรือใกล้ชายฝั่งของประเทศไทยถ้ามีสินค้าหรือสิ่งของอย่างอื่นที่เป็นของเรือนั้นหรือถูกแยกจากเรือนั้นถูกน้ำพัดพาขึ้นฝั่งหรือสูญหายโดยประการอื่นหรือถูกนำไปจากเรือผู้ใดพบสิ่งของดังกล่าวต้องส่งมอบให้แก่ผู้พิทักษ์

ผู้พิทักษ์หรือผู้รับมอบอำนาจมีสิทธิที่จะเรียกเอาสินค้าหรือสิ่งของดังกล่าว และหากมีความจำเป็นอาจร้องขอให้เจ้าพนักงานตำรวจใช้กำลังบังคับเพื่อเข้าครอบครองสินค้าหรือสิ่งของดังกล่าวนั้นจากผู้ซึ่งปฏิเสธไม่ยอมส่งมอบได้

มาตรา ๑๖๗ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ชัดขวางหรือกีดขวางการกุ้ซากทรัพย์สิน

(๒) ซ่อนเร้นซากทรัพย์สินใด ๆ

(๓) ชิดขวางหรือลบล้างเครื่องหมายใด ๆ บนซากทรัพย์สิน หรือ

(๔) เอาไปเสียหรือเคลื่อนย้ายซึ่งซากทรัพย์สินใด ๆ โดยผิดกฎหมาย

มาตรา ๑๖๘ ห้ามมิให้ผู้ใดนำซากทรัพย์สินใด ๆ ที่ถูกพบไม่ว่า ณ ที่ใด ๆ ตามความในหมวดนี้ไปต่างประเทศหรือขายซากทรัพย์สินดังกล่าว

มาตรา ๑๖๙ ในกรณีที่ซากทรัพย์สินใดจมลง เกยตื้น หรือถูกสลະทิ้ง หรือถูกพบไม่ว่า ณ ที่ใด ๆ ในเขตน่านน้ำไทยในลักษณะที่เป็นหรือน่าจะเป็นอุปสรรคหรืออันตรายแก่การเดินเรือ ให้เจ้าท่ามีอำนาจเข้าครอบครอง กู้ขึ้น เคลื่อนย้าย ทำลาย ทำให้เบาหรือลอยขึ้นจนพ้นน้ำทั้งหมดหรือบางส่วนของซากทรัพย์สินนั้นและให้ส่งมอบซากทรัพย์สินนั้นแก่ผู้พิทักษ์เพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๗๐ ภายในเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่ได้เข้าครอบครองซากทรัพย์สินใด ๆ ผู้พิทักษ์ต้อง

(๑) จัดทำบันทึกระบุจำนวน รูปพรรณเครื่องหมายใด ๆ ที่เป็นเครื่องสังเกตและรายละเอียดอื่นใดเกี่ยวกับซากทรัพย์สินนั้นและเก็บรักษาบันทึกที่จัดทำขึ้นไว้เพื่อให้บุคคลใด ๆ สามารถตรวจดูได้ในเวลาอันสมควร โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าซากทรัพย์สินนั้นมีราคาเกินกว่าสามหมื่นบาท ให้จัดให้มีการปิดประกาศแจ้งรูปพรรณของซากทรัพย์สินดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการของเจ้าท่าที่พบซากทรัพย์สินนั้นและที่ทำการของกรมเจ้าท่าที่กรุงเทพมหานครและให้ประกาศโฆษณาในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของกรมเจ้าท่าด้วย

มาตรา ๑๗๑ ภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่ผู้พิทักษ์ได้ครอบครองซากทรัพย์สินใด ๆ หากเจ้าของซากทรัพย์สินได้พิสูจน์ถึงความเป็นเจ้าของซากทรัพย์สินดังกล่าวพร้อมทั้งได้จ่ายค่าตอบแทนการช่วยเหลือกู้ภัยและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดูแลรักษาซากทรัพย์สินนั้นแล้วให้ผู้พิทักษ์คืนซากทรัพย์สินนั้นแก่บุคคลนั้นหรือคืนเงินที่เหลือหลังจากหักค่าตอบแทนการช่วยเหลือกู้ภัยและค่าใช้จ่ายดังกล่าวในกรณีที่ได้มีการขายซากทรัพย์สินไปแล้ว

มาตรา ๑๗๒ ในกรณีที่ซากทรัพย์สินนั้นอยู่ในความครอบครองของผู้พิทักษ์เกินกว่าหนึ่งปีแต่ยังมิได้มีการคืนให้แก่บุคคลใดที่มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายให้ผู้พิทักษ์มีอำนาจขายซากทรัพย์สินนั้น

หากเห็นว่าซากทรัพย์สินนั้นมีราคาน้อยกว่าสามหมื่นบาทหรือซากทรัพย์สินนั้นเสียหายมากหรือมีสภาพอันอาจเน่าเสียได้ทำให้ไม่มีประโยชน์ที่จะเก็บรักษาไว้หรือซากทรัพย์สินนั้นมีราคาที่ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาผู้พิทักษ์อาจขายซากทรัพย์สินก่อนครบกำหนดตามวรรคหนึ่งได้

หลังจากได้เอาชำระค่าใช้จ่ายในการขายแล้วเงินที่ได้จากการขายซากทรัพย์สิน ให้ผู้พิทักษ์ยึดถือไว้โดยเงินดังกล่าวยังคงอยู่ภายใต้บังคับของสิทธิเรียกร้องในการเรียกเอาคืนซากทรัพย์สินสิทธิเรียกร้องเอาค่าตอบแทนการช่วยเหลือกู้ภัยค่าใช้จ่ายและความรับผิดชอบต่าง ๆ เสมือนว่ายังมิได้ขายซากทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๑๗๓ เมื่อผู้พิทักษ์ส่งมอบซากทรัพย์สินหรือจ่ายเงินที่ได้จากการขายซากทรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายแล้ว ให้ผู้พิทักษ์หลุดพ้นจากความรับผิดชอบทั้งปวงที่เกี่ยวกับการส่งมอบหรือการจ่ายเงินนั้น ทั้งนี้ การส่งมอบซากทรัพย์สินโดยผู้พิทักษ์มิให้มีผลกระทบหรือเป็นการเสื่อมเสียต่อการที่บุคคลภายนอกจะยกขึ้นโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในซากทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการขายซากทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๑๗๔ เพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิทักษ์ในการดูแลรักษาและการจำหน่ายซากทรัพย์สินตามบทบัญญัติในหมวดนี้ในกรณีที่เรือต่างชาติได้อับปางลงที่ชายฝั่งหรือใกล้ชายฝั่งของประเทศไทยหรือสิ่งของใด ๆ ที่เป็นของหรือประกอบเป็นส่วนหนึ่งของเรือต่างชาติหรือสินค้าของเรือต่างชาติ นั้นถูกพบที่ชายฝั่งหรือใกล้ชายฝั่งดังกล่าว หรือถูกนำเข้ามาในท่าเรือใด ๆ ในประเทศไทยถ้าไม่ปรากฏตัวเจ้าของเรือและผู้ควบคุมเรือหรือตัวแทนอื่นใดของเจ้าของเรือให้ถือว่าผู้แทนทางการทูตหรือผู้แทนทางกงสุลของประเทศที่เรือนั้นหรือเจ้าของสินค้านั้นมีสัญชาติเป็นตัวแทนเจ้าของซากทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๑๗๕ ซากทรัพย์สินใด ๆ ตามความในหมวดนี้ที่พบในประเทศไทยหรือในน่านน้ำไทยซึ่งไม่มีผู้ใดเรียกร้องเอาซากทรัพย์สินนั้นหรือเงินที่ได้จากการขายซากทรัพย์สินนั้นภายในสิบปีนับแต่วันที่ซากทรัพย์สินนั้นอยู่ในความครอบครองของผู้พิทักษ์ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

หมวด ๙

การประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

มาตรา ๑๗๖ ให้กรมเจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการเองหรือส่งเสริมสนับสนุนให้มีการขนส่งคนโดยสารทางน้ำทั้งที่ประจำเส้นทางและไม่ประจำเส้นทาง รวมทั้งจัดให้มีสถานที่ ท่าเรือ เรือ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ หน่วยงาน สำนักงาน และเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้

ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางและวางหลักประกันต่อเจ้าท่าตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเว้นแต่ได้รับอนุญาตให้เดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางชั่วคราวจากเจ้าท่า

ในกรณีที่สมควรส่งเสริมให้มีการเดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางใดเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน เจ้าท่าอาจดำเนินการเองหรืออนุญาตให้บุคคลใดเดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางนั้นเป็นการชั่วคราวได้ตามระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาที่คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางกำหนด โดยให้วางหลักประกันต่อเจ้าท่า และให้เจ้าท่ารายงานให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางทราบด้วย และเมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวหากผู้นั้นมีความประสงค์จะเดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางนั้นต่อไปให้ขออนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางต่อคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

ให้ผู้ที่มีประสงค์จะยื่นขอรับใบอนุญาตตามมาตรานี้ยื่นคำขอต่อเจ้าท่า และให้เจ้าทำนำเสนอคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางต่อไปในกรณีที่มิชอบด้วยกฎหมายให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางพิจารณาอนุญาต โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าธรรมเนียมในการอนุญาตหลักประกันที่ต้องวาง และการยกเว้นค่าธรรมเนียมและหลักประกันให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗๗ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเรือมาเดินขนส่งคนโดยสารโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือในลักษณะที่ก่อให้เกิดการเสียประโยชน์แก่ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำทางในเส้นทางที่ได้รับอนุญาตโดยมิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางหรือเจ้าท่าตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุทางน้ำหรือมีเหตุอื่นใดให้เรือไม่เพียงพอหรือไม่สามารถขนส่งโดยสารในเส้นทางใดได้ตามปกติในช่วงเวลาใด หรือผู้รับอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางหรือผู้ควบคุมเรือไม่เดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่ผู้โดยสารและประชาชน ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการเองหรืออนุญาตให้บุคคลใดเดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางนั้นเป็นการชั่วคราวได้ ตามเส้นทาง ระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าท่ากำหนด ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาที่คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางกำหนด โดยให้รายงานคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางทราบ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตตามมาตรา นี้ รวมทั้งค่าธรรมเนียมในการอนุญาตและการยกเว้นค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗๘ ผู้ขอรับอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางในกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องมีสัญชาติไทยโดยกำเนิดและมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ และต้องไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๒) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) ไม่เป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนในนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางอื่น เว้นแต่ได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง
- (๗) ไม่เป็นบุคคลหรือหุ้นส่วนในนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้เดินเรือโดยสารหรือเป็นผู้ประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางอื่น เว้นแต่ได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

(๑๐) ไม่เคยต้องโทษในคดีอาญาตามพระราชกำหนดนี้ถึงจำคุก

(๑๑) คุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีและผู้ขอรับอนุญาตเป็นห้างหุ้นส่วนบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้นต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทยและมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทยและมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) ในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดต้องมีสัญชาติไทย
- (๒) ในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดทั้งหมดต้องมีสัญชาติไทยและทุนของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบต้องเป็นของผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย

(๓) ในกรณีที่เป็นบริษัทจำกัด กรรมการบริษัทจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย และทุนของบริษัทจำกัดนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบต้องเป็นของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย หรือต้องเป็นของห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด หรือต้องเป็นของกระทรวง ทบวง กรมราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือองค์การของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และบริษัทจำกัดนั้นต้องไม่มีข้อบังคับ อนุญาตให้มีการออกหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ

(๔) ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด กรรมการบริษัทจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทยและทุนชำระแล้วของบริษัทมหาชนจำกัดนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบของจำนวนหุ้นต้องเป็นของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย

(๕) คุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ผู้ถือหุ้นดังกล่าวจะต้องมีลักษณะตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องต่อไปนี้

(๑) กำหนดแบบใบอนุญาตให้ประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง ใบอนุญาตให้เดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางชั่วคราว และใบอนุญาตให้เดินเรือขนส่งคนโดยสาร ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาตหรือการต่ออายุ ใบอนุญาต

(๒) กำหนดให้เรือโดยสารตามลักษณะ ประเภท และขนาดที่กำหนดต้องมีการประกันภัย เพื่อคุ้มครองความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชน คนโดยสาร ผู้ควบคุมเรือและคนประจำเรือ เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือ บุคคลที่สาม หรือบุคคลอื่นใด รวมทั้งอัตราการคุ้มครองสูงสุดและเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับการประกันภัย และการยกเว้นใด ๆ เกี่ยวกับการประกันภัยดังกล่าว

(๓) กำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง กำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางชั่วคราว ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้เรือเดินขนส่งคนโดยสาร ค่าธรรมเนียมอื่นใด อัตราหลักประกัน และการยกเว้นค่าธรรมเนียมและหลักประกันดังกล่าว

(๔) มาตรฐานความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยของเรือโดยสาร และการช่วยเหลือผู้โดยสารเมื่อประสบภัย รวมทั้งมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ การฝึกอบรม ความรู้ความสามารถ ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับผู้ควบคุมเรือและคนประจำเรือ

(๕) กำหนดให้ผู้รับอนุญาตจัดทำแผนความปลอดภัยและแผนรักษาความปลอดภัยของเรือโดยสาร และแผนการช่วยเหลือผู้โดยสารเมื่อประสบภัย รวมทั้งการกำหนดให้มีการฝึกอบรมและปฏิบัติการ ซักซ้อมแผนดังกล่าว และช้อยกเว้น

(๖) กำหนดหน้าที่ที่ผู้ควบคุมเรือ คนประจำเรือ ผู้โดยสารหรือบุคคลใดๆ ที่อยู่บนเรือต้องปฏิบัติ สำหรับเรือแต่ละลักษณะ ประเภทและขนาด

(๗) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบการเดินเรือขนส่งคนโดยสารหรือการเดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

(๘) เรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

ห้ามมิให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางอนุญาตให้ผู้ใดประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง ห้ามมิให้เจ้าท่าอนุญาตให้ผู้ใดเดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางชั่วคราว ห้ามมิให้เจ้าท่าอนุญาตให้ผู้ใดนำเรือมาเดินขนส่งคนโดยสาร และห้ามมิให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางและเจ้าท่าต่อใบอนุญาตดังกล่าว เว้นแต่จะทำได้ทำประกันภัยตาม (๒) ได้ชำระค่าธรรมเนียมและวางหลักประกันตาม (๓) จัดทำแผนความปลอดภัย แผนรักษาความปลอดภัยและแผนการช่วยเหลือผู้โดยสารเมื่อประสบภัยตาม (๔) ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขก่อนการอนุญาตตาม (๗) และปฏิบัติตามเรื่องอื่นใดก่อนการอนุญาตตาม (๘)

หลักประกันตามหมวดนี้ให้เจ้าท่าเก็บรักษาไว้ และให้ผู้วางหลักประกันมารับคืนเมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง และหากผู้นั้นไม่มารับคืนภายในหนึ่งปีนับแต่พ้นกำหนดดังกล่าวให้ตกเป็นของเจ้าท่าเพื่อเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๘๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมเจ้าท่าเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักแผนงาน ผู้แทนสำนักมาตรฐานทะเบียนเรือ ผู้แทนสำนักกฎหมาย และผู้แทนสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ กรมเจ้าท่า และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งผู้แทนกรมเจ้าท่าตามวรรคหนึ่งเป็นเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ซึ่งมีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางหรือกิจการอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อกิจการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

มาตรา ๑๘๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติตาม (๑) และ (๒) และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๓) - (๑๑) ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๘) ไม่เป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนในนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของเรือขนส่งคนโดยสารหรือเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง
- (๙) ไม่เป็นบุคคลหรือหุ้นส่วนในนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้เดินเรือโดยสารหรือเป็นผู้ประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

(๑๐) ไม่เป็นคู่สมรส บิดา มารดา พี่ น้อง บุตร หลาน ลุง ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย หลาน ผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ลูกจ้าง นายจ้าง ที่ปรึกษา และผู้จัดการของบุคคลตาม (๘) และ (๙)

(๑๑) ไม่มีส่วนได้เสียทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการเดินเรือขนส่งคนโดยสารหรือการเดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

มาตรา ๑๘๒ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครบวาระแล้วให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการได้พ้นจากตำแหน่ง และกรรมการดังกล่าวอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ไม่เกินหนึ่งวาระ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่งหรือพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่เป็นคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางตามพระราชกำหนดนี้ จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๑๘๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๘๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๑
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง ไม่สุจริตต่อหน้าที่
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) มีเหตุต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน รัฐมนตรีจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ก็ได้ โดยให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่เป็นคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๘๔ ให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดเส้นทางเดินเรือโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง จำนวนผู้ประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำในแต่ละเส้นทาง และจำนวนเรือสำหรับอนุญาตให้เดินประจำในแต่ละเส้นทาง
- (๒) กำหนดอัตราค่าโดยสาร และค่าบริการอื่น ๆ
- (๓) กำหนดสถานที่ จัดให้มีหรือจัดตั้งระเบียบเกี่ยวกับท่าเรือของเรือเดินประจำทาง
- (๔) กำหนดเงื่อนไขทั่วไปเกี่ยวกับจำนวน ขนาด ชนิด กำลังเครื่องจักร สีและเครื่องหมายของเรือที่ใช้ในการประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

(๕) กำหนดท่าเรือต้นทางและปลายทางตามเส้นทางที่ได้รับใบอนุญาต

(๖) กำหนดเวลาเรือออกและเวลาเรือถึงท่าเรือตามเส้นทางประจำทาง

(๗) สิ่งที่ใช้ใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางเมื่อมีการปฏิบัติผิดเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือมีการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยไม่ปลอดภัยหรือเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินใด ๆ

(๘) พิจารณาอนุญาตให้บุคคลใด ๆ ประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางเป็นการเฉพาะรายหรือหลายรายในแต่ละเส้นทางและกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาต

(๙) กำหนดอายุใบอนุญาต

(๑๐) กำหนดระยะเวลาสูงสุดให้เดินเรือขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางชั่วคราว

(๑๑) กำหนดในเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนดตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ตามวรรคหนึ่งเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

มาตรา ๑๘๕ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

มาตรา ๑๘๖ ในการประชุมของคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานและรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๘๗ การประชุมคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘๘ ผู้ได้รับอนุญาตให้เดินเรือขนส่งคนโดยสารหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางจะต้องจัดให้มีประกันภัยความรับผิดเพื่อคุ้มครองความเสียหายต่อชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของคนโดยสารและคนประจำเรือ โดยมีรายละเอียดของความคุ้มครองตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และหากเห็นเป็นการสมควรจะกำหนดให้ต้องคุ้มครองบุคคลที่สามหรือกำหนดในเรื่องอื่นใดด้วยก็ได้

ผู้ได้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้เจ้าท่ามีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตให้เดินเรือขนส่งคนโดยสาร และให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางได้

มาตรา ๑๘๙ ใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางให้มีอายุตามที่คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางกำหนด โดยไม่น้อยกว่าหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าสามสิบวัน หากยื่นคำขอเกินจากกำหนดเวลาดังกล่าวให้เสียเงินเพิ่มร้อยละสิบต่อเดือนของค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาต โดยเศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน และให้ใบอนุญาตที่ต่อมีอายุตามวรรคหนึ่ง

ในการกำหนดอายุใบอนุญาตตามมาตรา นี้ ให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางพิจารณาประโยชน์ที่สาธารณะ ประชาชนและผู้โดยสารได้รับ ต้นทุนที่ต้องใช้ไปในการประกอบกิจการขนส่งคนโดยสารประจำเส้นทางนั้น ๆ ผลตอบแทนที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับตลอดอายุการอนุญาตมาตรฐานความปลอดภัยของเรือและคนประจำเรือ สถิติการร้องเรียนจากผู้โดยสารและประชาชน สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำ สถิติการฝ่าฝืนบทบัญญัติใด ๆ ตามพระราชกำหนดนี้ และกรณีอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงประกอบด้วย

ในระหว่างที่ใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางสิ้นอายุ ห้ามมิให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตที่สิ้นอายุให้นำเรือมาเดินขนส่งคนโดยสาร เว้นแต่จะเห็นเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์แก่ผู้โดยสารและประชาชน เจ้าท่าจะอนุญาตให้ผู้นั้นนำเรือมาขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางไปพลางก่อนก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ โดยให้เจ้าท่ารายงานให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางทราบ

กรณีที่มีการขาดต่อใบอนุญาตเกินหกเดือนให้เจ้าท่ามีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต โดยให้เจ้าท่ารายงานให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางทราบ ในกรณีนี้หากผู้นั้นมาขออนุญาตใหม่ตามมาตรา ๑๗๖ คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางจะไม่พิจารณาอนุญาตก็ได้

การขอ การออก การต่อ การยกเลิกหรือการเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยเสียหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕๐ ในการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางอาจกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตได้

มาตรา ๑๕๑ ในกรณีที่ใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหายถูกทำลายหรือชำรุดดังกล่าว

มาตรา ๑๕๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบการขนส่งต้องแจ้งความประสงค์ดังกล่าวพร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นเป็นหนังสือต่อเจ้าท่าเพื่อเสนอคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางพิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันที่ประสงค์จะเลิกประกอบการขนส่ง และห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำ ประจำเส้นทางนั้นเลิกประกอบกิจการหรือหยุดเดินเรือขนส่งคนโดยสารประจำเส้นทางจนกว่าจะถึงกำหนดนั้น

หากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางใดเลิกประกอบกิจการหรือหยุดเดินเรือขนส่งคนโดยสารประจำเส้นทางโดยมิได้แจ้งความประสงค์หรือเลิกก่อนกำหนดตามวรรคหนึ่ง และกรณีอาจเกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อผู้โดยสารหรือประชาชน ให้เจ้าท่ามีอำนาจเข้าไปควบคุมกิจการ ยึดและอายัดทรัพย์สิน ท่าเรือ และเรือ ที่ใช้เพื่อขนส่งคนโดยสารประจำเส้นทางนั้นไว้ก่อนได้ โดยมีอำนาจดำเนินการเองหรือมอบหมายให้บุคคลใดเข้าไปได้ดำเนินการหรือเดินเรือขนส่งคนโดยสารประจำเส้นทางนั้นต่อไปพลางก่อน และมีอำนาจสั่งให้ผู้ควบคุมเรือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในเรือและผู้บริหารจัดการเกี่ยวกับการเดินเรือและท่าเรือนั้นดำเนินการเดินเรือขนส่งคนโดยสารประจำเส้นทางนั้นต่อไปได้ โดยให้เบิกค่าตอบแทนแก่บุคคลต่าง ๆ นั้นและค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดจากการดำเนินการตามมาตรา นี้จากเงินที่เก็บรักษาไว้ตามพระราชกำหนดนี้หรือเงินอื่นใดตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และให้เจ้าท่ารายงานคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางโดยเร็วเพื่อพิจารณาดำเนินการตามวรรคสามต่อไป

ในกรณีตามวรรคก่อน หรือกรณีใด ๆ ที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางใดไม่สามารถประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางได้อีกต่อไป ให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางพิจารณาอนุญาตให้บุคคลอื่นประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางนั้นแทน กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้และคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางพิจารณาแล้วเห็นว่าหากมีการหยุดเดินเรือขนส่งผู้โดยสารหรือเลิกประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางดังกล่าวอาจเกิดผลกระทบต่อสาธารณะ ประชาชน หรือผู้โดยสาร ให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางรวบรวมข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือหรืออุดหนุนทางการเงินแก่ผู้ประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางนั้น หรือให้รัฐร่วมลงทุนในการประกอบกิจการ หรือเข้าควบคุมและเวนคืนกิจการนั้นโดยจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้ได้รับอนุญาตและหรือผู้ที่เป็นเจ้าของตามสัดส่วน เพื่อให้เรือเดินรับส่งคนโดยสารหรือให้ดำเนินกิจการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางนั้นต่อไปได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หากคณะรัฐมนตรีมีมติไม่เห็นชอบตามที่คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางเสนอในวรรคก่อน ให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางและเจ้าท่ายุติการดำเนินการในวรรคก่อนนั้น และแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางหรือเจ้าของเรือหรือทรัพย์สินดังกล่าวมารับคืนเรือทรัพย์สินดังกล่าว หากไม่มารับคืนภายในกำหนดหนึ่งเดือนให้เจ้าท่าขายทอดตลาดและเก็บเงินไว้เพื่อคืนแก่ผู้นั้น และหากผู้นั้นไม่มารับเงินภายในหนึ่งปีนับแต่ขายทอดตลาดให้เงินนั้นตกเป็นของกรมเจ้าท่าโดยให้เก็บรักษาเงินนั้นไว้ใช้จ่ายตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๙๓ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารประจำเส้นทางต้องจัดให้มีเรือท่าเรือ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ สำนักงาน เจ้าหน้าที่ ผู้บริหารจัดการ ผู้ควบคุมเรือและคนประจำเรือ การขุดลอกร่องน้ำหรือทางเรือเดิน แผนและตารางการเดินเรือ การประกันภัย รวมทั้งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งทางน้ำและข้อกำหนดอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙๔ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารประจำเส้นทางต้องจัดให้มีที่หรือท่าเรือที่มีความปลอดภัยสำหรับผู้โดยสารขึ้นหรือลงจากเรือทั้งนี้ ตามรูปแบบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙๕ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางเพิ่ม ลดหรือยกเว้นค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นในการขนส่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางอาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการลดหรือยกเว้นค่าโดยสารหรือค่าบริการดังกล่าว สำหรับเรือบรรทุกคนโดยสารใดที่ไม่ต้องขออนุญาต

มาตรา ๑๙๖ เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง

(๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗๘ หรือ

(๒) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขใน มาตรา ๑๙๐ หรือไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยของผู้โดยสารตามมาตรา ๑๙๓

ให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการขนส่งนั้นปฏิบัติให้ถูกต้องหรือจัดการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดถ้าผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการขนส่งไม่ปฏิบัติหรือไม่แก้ไขให้ถูกต้องหรือเป็นที่เห็นได้ว่าผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการขนส่งไม่สามารถจะดำเนินการตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดนั้นหรือการดำเนินการนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายหรือเสื่อมเสียประโยชน์ต่อประชาชน ให้คณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งนั้นได้

มาตรา ๑๙๗ ผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องส่งคืนใบอนุญาตต่อคณะกรรมการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ถูกลงสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๙๘ ผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทางซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ให้เป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้คำสั่งนั้นมีผลบังคับ

หมวด ๑๐

บทเบ็ดเตล็ด

ส่วนที่ ๑

ทรัพย์สินที่ลี้มในเรือ

มาตรา ๑๙๙ เมื่อมีทรัพย์สินของผู้โดยสารลี้มไว้ในเรือลำใดให้ผู้ควบคุมเรือนำส่งคืนให้แก่ผู้โดยสารนั้น หากไม่สามารถส่งคืนได้ให้นำไปส่งไว้ที่สถานีตำรวจที่มีอำนาจหน้าที่เหนือท้องที่ที่พบทรัพย์สินนั้น และให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๒๐๐ ผู้ใดพบหรือเก็บทรัพย์สินของผู้อื่นที่ลี้มไว้ในเรือได้ต้องนำส่งสถานีตำรวจที่มีอำนาจหน้าที่เหนือท้องที่ที่พบทรัพย์สินนั้นและให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๒๐๑ เมื่อเจ้าของทรัพย์สินตามมาตรา ๑๙๙ หรือมาตรา ๒๐๐ มาขอรับทรัพย์สินคืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษาของไว้ตรวจสอบถึงความเป็นเจ้าของและบันทึกไว้เป็นหลักฐานก่อนคืนทรัพย์สินนั้น

ในกรณีหาเจ้าของไม่พบ ให้ประกาศโฆษณาไว้ที่ทำการของสถานีตำรวจที่ได้รับมอบทรัพย์สินนั้นไว้

เมื่อพ้นกำหนดเวลาสามเดือนไปแล้วยังไม่มีเจ้าของมาแสดงตนเพื่อขอรับทรัพย์สินคืนพนักงานเจ้าหน้าที่อาจขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีการอื่นซึ่งทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๒๐๒ เงินที่ได้จากการขายตามมาตรา ๒๐๑ วรรคสาม หลังจากนำไปชำระค่าภาษี (หากมี) และหักค่าใช้จ่ายในการขายและการเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นแล้วให้แบ่งแก่ผู้ให้นำทรัพย์สินมาส่งมอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในอัตราร้อยละสิบของจำนวนเงินที่เหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายและส่วนที่เหลือให้เจ้าท่าเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายตามพระราชกำหนดนี้

ในกรณีที่จะคืนทรัพย์สินนั้นแก่เจ้าของหรือจะขายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบก่อนว่าทรัพย์สินนั้นจะต้องเสียภาษีศุลกากรหรือไม่ หากจะต้องเสียภาษีให้มีการดำเนินการเสียภาษีครบถ้วนก่อนคืนทรัพย์สินนั้นให้แก่เจ้าของหรือดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ส่วนที่ ๒

ค่าธรรมเนียมประภาคาร เครื่องหมายการเดินเรือ เครื่องช่วยการเดินเรือ ระบบควบคุมจราจร และการขนถ่ายสินค้ากลางน้ำ

มาตรา ๒๐๓ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๐๔ เรือเดินทะเลที่เข้ามาในน่านน้ำไทยหรือเรือที่เดินจากเมืองท่าหนึ่งไปยังเมืองท่าอีกเมืองท่าหนึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียมประภาคาร เครื่องหมายการเดินเรือ เครื่องช่วยการเดินเรือ ระบบควบคุมจราจร และการขนถ่ายสินค้ากลางน้ำให้แก่เจ้าท่า ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐๔ เรือดังต่อไปนี้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๐๓

- (๑) เรือของรัฐบาลไทยและเรือของรัฐบาลต่างประเทศ
- (๒) เรือประมงสัญชาติไทย
- (๓) เรือเดินทะเลที่มีไซเรือกล
- (๔) เรือเดินทะเลที่มีขนาดต่ำกว่าหกสิบตันกรอส
- (๕) เรือที่ใช้เฉพาะขนถ่ายสินค้าหรือคนโดยสารไปมาภายในเขตท่าเดียวกันหรือระหว่างท่ากับที่ทอดจอดเรือภายนอกเขตท่านั้น
- (๖) เรือที่เข้ามาเพราะถูกพายุหรือเพื่อทำการซ่อมแซมหรือเพราะเกิดเสียหายแต่เรือดังกล่าวต้องไม่ทำการขนถ่ายสินค้าจากเรือเว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเพื่อซ่อมแซมเรือและภายหลังได้บรรทุกกลับคืนเรือ
- (๗) เรืออื่นที่ได้รับยกเว้นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐๕ เรือลำใดที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๐๓ เมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมและได้แสดงหลักฐานการเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ปล่อยเรือออกใบอนุญาตปล่อยเรือให้

มาตรา ๒๐๖ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๐๓ กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เดินเรือจากเมืองท่าหนึ่งไปยังเมืองท่าอีกเมืองท่าหนึ่ง โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม
- (๒) พยายามนำเรือออกไปจากน่านน้ำไทยโดยไม่เสียค่าธรรมเนียมหรือ
- (๓) ไม่ยอมให้วัดขนาดเรือที่ตนเป็นผู้ควบคุมเรือ เพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ส่วนที่ ๓

การกระทำที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญและอันตราย

มาตรา ๒๐๗ ภายในเขตน่านน้ำไทยห้ามมิให้ผู้ใดยิงปืน อาวุธ ขีปนาวุธ หรือพลุจากเรือ หรือสิ่งอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นต้องใช้เป็นเครื่องสัญญาณแสดงว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นแก่เรือหรือบนเรือ หรือเว้นแต่เป็นการดำเนินการทางทหารของประเทศไทย

มาตรา ๒๐๘ ภายในเขตน่านน้ำไทยห้ามมิให้ผู้ใดตีกลอง ตีฆ้อง ปล่อยหรือจุดดอกไม้เพลิง หรือดำเนินการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๔

การให้ความช่วยเหลือเรือลำอื่นและบุคคลที่ตกอยู่ในอันตราย

มาตรา ๒๐๙ ให้ผู้ควบคุมเรือมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่เรือลำอื่นและบุคคลที่ตกอยู่ในอันตรายในน่านน้ำใด ๆ เว้นแต่การช่วยเหลือดังกล่าวจะก่อให้เกิดอันตรายแก่เรือหรือบุคคลที่อยู่บนเรือของตน

ส่วนที่ ๕

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

มาตรา ๒๑๐ ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ที่อธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมายเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และให้เจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้

ให้เจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๒๑๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจยึด อายัด ควบคุมหรือกักเรือตามประเภท ลักษณะและขนาดที่เจ้าท่าประกาศกำหนด ซึ่งใช้หรือมิไว้ในกรกระทำผิดตามพระราชกำหนดนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย หรือตามกฎหมายอื่นใดที่กำหนดให้เป็นอำนาจหรือหน้าที่ของกรมเจ้าท่าหรือเจ้าท่า ไว้จนกว่าจะได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือนำเรือดังกล่าวไปจอดไว้ ณ ที่ใด ๆ ตามที่เจ้าท่ากำหนด โดยอาจสั่งให้เจ้าของ ผู้ควบคุมเรือและคนประจำเรือดูแลรักษาเรือลำดังกล่าว หรือเจ้าท่าดำเนินการดูแลรักษาเองหรืออาจมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ดูแลรักษาเรือดังกล่าวก็ได้ โดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด และห้ามมิให้เคลื่อนย้ายเรือจากที่นั้นจนกว่าจะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือมีคำสั่งของศาล

ให้เจ้าท่ามีอำนาจประกาศกำหนดสถานที่สำหรับยึด อายัด ควบคุม กักเรือและจอดเรือ และดำเนินการปลูกสร้างหรือจัดทำสถานที่ดังกล่าวภายในน่านน้ำไทย น่านน้ำภายใต้สิทธิอธิปไตยของไทย หรือ ณ ที่ใด ๆ รวมทั้งดูแลรักษาและบริหารจัดการสถานที่ดังกล่าวตามพระราชกำหนดนี้ได้ และมีอำนาจมอบหมายให้บุคคล นิติบุคคล เอกชน หรือองค์กรใดดำเนินการปลูกสร้างหรือจัดทำสถานที่ดังกล่าว และดำเนินการดูแลรักษา อำนวยความสะดวกและให้บริการ บริหารจัดการ และดำเนินการ ใด ๆ กับเรือและสถานที่ดังกล่าวได้

ให้เจ้าท่ามีอำนาจดำเนินการเองหรือสนับสนุนให้มีเรือ ท่าเรือ สถานที่ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ หน่วยงาน สำนักงานและเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรานี้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือไม่จ่ายค่าใช้จ่ายใด ๆ ตามมาตรานี้ภายในระยะเวลาที่เจ้าท่ากำหนด ให้เจ้าท่าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจนำเรือดังกล่าวออกขายทอดตลาด แล้วนำเงินที่ได้มาชดใช้ค่าใช้จ่ายดังกล่าว โดยเหลือเท่าใดให้เก็บรักษาไว้เพื่อคืนแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือ และหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือไม่มารับเงินดังกล่าวภายในกำหนดหนึ่งปีให้เจ้าท่าเก็บรักษาเงินดังกล่าวไว้ใช้จ่ายตามที่กำหนดในพระราชกำหนดนี้ และหากเงินจากการขายทอดตลาดเรือดังกล่าวไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ให้เจ้าท่าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเรียกเก็บจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือจนสิ้น

ให้หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการและเงื่อนไขในการดำเนินการใด ๆ ตามมาตรานี้ ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนในการดูแลรักษา การอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการ การขายทอดตลาดเรือตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอาจกำหนดการยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย และค่าตอบแทนไว้ด้วยก็ได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรานี้ไปใช้บังคับกับการยึดอายัด ควบคุมหรือกักเรือในเรื่องอื่นใดตามพระราชกำหนดนี้และตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย เรือที่ศาล พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนและเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดหรืออายัดไว้ตามอำนาจหน้าที่ และเรือที่เข้ามาในน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำภายใต้สิทธิอธิปไตยของไทยเพื่อหลบภัยด้วยโดยอนุโลม

ให้เจ้าท่า ผู้ที่เจ้าท่ามอบหมาย หรือผู้ที่เจ้าท่าร้องขอให้ช่วยเหลือ มีอำนาจเข้าไปในเรือและบริเวณที่เรือจอดหรือกำลังเดินอยู่ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรานี้ ทั้งนี้ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือหรือบริเวณดังกล่าวนั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี

มาตรา ๒๑๒ ให้เจ้าท่ามีอำนาจเปรียบเทียบความผิดที่เกิดขึ้นตามพระราชกำหนดนี้ในกรณีที่ความผิดดังกล่าวมีโทษปรับสถานเดียวไม่เกินห้าหมื่นบาท

ในกรณีที่ความผิดที่เกิดขึ้นตามพระราชกำหนดนี้เป็นความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวเกินกว่าห้าหมื่นบาท ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับตามวรรคสองให้ประกอบด้วยอธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานคณะกรรมการ ผู้แทนสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ และผู้แทนหน่วยงานอื่นในกรมเจ้าท่าที่อธิบดีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการ และผู้แทนสำนักกฎหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

เมื่อได้มีการชำระค่าปรับตามที่มีการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งและวรรคสองภายในระยะเวลาที่เจ้าท่าหรือคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับกำหนดแล้วให้คดีเป็นอันเลิกกันตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาศีกษาอาญา

หลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการเปรียบเทียบ และการชำระค่าปรับตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และการขอรับเงินสินบนนำจับหรือรางวัลในการจับให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๖

การรับอนุญาต ใบอนุญาต และการจดทะเบียน

มาตรา ๒๑๓ การรับอนุญาต ใบอนุญาต และการจดทะเบียนอย่างใด ๆ ตามพระราชกำหนดนี้ หากมิได้เป็นเรื่องเฉพาะตัว ให้โอนและจดทะเบียนโอนกันได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอาจกำหนดค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระและการยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าวไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑๔ หากมิได้มีบทบัญญัติกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น การรับอนุญาตและใบอนุญาตอย่างใด ๆ ตามพระราชกำหนดนี้ ให้มีอายุไม่เกินหนึ่งปี และให้สามารถต่ออายุการรับอนุญาตและใบอนุญาตดังกล่าวได้ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอาจกำหนดให้มีการยื่นคำขอและเอกสารรวมทั้งการอนุญาตและการออกใบอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ และอาจกำหนดให้ผู้รับอนุญาตหรือรับใบอนุญาตอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นต้องมายื่นคำขอต่ออายุก่อนสิ้นอายุภายในระยะเวลาใด ๆ และกำหนดอัตราเงินเพิ่มสำหรับการยื่นต่ออายุภายหลังกำหนดดังกล่าว และการเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่มีได้มายื่นขอต่ออายุใบอนุญาตภายในเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑๕ มิให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกำหนดห้ามมิให้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เว้นแต่ได้รับอนุญาต บทบัญญัติที่กำหนดให้ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนกระทำการใด บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเสียค่าธรรมเนียมในการอนุญาต และบทบัญญัติที่กำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนในเรื่องดังกล่าวมานั้น มาใช้บังคับกับกรณีที่กรมเจ้าท่า เจ้าท่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือผู้ที่ได้รับการว่าจ้างจากกรมเจ้าท่าหรือจากเจ้าท่า ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ เอง แต่ทั้งนี้ กรมเจ้าท่า เจ้าท่า ผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้ที่ได้รับการว่าจ้าง ต้องดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในส่วนอื่น ๆ ของเรื่องนั้นด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๗

การส่งเสริมและสนับสนุนความปลอดภัยทางน้ำและการดูแลรักษาทางน้ำ

มาตรา ๒๑๖ เพื่อเป็นส่งเสริมและสนับสนุนความปลอดภัยทางน้ำ การเดินเรือ ท่าเรือ คนประจำเรือ การขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์ กิจการเดินเรือและท่าเรือ การควบคุมมลพิษและป้องกันสิ่งแวดล้อมทางน้ำ การดูแลรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู พัฒนา และการใช้แม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ ทะเล ชายหาด ชายตลิ่ง และทางน้ำ ต่าง ๆ อย่างยั่งยืน ให้กรมเจ้าท่าและเจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการศึกษา วิจัย จัดทำเอกสารวิชาการ การพัฒนากฎหมาย และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การจัดการ การดูแลรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การพัฒนา การจัดทำและส่งเสริมการใช้แม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ ทะเล ชายหาด ชายตลิ่ง และทางน้ำต่าง ๆ และกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือและกฎหมายอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี โดยอาจกำหนดค่าตอบแทนในการศึกษา วิจัย จัดทำเอกสารวิชาการ การพัฒนากฎหมาย การประชาสัมพันธ์ และการดำเนินการอื่นใดดังกล่าวไว้ด้วยก็ได้

ส่วนที่ ๘

อาสาสมัครทางน้ำ

มาตรา ๒๑๗ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการดูแลรักษา ฟื้นฟู และพัฒนา แม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ ทะเล ชายหาด ชายตลิ่ง และทางน้ำต่าง ๆ และการใช้ประโยชน์ทางน้ำอย่างยั่งยืน ให้เจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรวมกลุ่มเป็นชุมชน ชมรม หรือจัดตั้งเป็นองค์กร สมาคม มูลนิธิ หรือนิติบุคคล ในการดูแล รักษา ฟื้นฟู และพัฒนา แม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ ทะเล ชายหาด ชายตลิ่ง และทางน้ำต่าง ๆ

(๒) ขึ้นทะเบียนชุมชน ชมรม องค์กร สมาคม มูลนิธิ หรือนิติบุคคล เป็นเครือข่ายอาสาสมัคร และออกใบทะเบียนอาสาสมัคร ตามหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๓) ขึ้นทะเบียนบุคคลที่เป็นสมาชิกชุมชน ชมรม องค์กร สมาคม มูลนิธิ นิติบุคคล หรือเครือข่ายอาสาสมัครตาม (๒) เป็นอาสาสมัคร และออกบัตรประจำตัวอาสาสมัคร ตามหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๔) กำหนดแบบใบทะเบียนเครือข่ายอาสาสมัคร ที่ทำการของเครือข่ายอาสาสมัคร ป้ายและตราสัญลักษณ์ของเครือข่ายอาสาสมัคร ทะเบียนสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัคร บัตรประจำตัวอาสาสมัคร เครื่องแบบอาสาสมัคร แบบบัตรประจำตัวอาสาสมัคร

(๕) มอบหมายให้เครือข่ายอาสาสมัครหรืออาสาสมัครดำเนินการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของกรมเจ้าท่าหรือเจ้าท่าที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้หรือตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายอื่น

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และเงื่อนไขในการบริหารจัดการเครือข่ายอาสาสมัคร การคัดเลือกการแต่งตั้ง และองค์ประกอบของคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครในแต่ละเขตพื้นที่ ภารกิจ อำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครและคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัคร

(๗) กำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัคร

(๘) กำหนดพื้นที่ดำเนินการของเครือข่ายอาสาสมัครและพื้นที่ปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัคร

(๙) กำหนดมาตรฐานจริยธรรมและวินัย และกำหนดมาตรการลงโทษในการฝ่าฝืนจริยธรรมและวินัยของเครือข่ายอาสาสมัครหรืออาสาสมัคร

(๑๐) สั่งให้เครือข่ายอาสาสมัครหรืออาสาสมัครยุติหรืองดการปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินงานใด ๆ เป็นการชั่วคราว ตามระยะเวลา หลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๑๑) ยุบหรือยกเลิกเครือข่ายอาสาสมัคร การปลดอาสาสมัครออกจากการเป็นอาสาสมัคร การเพิกถอนทะเบียนเครือข่ายอาสาสมัครและอาสาสมัคร และมีคำสั่งให้คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครหรืออาสาสมัครส่งคืนใบทะเบียนหรือบัตรประจำตัวภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๑๒) ประกาศกำหนดเงินสนับสนุนเครือข่ายอาสาสมัครและค่าตอบแทนอาสาสมัครโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๑๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และเงื่อนไขในเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

เครือข่ายอาสาสมัครใดหรืออาสาสมัครผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตาม (๕) ไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดใน (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๓) หรือฝ่าฝืนปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการใดในระหว่างที่ถูกสั่งให้ยุติหรืองดการปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินงานใด ๆ ตาม (๑๐) ให้เจ้าท่าดำเนินการตาม (๑๑) ต่อไป

มาตรา ๒๑๘ ให้เครือข่ายอาสาสมัครและอาสาสมัครซึ่งได้รับมอบหมายหรือที่มีการร้องขอจาก
กรมเจ้าท่า อธิบดีกรมเจ้าท่า หรือเจ้าท่า เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ในการปฏิบัติตาม
พระราชกำหนดนี้และตามกฎหมายอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมเจ้าท่าหรือเจ้าท่า โดยให้มีอำนาจหน้าที่
ตามที่กรมเจ้าท่าหรือเจ้าท่ามอบหมาย

ส่วนที่ ๙

ผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ

มาตรา ๒๑๙ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและส่งเสริมความเชี่ยวชาญของ
บุคคลเพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนทางราชการในการพัฒนาและดำเนินการด้านการคมนาคมขนส่งทางน้ำ
การพาณิชย์นาวี ความปลอดภัยทางน้ำ การกำหนดมาตรฐานทางน้ำ การรักษาสสิ่งแวดล้อมทางน้ำ การกักเรือ
การควบคุมเรือ การสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ การกู้เรือ การรื้อถอนสิ่งกีด
ขวางทางน้ำ และการดำเนินการอื่นใดตามพระราชกำหนดฉบับนี้และตามกฎหมายอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่
ของกรมเจ้าท่าและเจ้าท่า ให้เจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล ชุมชน ชมรม องค์กร สมาคม หรือนิติบุคคล ศึกษา วิจัย
จัดทำเอกสารวิชาการ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการคมนาคมขนส่งทางน้ำ การพาณิชย์นาวี ความปลอดภัย
ทางน้ำ การกำหนดมาตรฐานทางน้ำ การรักษาสสิ่งแวดล้อมทางน้ำ การกักเรือ การควบคุมเรือ การสอบสวน
อุบัติเหตุทางน้ำ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ การกู้เรือ การรื้อถอนสิ่งกีดขวางทางน้ำ กฎหมาย และการ
ดำเนินการอื่นใดตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ขึ้นทะเบียนบุคคล ชุมชน ชมรม องค์กร สมาคม หรือนิติบุคคล เป็นผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ
ตามหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๓) มอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญทางน้ำเป็นที่ปรึกษาหรือดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่ของ
กรมเจ้าท่าหรือเจ้าท่าตามที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้หรือตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายอื่น ทั้งนี้ให้
ผู้เชี่ยวชาญทางน้ำที่ได้รับมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๔) กำหนดแบบทะเบียน ป้าย ตราสัญลักษณ์ บัตรประจำตัว และเครื่องแบบของผู้เชี่ยวชาญ
ทางน้ำ

(๕) กำหนดลักษณะ หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขของผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ
ในการปฏิบัติงาน ในการศึกษา วิจัย การให้คำปรึกษา การดูแลความปลอดภัยทางน้ำ การกำหนดมาตรฐาน
ทางน้ำ การรักษาสสิ่งแวดล้อมทางน้ำ การกักเรือ การควบคุมเรือ สอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำ การช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยทางน้ำ การกู้เรือ การรื้อถอนสิ่งกีดขวางทางน้ำ การปรับสภาพทางน้ำให้กลับคืน และการ
ดำเนินการอื่นใดตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๖) กำหนดมาตรฐานจริยธรรมและวินัย และกำหนดมาตรการลงโทษในการฝ่าฝืนจริยธรรม
และวินัยของผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ

(๗) สั่งให้ผู้เชี่ยวชาญทางน้ำยุติหรืองดการปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการใด ๆ เป็นการชั่วคราว
และยึดทะเบียนหรือบัตรประจำตัวผู้เชี่ยวชาญทางน้ำตามระยะเวลา หลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ขั้นตอน วิธีการ
และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๘) ยุบ ปลด ยกเลิก หรือเพิกถอนบุคคล ชุมชน ชมรม องค์กร สมาคม หรือนิติบุคคลออกจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ ยกเลิกหรือเพิกถอนทะเบียนผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ ตามหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด และมีคำสั่งให้ผู้เชี่ยวชาญทางน้ำส่งคืนทะเบียนหรือบัตรประจำตัว หรือมีคำสั่งให้ปลดหรืองดเว้นการแสดงป้ายหรือตราสัญลักษณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๙) ประกาศกำหนดเงินสนับสนุนและค่าตอบแทนให้แก่ผู้เชี่ยวชาญทางน้ำโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๑๐) ประกาศกำหนดในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้เชี่ยวชาญทางน้ำผู้ใดไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายตาม (๓) ไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดใน (๔) (๕) (๖) หรือ (๑๐) หรือฝ่าฝืนปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการใดในระหว่างที่ถูกสั่งให้ยุติหรืองดการปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการใด ๆ ตาม (๓) ให้เจ้าทำดำเนินการตาม (๘) ต่อไป

ส่วนที่ ๑๐

การมอบหมายให้ดำเนินการแทนเจ้าทำ

มาตรา ๒๒๐ ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร กรมเจ้าท่าหรือเจ้าท่าอาจมอบหมายหรืออนุญาตให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการหรือพนักงานราชการ บุคคล นิติบุคคล สถาบัน เอกชน มูลนิธิ หรือ องค์กรใด มีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ตามพระราชกำหนดนี้แทนกรมเจ้าท่าหรือเจ้าท่าได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอาจกำหนดอัตราค่าตอบแทนให้แก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือรับอนุญาตดังกล่าว รวมทั้งกำหนดหน้าที่ เขตพื้นที่ในการปฏิบัติงานและวิธีการดำเนินการ ค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระแก่เจ้าท่า ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่สามารถเรียกเก็บแทนเจ้าท่า การยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทน และเรื่องอื่นใดในกฎกระทรวงนั้นด้วยก็ได้

หมวด ๑๑

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๗ มาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๙๗ หรือมาตรา ๒๐๐ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๒๒ เรือลำใดไม่มีบัญชีคนประจำเรือตามมาตรา ๙๐ ไว้บนเรือ เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือลำนั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๒๓ คนประจำเรือใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๒๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๑๕๓ วรรคสอง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่น

มาตรา ๒๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ ไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งของเจ้าท่าตามมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๗ เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๗ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศของเจ้าท่าที่ออกตามมาตรา ๔๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๘ ผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๑๙๙ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๒๙ ผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๔๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าท่าตามมาตรา ๒๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๑ เจ้าของหรือผู้ครอบครองท่าเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคสอง หรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๒ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าท่าตามมาตรา ๑๗ วรรคเจ็ด มาตรา ๒๔ วรรคหก มาตรา ๓๒ วรรคเจ็ด มาตรา ๔๑ มาตรา ๑๒๖ วรรคสอง มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง มาตรา ๑๕๖ วรรคสี่ (๓) หรือมาตรา ๒๑๑ วรรคเจ็ด มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๓ ผู้ใดขัดขวาง ไม่อำนวยความสะดวกหรือขัดคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๔ คนประจำเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๑ วรรคสอง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ วรรคสอง มาตรา ๒๐๗ หรือมาตรา ๒๐๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๖ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าท่าหรือผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าท่าตามมาตรา ๑๐๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๗ เจ้าของท่าเรือหรือผู้ประกอบการท่าเรือที่มีใช้ท่าเรือระหว่างประเทศผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำตามมาตรา ๑๓๙ (๔) หรือฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุทางน้ำที่เรียกให้มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือสิ่งของใด ๆ ตามมาตรา ๑๓๙ (๕) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๙ ผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๑๖ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ วรรคสาม มาตรา ๕๘ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๙ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๔๑ เจ้าของหรือผู้ครอบครองท่าเรือผู้ใดใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ท่าเรือที่ใช้ในการรับส่งคนโดยสารหรือสินค้า หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเจ้าท่ามีคำสั่งห้ามใช้และยังไม่ได้เพิกถอนคำสั่งนั้นตามมาตรา ๓๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับเพิ่มอีกเป็นรายวันวันละไม่เกินสามพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๒๐๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ และการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สาย ท่อหรือสิ่งก่อสร้างใด ๆ ที่ทอดใต้น้ำนั้นด้วย มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนและปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๓ เจ้าของเรือหรือผู้นำร่องผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๔๔ ผู้ลากจูงเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๘ (๓) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๔๕ เจ้าของท่าเรือหรือผู้ประกอบการท่าเรือที่มีใช้ท่าเรือระหว่างประเทศผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๕ มาตรา ๗๓ หรือมาตรา ๘๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๕๙ มาตรา ๗๒ มาตรา ๑๒๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๙๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๔๘ ผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของเจ้าท่าตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสน

มาตรา ๒๔๙ ผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ มาตรา ๖๖ มาตรา ๘๒ มาตรา ๑๓๐ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๔๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๕๐ ผู้ลากจูงผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ มีความผิดต้องระวางโทษมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๕๑ ผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่งมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๕๒ เรือลำใดออกเดินเรือหรือพยายามออกเดินเรือโดยมีคนทำการในเรือไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๙๔ ผู้ควบคุมเรือและเจ้าของเรือลำนั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๕๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖๕ โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควรมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๕๔ ผู้ได้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๕๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามแผน ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งที่ออกตามความใน มาตรา ๑๔๓ หรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท

มาตรา ๒๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ วรรคห้า มาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๖๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาทและให้ปรับอีกวันละห้าพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๕๘ ผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ประกาศ หรือข้อบังคับ ที่ออกตามความในมาตรา ๑๑๗ ตามมาตรา ๓๕ ตามมาตรา ๑๕๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๖๐ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติตามคำสั่งรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๖๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๖๑ ผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๒๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม มาตรา ๑๗๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๘๙ วรรคสอง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง ได้ดำเนินการรื้อถอนอาคาร สิ่งอื่นใด ท่อนเครื่องหมาย หรือเลิกกระทำสิ่งใด ๆ ภายในกำหนดเวลาตามคำสั่งเจ้าท่าตามมาตรา ๓๒ ให้ยกเว้นโทษแก่ผู้นั้น และให้ถือว่าคดีเป็นอันเลิกกันตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๖๓ เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือบุคคลอื่นซึ่งรับผิดชอบงานปฏิบัติการของเรือหรือเจ้าของหรือผู้ประกอบการท่าเรือระหว่างประเทศ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๙ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๒๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๑๐ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๕๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๒๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามล้านบาท หากการกระทำนั้นเป็นการกระทำโดยประมาทผู้กระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๒๖๖ ผู้ใดปฏิเสธไม่ยอมส่งมอบสินค้าหรือสิ่งของแก่ผู้พิทักษ์หรือแก่บุคคลใด ๆ ที่ผู้พิทักษ์มอบอำนาจให้เรียกให้ส่งมอบตามมาตรา ๑๖๖ วรรคสอง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๒๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) หรือมาตรา ๑๕๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินห้าล้านบาทหากการกระทำเป็นการกระทำโดยประมาทผู้กระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามล้านบาท

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามความในมาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๕๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖๘ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๖๒ โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามล้านบาท

มาตรา ๒๖๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าล้านบาท และให้ปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๗๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕๓ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑๗ (๑๐) มาตรา ๒๑๙ (๗) หรือผู้ใดไม่ส่งหรือส่งคืนใบอนุญาต ใบทะเบียน บัตรประจำตัว หรือเอกสารใด ๆ ให้แก่เจ้าท่าตามที่เจ้าท่ามีคำสั่งให้ส่งหรือให้ส่งคืนตามพระราชกำหนดนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗๒ ผู้ใดแสดงตนเป็นอาสาสมัคร คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัคร หรือผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ โดยตนเองมิได้เป็นบุคคลผู้มีหน้าที่เช่นว่ามานั้น หรือแสดงตนภายหลังที่มีคำสั่งเจ้าท่าให้เพิกถอนทะเบียนเครือข่ายอาสาสมัครหรืออาสาสมัคร ให้ยุบหรือยกเลิกเครือข่ายอาสาสมัคร ให้ปลดอาสาสมัคร ให้ยุบ ปลด ยกเลิก หรือเพิกถอนผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ หรือผู้ใดไม่มีสิทธิที่จะสวมเครื่องแบบอาสาสมัคร คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัคร หรือผู้เชี่ยวชาญทางน้ำ สวมเครื่องแบบดังกล่าวเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา ๑๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔ วรรคสาม หรือวรรคสี่ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานแพทย์หรือของเจ้าท่าตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสาม หรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๗๕ คนโดยสารผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๗๙ (๖) และ (๘) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

คนประจำเรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๗๙ (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ควบคุมเรือคนใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๗๙ (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๗๙ (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐๙ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓๗ ผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๙๖ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓๘ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่าหรือเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๒ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗๖ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๗๖ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ประกาศและกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๑๑ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๑๕ วรรคสาม มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๖ วรรคสองและวรรคสาม หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งเจ้าท่าตามมาตรา ๑๕๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕๐ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๓ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารประจำเส้นทางผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙๓ หรือมาตรา ๑๙๔ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๙๗ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งที่ออกตามความในมาตรา ๑๒๕ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๕ ผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๘ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่าตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังคงไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๒๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๒๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๘๔ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าท่าตามมาตรา ๘๘ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๐ ผู้ใดใช้เรือที่เจ้าท่าสั่งห้ามใช้ตามมาตรา ๘๙ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๑ ผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าท่าตามมาตรา ๑๖๐ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าท่าตามมาตรา ๑๖๑ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖๘ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลมีอำนาจสั่งริบเรือลำนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๒๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าท่ามาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับโดยคำนวณตามพื้นที่ของอาคารหรือสิ่งอื่นใดในอัตราไม่น้อยกว่าตารางเมตรละหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินตารางเมตรละสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับเพิ่มเติมเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินสามหมื่นบาท นับแต่วันที่เจ้าท่ามีคำสั่งตามมาตรา ๓๒ ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนได้ดำเนินการรื้อถอนอาคาร สิ่งอื่นใด หรือทุ่นเครื่องหมาย หรือหรือเลิกกระทำสิ่งใด ๆ ที่ล่วงล้ำทางน้ำก่อนที่ศาลประทับฟ้อง ให้ยกเว้นโทษจำคุกและโทษปรับรายวันแก่ผู้นั้น

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนได้ดำเนินการรื้อถอนอาคาร สิ่งอื่นใด หรือทุ่นเครื่องหมาย หรือเลิกกระทำสิ่งใด ๆ ที่ล่วงล้ำทางน้ำก่อนที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ยกเว้นโทษจำคุกแก่ผู้นั้น

มาตรา ๒๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๕๘ บรรดา กฎกระทรวง ประกาศ กฎ ข้อบังคับ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ ตลอดจนพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับความในพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๕๙ ในกรณีที่มิชอบด้วยกฎหมายที่พระราชกำหนดนี้ที่กำหนดห้ามมิให้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเว้นแต่ได้รับอนุญาต หรือมิชอบด้วยกฎหมายที่กำหนดให้ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนกระทำการใด ให้ผู้ที่ได้กระทำการนั้น ๆ อยู่ก่อนที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับซึ่งมิได้รับอนุญาต มายื่นขออนุญาตตามพระราชกำหนดนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับ

มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามกระทำการก่อนได้รับอนุญาตหรือก่อนได้รับใบอนุญาต และโทษสำหรับการฝ่าฝืนกระทำการดังกล่าวมาใช้บังคับกับผู้กระทำการฝ่าฝืน จนกว่าจะพ้นกำหนดตามวรรคหนึ่งและผู้นั้นมิได้มายื่นขออนุญาตภายในกำหนดนั้นหรือผู้นั้นมิได้มายื่นขออนุญาตภายในกำหนดแต่มีได้รับอนุญาตและยังฝ่าฝืนกระทำการนั้นต่อไป

มาตรา ๓๐๐ ให้ใบอนุญาต หนังสือรับรอง หรือเอกสารอย่างใด ๆ ที่รัฐมนตรี กรมเจ้าท่า หรือเจ้าท่าออกให้ ตามที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ ตลอดจนพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ก่อนที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนสิ้นอายุตาม ระยะเวลาที่กำหนดในใบอนุญาต หนังสือรับรองหรือเอกสารนั้น โดยให้ถือว่าใบอนุญาต หนังสือรับรอง หรือ เอกสารนั้น ได้ออกตามบทบัญญัติในพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อัตราค่าธรรมเนียมต่างๆ และเงินอย่างอื่นที่ต้องชำระ		
เลขลำดับ	ประเภท	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ค่าธรรมเนียมการออกหนังสือรับรอง	
	๑.๑ การรักษาความปลอดภัยของท่าเรือระหว่างประเทศฉบับละ	๕,๐๐๐
	๑.๒ การรักษาความปลอดภัยของท่าเรือที่มีใช้ท่าเรือระหว่างประเทศฉบับละ	๒,๐๐๐
๒	ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตสิ่งล่องลำทางน้ำ ฉบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐
๓	ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้ทางน้ำ วันละต่อตารางเมตร	๑๐,๐๐๐
๔	ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้ถม เท หรือทิ้งสิ่งใด ๆ ในทางน้ำ ฉบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐
๕	ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตขุดลอก ร่องน้ำ ทางเรือเดิน	๑,๐๐๐,๐๐๐
๖	ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้ใช้ท่าเรือ ฉบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐
๗	ค่าจ้างนำร่อง	
	๗.๑ ระหว่างที่จุดรับและจอดเรือพักผู้นำร่อง กับเขตท่าเรือที่บังคับใช้ผู้นำร่อง รวมทั้งขาเข้าและขาออก	
	(๑) เรือที่มีขนาดความยาวตลอดลำไม่เกิน ๑๖๕ ฟุต (๕๐.๒๙ เมตร) คิดค่าจ้างนำร่อง	๒๐,๐๐๐
	(๒) เรือที่มีความยาวเกิน ๑๖๕ ฟุต (๕๐.๒๙ เมตร) ต้องเสียค่าจ้างนำร่องเพิ่มอีก ฟุตละ (เศษของฟุตให้คิดเป็น ๑ ฟุต)	๑๒๐
	(๓) เรือที่กินน้ำลึกเกิน ๑๐ ฟุต (๓.๕๐ เมตร) ต้องเสียค่าจ้างนำร่องเพิ่มอีก (ของอัตราค่าจ้างนำร่องที่คิดได้จากข้อ (๑) (๒) รวมกัน)	ร้อยละ ๒๐
	๗.๒ เรือที่เข้าหรือออกเพียงขาเดียวให้เสียค่าจ้างนำร่อง ต้องเสียค่าจ้างนำร่อง (ของอัตราค่าจ้างนำร่องที่คิดได้จากข้อ ๗.๑)	ร้อยละ ๕๐
	๗.๓ การเคลื่อนที่จอดเรือภายในเขตท่า เรือที่บังคับใช้ผู้นำร่อง ต้องเสียค่าจ้างนำร่องเพิ่มอีก (ของอัตราค่าจ้างนำร่องเพิ่มจากข้อ ๗.๑)	ร้อยละ ๔๐
	๗.๔ การนำเรือเข้าและออกเขตท่าหรือน่านน้ำอื่น ซึ่งมีได้บังคับให้เป็นเขตที่ต้องเดินเรือโดยมีผู้นำร่อง ต้องเสียค่าจ้างนำร่องเพิ่มอีก ไมล์ละ (เศษของ ๑ ไมล์ ให้คิดเป็น ๑ ไมล์)	๕,๐๐๐
	๗.๕ การเคลื่อนที่จอดเรือภายในเขตท่า ซึ่งมีได้บังคับให้เป็นเขตที่ต้องเดินเรือโดยมีผู้นำร่องให้เสียค่าจ้างนำร่องอีก (ของอัตราค่าจ้างนำร่อง ที่คิดได้จากข้อ ๗.๑)	ร้อยละ ๔๐
	๗.๖ กรณีเรือที่มีความยาวตลอดลำเกินที่กำหนดไว้ในประกาศกรมเจ้าท่า แต่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า เป็นกรณีๆ ตามเหตุผลความจำเป็น สำหรับส่วนที่ยาวเกินต้องเสียค่านำร่อง ในอัตราฟุตละ (เศษของฟุตให้คิดเป็น ๑ ฟุต)	๕,๐๐๐
	๗.๗ กรณีแจ้งเปลี่ยนเวลา หรือแจ้งงดการนำเรือออก หรือเคลื่อนที่จอดเรือ (เว้นแต่เป็นเพราะเหตุต้องคอยครวบน้ำ อากาศวิปริต หรือคนประจำเรือหนี ซึ่งพ้นความสามารถของนายเรือ)	

อัตราค่าธรรมเนียมต่างๆ และเงินอย่างอื่นที่ต้องชำระ		
เลขลำดับ	ประเภท	จำนวนเงิน (บาท)
	(ก) ต้องเสียค่าจ้างนำร่องเพิ่มอีก (ของอัตราค่าจ้างนำร่องเพิ่มจากข้อ ๗.๑ ถึง ข้อ ๗.๖)	๒๐,๐๐๐
	(ข) ค่าเวลารอคอยให้แก่ผู้นำร่อง	๘,๐๐๐
	(ค) ค่าป่วยการให้แก่ผู้นำร่อง	๕,๐๐๐
	๗.๘ เรือที่ใช้ผู้นำร่องทำการนำร่อง นอกเวลาราชการ หรือในวันหยุดราชการ ต้องเสียค่าจ้างนำร่องล่วงเวลา เพิ่มอีก (ของอัตราค่าจ้างนำร่อง ที่คิดได้จากข้อ ๗.๑ ถึง ข้อ ๗.๗)	ร้อยละ ๑๐๐
๘	ค่าธรรมเนียมการสอบความรู้ผู้นำร่อง	๑๐,๐๐๐
๙	ค่าธรรมเนียมการออกและการต่ออายุใบอนุญาตนำร่อง	๕,๐๐๐
๑๐	ค่าตอบแทนกรรมการสอบผู้นำร่อง (กรณีที่ไม่ใช่ข้าราชการประจำ)	๕,๐๐๐
๑๑	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและการต่อใบอนุญาตประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบการขนส่งคนโดยสารทางน้ำประจำเส้นทาง ครั้งละหรือปีละ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๒	ค่าธรรมเนียมในการอนุญาตและการต่อใบอนุญาตให้เดินเรือขนส่งคนโดยสาร และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เกี่ยวกับการขนส่งคนโดยสาร ครั้งละ	๑๐๐,๐๐๐
๑๓	ค่าธรรมเนียมประกาศการ เครื่องหมายการเดินเรือ เครื่องช่วยการเดินเรือ ระบบควบคุมจราจร และการขนถ่ายสินค้ากลางน้ำ ครั้งละหรือวันละ	๑๐,๐๐๐
๑๔	ค่าธรรมเนียมการสอบความรู้ผู้ลากจูงเรือ	๕,๐๐๐
๑๕	ค่าธรรมเนียมการออกและการต่ออายุใบอนุญาตลากจูงเรือ	๒,๐๐๐
๑๖	ค่าจ้างลากจูงเรือต่อครั้งให้คิดตามขนาดของเรือลากจูงเรือที่ใช้บริการลากจูงและระยะเวลาลากจูงดังนี้	
	(๑) เรือลากจูงขนาดไม่เกิน ๑,๕๐๐ แรงม้า	๐.๒ บาท (ต่อตันกรอส ต่อชั่วโมง)
	(๒) เรือลากจูงขนาดเกินกว่า ๑,๕๐๐ แรงม้า	๐.๔ บาท (ต่อตันกรอส ต่อชั่วโมง)
	(๓) ค่าบริการขั้นต่ำของเรือลากจูงขนาดไม่เกิน ๑,๕๐๐ แรงม้า	๒,๕๐๐ บาท (ต่อชั่วโมง ต่อลำ)
	(๔) ค่าบริการขั้นต่ำของเรือลากจูงขนาดเกินกว่า ๑,๕๐๐ แรงม้า	๕,๐๐๐ บาท (ต่อชั่วโมงต่อลำ)
	การนับเวลาต่อจากชั่วโมงแรกเศษของชั่วโมงที่ไม่ถึงครึ่งชั่วโมง ให้คิดเป็นครึ่งชั่วโมง ถ้าเกินครึ่งชั่วโมงให้คิดเป็น ๑ ชั่วโมงการนับระยะเวลาให้นับตั้งแต่เรือลากจูงออกจากท่าจนกลับถึงท่า	

อัตราค่าธรรมเนียมต่างๆ และเงินอย่างอื่นที่ต้องชำระ		
เลขลำดับ	ประเภท	จำนวนเงิน (บาท)
	(๕) กรณีใช้เรือลากจูงในการลากเรือเกยตื้นหรือพุงเรือที่เครื่องจักรไม่สมบูรณ์หรือแก้ไขสมอเรือ พันกันหรือบริการอื่นให้คิดอัตราค่าบริการเป็น ๒ เท่าของการขอเลื่อน (๖) ค่าป่วยการกรณียกเลิกการใช้บริการ (โดยไม่แจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมงก่อนถึงเวลาที่แจ้ง ขอรับบริการไว้ให้เสียค่าป่วยการเท่ากับค่าบริการเรือลากจูงตามอัตราค่าบริการขั้นต่ำที่กำหนดไว้เป็น เวลา ๑ ชั่วโมง)	
๑๗	หลักประกันสำหรับเรือขนส่งคนโดยสาร ต่อตันกรอส	๑๐,๐๐๐
๑๘	ค่าธรรมเนียมการอนุญาตอื่น ๆ ฉบับละ หรือครั้งละ	๑,๐๐๐,๐๐๐
๑๙	เงินอย่างอื่นที่ต้องชำระเกี่ยวกับทางน้ำ ครั้งละหรือปีละ ต่อตารางเมตร	๑๐,๐๐๐
๒๐	เงินอย่างอื่นที่ต้องชำระ ครั้งละหรือปีละ	๑,๐๐๐,๐๐๐